

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΑΖ'

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου 2014

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 2673
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το Γενικό Λύκειο Ερέτριας, το Γυμνάσιο Πέρδικα Κοζάνης, το 1ο Δημοτικό Σχολείο Κορυδαλλού και το 2ο Γενικό Λύκειο Κερατσινίου, σελ. 2679, 2681, 2690
3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 2680, 2692, 2693, 2695, 2697, 2698, 2700

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επικαιρών ερωτήσεων:
 - α) Προς τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, σχετικά με τα προβλήματα στο "Θεατρικό Μουσείο", σελ. 2673
 - β) Προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, σχετικά με τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών στους ελεύθερους επαγγελματίες, σελ. 2675
 - γ) Προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικά με την ανάγκη λήψης πρωτοβουλιών της Ελλάδας για την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία και τη διεύρυνση του FORUM Δυτικής Μεσογείου, σελ. 2677
 - δ) Προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με το ενδεχόμενο να εισαχθεί η εκμάθηση της αλβανικής γλώσσας στα σχολεία της χώρας μας, σελ. 2679
2. Συζήτηση επίκαιρης επερώτησης του Πρόεδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Δημοκρατικής Αριστεράς κ. Φωτίου Κουβέλη και εννέα Βουλευτών του Κόμματός του προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σχετικά με τη συνταγματική Αναθεώρηση, σελ. 2684 - 2701

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- Κατάθεση Εκθέσεως Διάρκουσ Επιτροπής:
- Η Διάρκης Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών «Κύρωση του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών οικονομικού έτους 2015», σελ. 2701

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ Γ. , σελ. 2688 - 2701
ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ Μ. , σελ. 2673 - 2688

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΟΥΤΣΗΣ Ν. , σελ. 2695
ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ Γ. , σελ. 2692, 2693, 2695, 2697, 2698, 2700
ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ Β. , σελ. 2695, 2697, 2700
ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ Μ. , σελ. 2680
ΚΟΥΒΕΛΗΣ Φ. , σελ. 2697
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 2692, 2697, 2698
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 2680
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ Κ. , σελ. 2692
ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ Ν. , σελ. 2697, 2700

Β. Επί των επίκαιρων ερωτήσεων:

ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ Μ. , σελ. 2677, 2678
ΓΚΕΡΕΚΟΥ Α. , σελ. 2674
ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ Μ. , σελ. 2681
ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ Δ. , σελ. 2678, 2679
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 2680, 2681, 2682
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , σελ. 2675, 2676
ΜΠΕΖΑΣ Α. , σελ. 2675, 2676
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ Η. , σελ. 2679, 2681
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γ. , σελ. 2673, 2674

Γ. Επί της επίκαιρης επερώτησης:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 2689, 2700, 2701
ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ Δ. , σελ. 2687, 2688
ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ - ΑΒΡΑΜΗΣ Μ. , σελ. 2692, 2693
ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ Μ. , σελ. 2687
ΓΚΙΟΚΑΣ Ι. , σελ. 2694
ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ Β. , σελ. 2691, 2695
ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ Κ. , σελ. 2697, 2698
ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ Μ. , σελ. 2692
ΚΟΥΒΕΛΗΣ Φ. , σελ. 2690, 2691
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 2697, 2698
ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ Α. , σελ. 2685, 2686
ΠΑΝΟΥΣΗΣ Ι. , σελ. 2684, 2700
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ Κ. , σελ. 2698
ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ Ν. , σελ. 2699
ΦΟΥΝΤΑ Ν. , σελ. 2688
ΨΥΡΡΑΣ Θ. , σελ. 2686

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΕ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΑΖ'

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου 2014

Αθήνα, σήμερα στις 28 Νοεμβρίου 2014, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.03' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της ΣΤ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 27-11-2014 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΛΣΤ' συνεδριάσεώς του, της Πέμπτης 27 Νοεμβρίου 2014, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις».)

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Δευτέρας 1^{ης} Δεκεμβρίου 2014.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 322/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Δωδεκανήσου της Νέας Δημοκρατίας κ. Εμμανουήλ Κόνσολα προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σχετικά με τα ζητήματα που εγείρονται από την παραχώρηση σε ιδιώτες των μεγάλων περιφερειακών αεροδρομίων.

2. Η με αριθμό 311/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Ηλείας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Ευσταθίας Γεωργοπούλου-Σαλτάρη προς τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, σχετικά με το χρονοδιάγραμμα έναρξης της λειτουργίας του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης.

3. Η με αριθμό 308/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Μεσσηνίας του Λαϊκού Συνδέσμου – Χρυσή Αυγή κ. Δημητρίου Κουκούτση προς τους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, σχετικά με τους πλειστηριασμούς των ακινήτων.

4. Η με αριθμό 318/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Αθηνών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστου Κατσώτη προς τους Υπουργούς Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, σχετικά με την επαναπρόσληψη των απολυμένων δημοσίων υπαλλήλων.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 323/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αρκαδίας της Νέας Δημοκρατίας κ. Ανδρέα Λυκουρεντζού προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σχετικά με τον τρόπο χρηματοδότησης του έργου «Βυτίνας – Αρχαίες Ολυμπίας και της παράκαμψης Λαγκαδίων» και το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του.

2. Η με αριθμό 312/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευ-

τού Σερρών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αφροδίτης Σταμπούλη προς τους Υπουργούς Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σχετικά με το ΧΥΤΑ Παλαιοκάστρου του Δήμου Ηράκλειας της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών.

3. Η με αριθμό 319/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Αθηνών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σπυρίδωνος Χαλβατζή προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, σχετικά με την απαγόρευση της πολιτικής δράσης των εργαζομένων στην εταιρεία «Mediatel Υπηρεσία Τηλεφωνικών Πληροφοριών Α.Ε.».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η δεύτερη με αριθμό 310/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Επικρατείας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Μάνιας Παπαδημητρίου προς τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, σχετικά με τα προβλήματα στο Θεατρικό Μουσείο.

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΓΕΣΘΗΜΑΝΗ (ΜΑΝΙΑ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κυρία Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο λόγος και πάλι για το περίφημο Θεατρικό Μουσείο, πολύπαθο πια, μια και μετά από τους ψύλλους πάνω στους τάπητες δέχθηκε επίθεση και από κανονικούς ληστές.

Είχα την ευκαιρία να το επισκεφθώ η ίδια την επομένη της ληστείας, καθώς πληροφορήθηκα ότι θα άνοιγε για μία εκπομπή του «STAR». Σκέφθηκα, λοιπόν, ότι αν οι ψύλλοι δεν θα έτρωγαν το συνεργείο της κ. Τσαπανίδου, δεν θα τσιμπούσαν και εμένα και έτσι πήγα.

Βρήκα τους χώρους ανάστατους, πράγματα πεσμένα στο πάτωμα, τις φιγούρες του Καραγκιόζη, μία σάλπιγγα, κάτι βιβλία, χαρτιά και τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου καθισμένο σε ένα σκαμνάκι στη μέση αίθουσα, ενώ γύρω του τραβούσαν οι κάμερες την εικόνα της καταστροφής.

Έπειτα απ' αυτό, ο κ. Γεωργουσόπουλος ήρθε και ενημέρωσε την ΕΕΚΕ πολιτισμού του ΣΥΡΙΖΑ, όπως του είχε ζητηθεί από παλιά αλλά δεν είχαμε την τιμή να τον δούμε, για τα οικονομικά και τα εργασιακά του μουσείου και για την αιτία για την οποία δεν μπορεί να ανοίξει. Μας είπε για τα χρήματα που πρέπει να εκταμειωθούν, τα οποία το Υπουργείο Πολιτισμού προσφέρθηκε να δώσει, αλλά δεν μπορούν να εκταμειωθούν λόγω της φορολογικής ενημερότητας που δεν μπορεί να παρθεί και μας είπε ότι χρειάζονται 750.000 ευρώ, για να σωθεί το μουσείο. Αυτό, βέ-

βια, είχαμε τη δυνατότητα να δούμε ότι διαρκώς αυξάνεται, καθώς η προηγούμενη ερώτηση του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία ήταν το Μάρτιο του 2014, μιλούσε για 400.000 ευρώ και τώρα έχουν φθάσει τις 750.000. Καταλαβαίνουμε, λοιπόν, ότι διαρκώς αυτό το χρέος θα αυξάνεται, εάν δεν γίνει κάτι τώρα.

Καταλαβαίνουμε πως το γεγονός ότι επιχορηγείται το Θεατρικό Μουσείο εθνικώς δικαίως είναι ένας λόγος να υπάρχει ένα πρόβλημα, αλλά δεν πιστεύουμε ότι είναι κάτι το αξεπέραστο, γιατί πολλές επιδοτήσεις μέχρι πριν από τρία χρόνια που σταμάτησαν οι επιχορηγήσεις στο θέατρο γίνονταν εθνικώς δικαίως και βοήθησαν πάρα πολύ την ανάπτυξη και τον πολιτισμό, επιδοτήσεις μουσείων, όπως το Μπενάκη, θεάτρων, όπως το Θέατρο Τέχνης, το Θέατρο «Πόρτα», το Θέατρο «ΑΤΤΙΣ», θεατρικών και χορευτικών ομάδων, όπως η Ομάδα Εδάφους, που λάμπρυναν τη χώρα μας τόσο εντός όσο και εκτός συνόρων.

Το Θεατρικό Μουσείο, όπως και οι θεατρικές επιχορηγήσεις, έπρεπε να είναι θεσμοθετημένα, έπρεπε να έχουν κωδικό. Ήταν κάτι που το ζητούσαμε και το ζητάμε ακόμα συνεχώς. Όμως δεν έγινε ποτέ. Έτσι, όταν τελειώσαν τα χρήματα από τον ΟΠΑΠ, σταμάτησαν όλοι να επιχορηγούνται. Έτσι, λοιπόν, βρεθήκαμε στην κατάσταση που είμαστε σήμερα.

Θέλουμε, λοιπόν, να ρωτήσουμε το Υπουργείο Πολιτισμού τι προτίθεται να κάνει και πώς θα λύσει αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Στην ερώτηση θα απαντήσει η Υφυπουργός κ. Αγγελική Γκερέκου.

Κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΚΕΡΕΚΟΥ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Αγαπητή συνάδελφε, η ερώτησή σας έρχεται σε μια χρονική στιγμή στην οποία το Υπουργείο Πολιτισμού έχει ήδη αρχίσει να υλοποιεί αυτά για τα οποία είχε δεσμευτεί πριν από δύο μισά μήνες εδώ σε αυτήν την Αίθουσα, όταν ο συνάδελφός μας από τη ΔΗΜΑΡ, ο κ. Κυρίτσης, είχε κάνει μια σχετική ερώτηση.

Ωστόσο, πριν απαντήσω στην ουσία της ερωτήσεώς σας, θα ήθελα λίγο να βάλουμε τα πράγματα ξανά στη θέση τους, για να υπάρχει μια κατανόηση σε όλα τα επίπεδα.

Πρώτα απ' όλα, όπως γνωρίζετε, το Θεατρικό Μουσείο λειτουργεί αυτόνομα, δηλαδή με δική του διοίκηση που έχει την αποκλειστική ευθύνη της οικονομικής διαχείρισης. Δεν υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού, ίσως κακώς, αλλά πάντως δεν υπάγεται και τουλάχιστον αυτό δεν έχει συμβεί μέχρι από λίγο καιρό, δεν έχει γίνει κάτι που να αλλάξει αυτό το δεδομένο. Δεν υπάγεται, λοιπόν, στην εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού και επομένως δεν υπάρχει ούτε υποχρέωση για τακτική επιχορήγηση από το κράτος ούτε δυνατότητα και ελέγχου των οικονομικών του ίδιου του οργανισμού του μουσείου.

Όμως, το Υπουργείο Πολιτισμού, όπως και εσείς φάνηκε να υποστηρίζετε, επειδή ακριβώς πρόκειται για ένα μοναδικό φορέα εξαιρετικού πλούτου, όπως είναι το Θεατρικό Μουσείο –με ό,τι αυτό συνεπάγεται- και επειδή αντιλαμβάνεται πλήρως όσον αφορά και στη διαφύλαξή του και στην προστασία και στην ανάδειξη αυτής της θεατρικής κληρονομιάς του τόπου μας, κάλυπτε όλα αυτά τα χρόνια –ως όφειλε βεβαίως ηθικά- με έκτακτες επιχορηγήσεις τα έξοδα λειτουργίας, στέγασης και μισθοδοσίας του σωματείου.

Αυτό σταμάτησε όντως το 2013. Γιατί; Όχι γιατί το Υπουργείο αποφάσισε ξαφνικά να διακόψει τη χρηματοδότηση, αλλά γιατί ο φορέας δεν μπορούσε να λάβει φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα λόγω των χρεών που είχαν συσσωρευτεί προς το δημόσιο. Γνωρίζετε ότι δίχως τις ενημερότητες αυτές δεν είναι εφικτή η έκτακτη επιχορήγηση πολιτιστικών οργανισμών από το Υπουργείο. Άρα όχι μόνο δεν μπορεί να πει κανείς ότι έχουμε εγκαταλείψει το Θεατρικό Μουσείο, αλλά, όπως θα διαπιστώσετε, έχουμε αναλάβει πρωτοβουλίες σε αυτό το μικρό χρονικό διάστημα που είμαστε για τη διάσωση των εκθεμάτων του μουσείου και στη συνέχεια για τη βιώσιμη –που αυτό είναι το πιο σημαντικό- επαναλειτουργία του, πώς θα είναι βιώσιμο αυτό και πώς στον χρόνο θα διατηρηθεί.

Τι έγινε, λοιπόν, τους δύο τελευταίους μήνες; Συνεχίσαμε τις συναντήσεις μας με τους εκπροσώπους του Θεατρικού Μουσείου και της Εταιρείας Ελλήνων Θεατρικών Συγγραφέων, στην οποία, όπως θα γνωρίζετε, ανήκει το μεγαλύτερο μέρος της συλ-

λογής του μουσείου, για να κατανοήσουμε όλες τις διαστάσεις του προβλήματος, γιατί υπήρχαν διαφορετικές διαστάσεις από διαφορετικές πλευρές. Διερευνήσαμε, λοιπόν, αφού είχαμε όλη την εικόνα, και έχουμε στην διάθεσή μας τουλάχιστον τρεις εναλλακτικές επιλογές για τη μεταστέγαση και την επαναλειτουργία του μουσείου, της βιβλιοθήκης βεβαίως και του αρχείου του.

Ύστερα από συνεχείς επικοινωνίες με το Δήμο Αθηναίων και πιέσεις προς τη διοίκηση του Θεατρικού Μουσείου καταφέραμε επιτέλους μόλις την αμέσως επόμενη εβδομάδα να μπει στο χώρο του πνευματικού κέντρου που φιλοξενεί τη συλλογή συνεργείο του δήμου, το οποίο θα προχωρήσει σε τρίτη απεντόμωση –γιατί όντως υπάρχει τεράστιο πρόβλημα- και στην αποψύλλωση του τάπητα, όπου δεν υπήρξε καν προσωπικό γι' αυτό, για να σταματήσει επιτέλους η καταστροφή των σπινιών, πολύτιμων συλλογών που βρίσκονται αφημένες στην τύχη τους.

Στη συνέχεια, θα πάει κλιμάκιο βεβαίως της Διεύθυνσης Συντήρησης του Υπουργείου για να κάνει μία εκτίμηση της κατάστασης αυτήν τη στιγμή. Επίσης, αποκτήσαμε ύστερα από πολλή αναζήτηση πλήρη εικόνα των ληξιπρόθεσμων οφειλών, για να ξέρουμε ακριβώς τι είναι αυτό που οφείλει, ώστε σήμερα να είμαστε σε θέση να πούμε πως μπορούμε πραγματικά να βοηθήσουμε, κάτι για το οποίο θα σας μιλήσω στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ.

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο για να δευτερολογήσετε.

ΓΕΣΘΗΜΑΝΗ (ΜΑΝΙΑ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Χαίρομαι πάρα πολύ που το ακούω. Είχαμε κάποιες πληροφορίες ότι βρέθηκε μία λύση, αλλά θέλαμε να το ακούσουμε από εσάς σήμερα εδώ. Οπότε συνεχίζω και λέω ότι είναι για εμάς πάρα πολύ σημαντικό αυτή η λύση να προχωρήσει και να αποδώσει καρπούς για να σωθούν αυτά τα κειμήλια μέσα εκεί, να σωθεί το μουσείο.

Γιατί πιστεύουμε ότι μόνο όταν υπάρχει κάπου στοιχειοθετημένη η ιστορία του θεάτρου μπορούμε να πούμε ότι, περνώντας μια βόλτα από εκεί, μπορείτε να συναντηθείτε με αυτό που υπήρξε πριν από σένα εδώ και δεν ήταν καθόλου λίγο. Διότι όλη η συνάντηση της γενιάς του '30 με τους μεγάλους συνθέτες, σκηνοθέτες, ερμηνευτές, που ξανάνοιξαν την Επίδαυρο και το Ηρώδειο μετά τον πόλεμο και έμαθαν όλους εμάς όλα όσα γνωρίζουμε σήμερα, είναι εκεί μέσα. Όσο μικρά ή μεγάλα και αν είναι αυτά, είναι τα μόνα που ξέρουμε και πρέπει να μην διαπραγματευόμαστε με κανέναν και για κανένα λόγο την αξία τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΚΕΡΕΚΟΥ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ.

Χαίρομαι πολύ που τοποθετήσατε με τον τρόπο αυτό, κυρία συνάδελφε. Εξάλλου, σας εκτιμώ ιδιαίτερα για τη σχέση που έχετε με το θέατρο βεβαίως. Ναι, είναι αδιαμφισβήτητο αυτό, ότι θέλουμε πραγματικά να λύσουμε το πρόβλημα και δεν το διαπραγματευόμαστε. Άρα, λοιπόν, όπως αντιλαμβανόμαστε, το πρώτο βήμα είναι πώς θα λύσουμε το θέμα των χρεών προς το δημόσιο. Διότι με αυτό το φορτίο, ούτε βιώσιμη λειτουργία μπορεί να υπάρξει ούτε δυνατότητα επιχορήγησης από το Υπουργείο.

Για τον λόγο αυτό –και μπαίνω πράγματι στην ουσία της ερωτήσεώς σας και της δικής μου απάντησης- πριν από τρεις μέρες βρεθήκαμε με τους εκπροσώπους του Θεατρικού Μουσείου και της Εταιρείας Ελλήνων Θεατρικών Συγγραφέων και κάναμε μία πρόταση για τη διευθέτηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Θεατρικού Μουσείου προς το δημόσιο.

Προτείνουμε λοιπόν να αναλάβει το Υπουργείο τη σταδιακή εξόφλησή τους προς το ΙΚΑ, έχοντας ήδη μιλήσει βεβαίως με το διοικητή του ΙΚΑ για τη δυνατότητα αυτή. Νομίζω ότι είμαστε σε πάρα πολύ καλό δρόμο. Επίσης, προτείνουμε το Υπουργείο να αναλάβει την άμεση εξόφληση των οφειλών προς τον ΟΑΕΔ και την εφορία.

Όλα αυτά που σας είπα ανέρχονται γύρω στις πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ. Επειδή στην περίπτωση αυτή θα μπορεί το σωματείο να πάρει ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα, υπάρχουν στη διάθεση –υπήρχαν, αλλά δεν μπορούσαν να εκταμει-

θούν- εκατό χιλιάδες ευρώ για να λυθούν κι άλλα πρόσθετα προβλήματα που υπάρχουν στο μουσείο αυτήν τη στιγμή σε σχέση με τα οικονομικά του. Αυτό θα ήθελα να το προσέξετε, γιατί είναι σημαντικό.

Το Υπουργείο Πολιτισμού προτίθεται λοιπόν να αναλάβει την οικονομική υποχρέωση που δεν δημιουργήθηκε, όπως αντιλαμβανόμαστε, με ευθύνη του, ενώ ο προϋπολογισμός του Υπουργείου έχει μειωθεί στο 50%. Κι αυτό γιατί αντιλαμβανόμαστε την κρισιμότητα.

Σε μια περίοδο, λοιπόν, που κάθε δημόσια δαπάνη πρέπει να έχει αντίκρισμα δεν επιθυμούμε να δώσουμε χρήματα χωρίς να είμαστε σε θέση να έχουμε λόγο στο εξής για τη διαχείριση αυτής της τόσο πολύτιμης θεατρικής κληρονομιάς του τόπου μας και για τον τρόπο με τον οποίο θα πάψει να βρίσκεται καταχωνιασμένη και αναξιόποιτη, όπως γίνεται τα τελευταία τρία χρόνια. Είναι κάτι θλιβερό αυτό που συμβαίνει και πρέπει να σταματήσει.

Έτσι, λοιπόν, για να έχει νόημα για το δημόσιο συμφέρον η ανάληψη των υποχρεώσεων του Υπουργείου ως προς το Θεατρικό Μουσείο, το Υπουργείο προτείνει να μεταβιβαστούν στο ελληνικό δημόσιο κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή το σύνολο των συλλογών του μουσείου, τα εκθέματα, η βιβλιοθήκη και το πολύτιμο αρχαιολογικό υλικό, αφού προηγηθεί απογραφή βεβαίως. Εάν γίνει αποδεκτή –και νομίζω και πιστεύω από την αίτηση που έχω ότι θα γίνει– η πρόταση για τη μεταβίβαση, θα δρομολογήσουμε μια από τις επιλογές που έχουν τεθεί υπ' όψιν μας, όσον αφορά τη μεταστέγασή του και την εύρυθμη λειτουργία και στήριξη του συνεχώς. Παράλληλα, θα διερευνήσουμε τη δυνατότητα κήρυξης της συλλογής ως μνημείου νεότερης πολιτιστικής κληρονομιάς για να έχουμε επιπλέον μια πρόσθετη προστασία αλλά και ανάδειξη του υλικού μας.

Σε κάθε περίπτωση θέλουμε, όχι μόνο να αναδειχθούν τα εκθέματα, αλλά να συνεχιστεί ένα εξαιρετικό έργο που είχε κάνει και μπορεί να συνεχιστεί να κάνει –όσον αφορά την ελεύθερη πρόσβαση φοιτητών, την ερευνητική δουλειά που μπορεί να γίνει μέσα από αυτό το Θεατρικό Μουσείο, την εκπαιδευτική δουλειά, τη μελετητική δουλειά για το αρχείο, τη βιβλιοθήκη και γενικότερα για όλα τα εκθέματά του.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Υφυπουργού)

Επομένως, για πρώτη φορά –και ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού έχει καταθέσει και είναι σε θέση –και αυτό είναι το σημαντικό– να εφαρμόσει μια συγκροτημένη πρόταση –πράγμα που έχουν αναγνωρίσει πρώτα από όλα οι ίδιοι οι άμεσοι ενδιαφερόμενοι– η οποία, εφόσον γίνει αποδεκτή –που αυτό ελπίζω– μπορεί να οδηγήσει στην επίλυση ενός προβλήματος που σέρνεται επί χρόνια δυστυχώς. Η απόφαση που πρέπει να ληφθεί άμεσα έγκειται πλέον –και την αναμένουμε μέσα στα επόμενα εβδομήντα– από τις γενικές συνελεύσεις των δύο φορέων που κατέχουν βεβαίως τη συλλογή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια- Τσαρουχά): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Εισερχόμαστε στην πρώτη με αριθμό 320/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ευβοίας της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Μαρκόπουλου προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, σχετικά με τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών στους ελεύθερους επαγγελματίες.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι ξέρετε καλύτερα από τον καθένα σε αυτήν την Αίθουσα το αντικειμενικό πρόβλημα το οποίο υπάρχει στον ασφαλιστικό φορέα των ελεύθερων επαγγελματιών, δηλαδή τον ΟΑΕΕ.

Πράγματι, η Κυβέρνηση πήρε πρόσφατα γενναία μέτρα για τη ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων εισφορών στα ασφαλιστικά ταμεία, όπου περιλαμβάνονται βέβαια οι ελεύθεροι επαγγελματίες, όπως είχε πάρει και στο παρελθόν τη δωδεκάμηνη ρύθμιση. Η ροή της δωδεκάμηνης ρύθμισης, όπως ξέρουμε, ήταν φθίνουσα, διότι υπήρχε αντικειμενικό πρόβλημα, όπως θα υπάρχει και σε λίγο.

Παρά τις ρυθμίσεις, τις οποίες έχουμε, είναι πολύ δύσκολο για τους ελεύθερους επαγγελματίες να μπορούν να πληρώνουν και τη δόση των ληξιπρόθεσμων εισφορών, να πληρώνουν και τη υποχρεωτική μηνιαία εισφορά τους στο ασφαλιστικό ταμείο, δοθείσης της πραγματικότητας ότι η αγορά βρίσκεται ακόμη σε ύφεση και ότι τα εισοδήματα των ελεύθερων επαγγελματιών είναι εξαιρετικά χαμηλά.

Έχουν τεθεί διάφορες προτάσεις στο τραπέζι, ιδιαίτερα από την ΕΣΣΕ. Έχω μιλήσει με πάρα πολλούς από τους εκπροσώπους των ελεύθερων επαγγελματιών, των εμπόρων δηλαδή και των επιχειρηματιών. Έχω μιλήσει και με επίσημους εκπροσώπους, αλλά και ανθρώπους που βρίσκονται στην αγορά. Αντιλαμβάνομαι ότι είναι πρόσφορο το έδαφος για τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών οριζόντια σε όλες τις κλίμακες με ανάλογη αποδοχή τους για τη μείωση των προσδοκώμενων συντάξεων.

Εκτιμώ, δηλαδή, ότι είναι ώριμος ο χρόνος να δει η διοίκηση του ΟΑΕΕ κι εσείς ως πολιτική ηγεσία ότι μόνο μία γενναία απόφαση με μείωση των ασφαλιστικών εισφορών μπορεί να οδηγήσει σε βιωσιμότητα αυτό το ταμείο. Διαφορετικά, σήμερα πού βρισκόμαστε; Βρισκόμαστε σε μία εικόνα όπου αυτά που πληρώνει το κράτος είναι λίγο περισσότερα από τα έσοδα του ταμείου από τους ασφαλισμένους και ότι σύντομα μέσα στο 2015 θα βρεθούμε πάλι σε αδιέξοδο.

Υπάρχει, επίσης, ανοιχτή η πρόταση της ΕΣΣΕ για την κεφαλαιοποίηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του παρελθόντος, ούτως ώστε να μειωθεί, επίσης, σε ένα ποσοστό η προσδοκώμενη σύνταξη για να διευκολυνθεί η αγορά. Έχουμε χιλιάδες ανασφάλιστους ανθρώπους και οικογένειες. Επίσης, υπάρχει και στο τραπέζι η πρόταση της αναδρομικής μείωσης των οφειλών σε σχέση με τα ληξιπρόθεσμα.

Εκτιμώ ότι η Κυβέρνηση πρέπει να πάρει αποφάσεις, καθώς είναι ώριμος ο χρόνος, γιατί διαφορετικά θα οδηγηθούμε σε μία διαρκή προς τα κάτω ρύθμιση και διαρκές αδιέξοδο των ασφαλιστικών εισφορών και των ελεύθερων επαγγελματιών, που στο τέλος θα εξαφανιστεί και το ταμείο και θα οδηγήσει σε πλήρες αδιέξοδο την ασφάλιση χιλιάδων οικογενειών.

Την ερώτηση αυτήν την κάνω, διότι βρισκόμαστε προφανώς και σε ένα σκαλοπάτι αποφάσεων για το συνταξιοδοτικό το 2015 και εντεύθεν και επομένως θεωρώ ότι η απάντησή σας και η συζήτηση που θα κάνουμε εδώ έχει πολύ μεγάλη αξία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστούμε. Θα απαντήσει στην ερώτησή σας ο Υφυπουργός κ. Αντώνης Μπέζας.

Έχετε τον λόγο, κύριε Μπέζα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας): Αναγνωρίζω, κύριε συνάδελφε, ότι ο ΟΑΕΕ βρίσκεται σε μία δύσκολη οικονομική συγκυρία, αφού οι ασφαλισμένοι του είναι άνθρωποι της αγοράς, οι οποίοι επλήγησαν ιδιαίτερα από την οικονομική κατάσταση της χώρας. Οι ασφαλισμένοι του είναι οι πρώτοι αποδέκτες της κρίσης και σίγουρα δεν θα είναι οι πρώτοι στους οποίους θα έχει αντίκτυπο η ανάκαμψη της οικονομίας. Βεβαίως, το πρόβλημα προϋπήρχε της κρίσης, αλλά το πρόβλημα έχει γίνει ακόμα πιο έντονο τώρα στην περίοδο της ύφεσης.

Κάνω αυτήν την αναφορά όχι φυσικά για να δημιουργηθούν ανησυχίες, αφού σε κάθε περίπτωση το κράτος εγγυάται την καταβολή των συντάξεων, πράγμα το οποίο αποδεικνύει εμπράκτως κάθε χρόνο καταβάλλοντας ποσά έκτακτης επιχορήγησης. Οι ανησυχίες περί κινδύνου βιωσιμότητας του ΟΑΕΕ ή οικονομικής του αδυναμίας –το τονίζω αυτό, το υπογραμμίζω– δεν έχουν βάση στο πλαίσιο ενός καθολικού, δημόσιου και τριμερούς χρηματοδότησης συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, στο οποίο σύστημα το κράτος εγγυάται μέσα από τον κρατικό προϋπολογισμό την καταβολή των συντάξεων.

Κάνω αυτήν την αναφορά για να τονίσω ότι ο ΟΑΕΕ θα πρέπει να έχει σαν βασικό και σαν κύριο, πρωταρχικό του στόχο, την αύξηση των εσόδων του, που μπορεί να γίνει απ' ενός με τη συκράτηση στο σύστημα των συνεπών ασφαλισμένων και απ' ετέρου με την επανένταξη στο ασφαλιστικό σύστημα όλων εκείνων που λόγω των οφειλών παραμένουν έξω από το σύστημα, στερώντας το ταμείο από τις τρέχουσες και τις ληξιπρόθεσμες οφει-

λές, αλλά και στερώντας τον ίδιο τους τον εαυτό από τα δικαιώματα που προκύπτουν από την ύπαρξη ασφαλιστικής ενημερότητας.

Χρειάζεται, λοιπόν, σίγουρα ένα πλέγμα πρωτοβουλιών και για την ασφαλιστική προστασία αλλά και για τη δυνατότητα ανταπόκρισης των ασφαλισμένων.

Σε αυτήν την κατεύθυνση πρέπει να σας πω ότι ως Υπουργείο Εργασίας, τα τελευταία χρόνια έχουμε προχωρήσει, θεσμοθετώντας μία σειρά από μέτρα.

Ενδεικτικά αναφέρω ορισμένα από αυτά.

Πρώτον, η διάταξη του άρθρου 30 του ν. 3904/2010, με την οποία, για να ενεργοποιηθούν οι διατάξεις περί ποινικοποίησης της μη καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών, απαιτείται πλέον ο υπόχρεος να οφείλει ποσό που να υπερβαίνει τις 20.000 ευρώ από τις 2.000 ευρώ που ήταν παλαιότερα.

Δεύτερον, συστάθηκε στον ΟΑΕΔ ειδικός λογαριασμός ανεργίας υπέρ των αυτοτελών και ανεξάρτητα απασχολούμενων, σκοπός του οποίου είναι η χορήγηση βοήθηματος ανεργίας ύψους 360 ευρώ τον μήνα, στις περιπτώσεις που έχουμε αποδεδειγμένη διακοπή του επαγγέλματος και για χρονικό διάστημα από τρεις έως εννέα μήνες, ανάλογα με τα έτη ασφάλισης. Για τον ΟΑΕΕ τον Οκτώβριο του 2014 – τώρα, τον προηγούμενο μήνα – πήραν αυτό το βοήθημα δύο χιλιάδες οκτακόσιοι δικαιούχοι. Είναι μέτρα τα οποία έχουν ληφθεί, δεν είναι γνωστά και πρέπει να αναφερθούν.

Τρίτον, ενώ για τους ασφαλισμένους άλλων ταμείων η καταβολή της σύνταξης αρχίζει εφόσον η οφειλή δεν υπερβαίνει τις 15.000 ευρώ, για τους ασφαλισμένους του ΟΑΕΕ το όριο αυτό είναι 20.000 ευρώ. Δηλαδή, εφόσον χρωστούν μέχρι 20.000 ευρώ, μπορούν να ξεκινήσουν να παίρνουν τη σύνταξή τους και τα ποσά της οφειλής συμψηφίζονται ή παρακρατούνται από τα ποσά των συντάξεων σε ίσες μηνιαίες δόσεις.

Έρχομαι τώρα στο θέμα των ασφαλιστικών εισφορών το οποίο θέσατε. Η εισφορά του κλάδου κύριας σύνταξης υπολογίζεται σε μία από τις δεκατέσσερις ασφαλιστικές κατηγορίες του ΟΑΕΕ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα να μου δώσετε λίγο χρόνο ακόμη.

Οι δέκα πρώτες κατηγορίες είναι υποχρεωτικές, οι άλλες τέσσερις είναι προαιρετικές.

Οι ασφαλιστικές κατηγορίες αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας μετά από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΑΕΕ. Έχουν παραμείνει σταθερές από το 2009 και το διοικητικό συμβούλιο του ΟΑΕΕ έχει αποφασίσει να παραμείνουν στα επίπεδα του 2009 μέχρι το τέλος του 2015.

Για να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης, θεοπίστηκαν οι διατάξεις του ν. 4075/2012, με τις οποίες προβλέπεται ότι οι ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ μπορούν με αίτησή τους να επιλέξουν την κατάταξή τους στην κατώτερη ή στην αμέσως κατώτερη –στη δεύτερη κατώτερη- ασφαλιστική κατηγορία του κλάδου σύνταξης του ΟΑΕΕ και να παραμείνουν σε αυτή μέχρι τις 31-12-2014, μέχρι το τέλος του χρόνου.

Αυτό το καθεστώς, με τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας η οποία μόλις χθες ενσωματώθηκε στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας, παρατάθηκε για δύο ακόμα χρόνια μέχρι το τέλος του 2016. Άρα μέχρι το τέλος του 2016 έχουν δικαίωμα επιλογής ανάμεσα στην κατώτερη ή στην αμέσως κατώτερη κατηγορία.

Αυτό πρακτικά αποτελεί μία έμμεση –θα έλεγα- μείωση των ασφαλιστικών εισφορών. Είναι μια σημαντική παρέμβαση προς όφελος των ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ και λειτουργεί ως μία έμμεση μείωση των ασφαλιστικών τους εισφορών.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα, θα απαντήσω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ορίστε, κύριε Μαρκόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Αναμφίβολα είναι θετικά αυτά, κύριε Υπουργέ, και το είπα και στο ξεκίνημα της τοποθέτησής μου, ότι δηλαδή η δυνατότητα να κατέβουν δύο κλίμακες και η παράταση που ψηφίστηκε πράγματι ως τροπολογία χθες για άλλα δύο χρόνια είναι στη θετική κατεύθυνση.

Βεβαίως, πρέπει να πούμε για τι ποσό μιλάμε. Μιλάμε για ένα

ποσό από 40 μέχρι 55 ευρώ τον μήνα. Δεν νομίζω ότι αυτό λύνει το πρόβλημα των ασφαλισμένων που έχουν τη ληξιπρόθεσμη οφειλή τους και την τρέχουσα. Βεβαίως, θα γίνει προσπάθεια από πάρα πολλούς να επανενταχθούν, ιδιαίτερα από αυτούς που βρίσκονται εκτός ασφαλιστικού συστήματος ή χρωστούν. Θα πω εδώ τα νούμερα που έχω βρει από τα στατιστικά του ΟΑΕΕ. Πιστεύω, όμως, ότι σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα θα φθάσουμε στο ίδιο αδιέξοδο.

Είπατε πολύ σωστά ότι πράγματι έχουν παγώσει οι ασφαλιστικές εισφορές από το 2009 μέχρι το 2015. Η εσωτερική υποτίμηση της χώρας –υποτίμηση αμοιβών, εσωτερικής αγοράς, κινητών και ακινήτων αξιών- είναι τόσο πολύ μεγάλη που θεωρώ ότι είναι ώρα να πάρει γενναία απόφαση η Κυβέρνηση να μειώσει τις ασφαλιστικές εισφορές. Είναι ο μόνος τρόπος να εξασφαλίσει ροή χρημάτων ο ΟΑΕΕ. Διαφορετικά, θα αυξάνεται διαρκώς και κάθε χρόνο το ποσοστό του κρατικού προϋπολογισμού, το οποίο θα πρέπει να διασώσει τις πράγματι εγγυημένες συντάξεις του ΟΑΕΕ.

Επομένως, ζητώ από την Κυβέρνηση να το δει πιο πριν από το τέλος του 2015. Εκτιμώ ότι και από την 1-1-2015, εάν η Κυβέρνηση μειώσει αρκετά τις ασφαλιστικές εισφορές, κρατώντας και τις δύο κλίμακες κάτω, θα ρεύσει περισσότερο χρήμα στα ταμεία.

Αναφέρω δύο νούμερα τα οποία θεωρώ πολύ σημαντικά. Από το σύνολο των επτακοσίων εβδομήντα τεσσάρων χιλιάδων ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ μόνο εκατόν εβδομήντα δεν έχουν οφειλές. Πόσοι είναι ανενεργοί εκτός ασφαλιστικού ταμείου; Το ένα τρίτο, διακοσίες είκοσι πέντε χιλιάδες.

Πόσοι είναι αυτοί οι οποίοι οφείλουν; Οφείλουν τριακόσιες εβδομήντα εννέα χιλιάδες ασφαλισμένοι, δηλαδή οι μισοί από τους ασφαλισμένους στον ΟΑΕΕ χρωστούν. Το ένα τρίτο βρίσκεται εκτός ταμείου. Άρα το ταμείο νομίζω ότι έχει ανάγκη ελέγχου βιωσιμότητας πραγματικής και γενναίων αποφάσεων.

Δεύτερον, θεωρώ ότι η Κυβέρνηση ήρθε η ώρα να διαχωρίσει την ασφαλιστική εισφορά υγείας από την ασφαλιστική εισφορά σύνταξης. Αυτοί που δεν μπορούν να πληρώσουν την ασφαλιστική τους εισφορά για τη σύνταξη, δεν έχουν ούτε βιβλιário υγείας και στη συνέχεια τα έξοδα αυτών και των οικογενειών τους, μέσω των τριμελών επιτροπών των νοσοκομείων –τουλάχιστον για τη δευτεροβάθμια περίθαλψη- τα πληρώνει πάλι ο εθνικός προϋπολογισμός.

Στην πραγματικότητα τα λεφτά τα δίνουμε –κυρίως για τη δευτεροβάθμια υγεία- στα δημόσια νοσοκομεία, για όλους τους αναπόλυτους. Μήπως πρέπει τουλάχιστον να εξασφαλίσουμε να πάρουμε για το κοινό καλό το ποσοστό εκείνο που αφορά την υγεία και να διαπραγματευθούμε με τους εκπροσώπους των ελευθέρων επαγγελματιών το κομμάτι εκείνο που αφορά τη σύνταξη, με γενναίες αποφάσεις;

Κλείνω λέγοντας –και ευχαριστώ πάρα πολύ για την παρουσία σας εδώ και τις απαντήσεις και θα σας ακούσω με πολύ ενδιαφέρον- το εξής: Εγώ σήμερα θέλω να ακούσω για να είμαι ευχαριστημένος –που δεν είναι ανάγκη να είμαι ως Βουλευτής- ότι η Κυβέρνηση βρίσκεται μπροστά σε σοβαρές αποφάσεις για τους ελευθέρους επαγγελματίες. Διαφορετικά –το ξαναλέω- εντός του 2015 θα βρεθούμε εκεί που βρεθήκαμε πριν από τρεις μήνες.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Μαρκόπουλε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο, για να δευτερολογήσετε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας): Κοιτάξτε, κύριε συνάδελφε, ορίζονται μείωση των ασφαλιστικών εισφορών στον ΟΑΕΕ με τον τρόπο που εσείς το εννοείτε, δεν μπορεί να γίνει, γιατί αυτό θα φέρει δυσμενή οικονομικά αποτελέσματα στη ρευστότητα του ΟΑΕΕ και γενικά στη λειτουργία του.

Ακούω από τις οργανώσεις των επαγγελματιών ότι υπάρχει πρόταση να μειωθούν οι εισφορές και να υπάρχει ανάλογο αντίκρισμα στα συνταξιοδοτικά τους οφέλη μετά από χρόνια. Πρέπει, όμως, να μην λησμονείτε ότι από τις τρέχουσες εισφορές, τις οποίες πληρώνουν τώρα οι ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ, πληρώνονται τώρα οι συντάξεις αυτών που είναι ήδη συνταξιούχοι. Άρα μία πολύ μεγάλη οριζόντια μείωση των ασφαλιστικών εισφορών

μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα ρευστότητας και ταμειακής ισορροπίας στον ΟΑΕΕ σήμερα για να μπορέσει να καλύψει τις συντάξεις αυτών που παίρνουν τώρα συντάξεις και όχι αυτών που θα πάρουν μετά από κάποια χρόνια.

Η δυνατότητα, όμως, που σας ανέφερα προηγουμένως, δικαιώματος κατάταξης έως δύο κατώτερες ασφαλιστικές κατηγορίες που παρατάθηκε για δύο ακόμη χρόνια, μέχρι το τέλος του 2016, λειτουργεί έμμεσα ως μία μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, χωρίς να κινδυνεύει η ταμειακή ισορροπία του οργανισμού.

Επίσης, πρέπει να σας πω ότι με αποφάσεις αυτής της Κυβέρνησης υπάρχει δυνατότητα για τους ανασφάλιστους του ΟΑΕΕ, εφόσον πληρούν κάποιες προϋποθέσεις ως προς το εισόδημά τους, να θεωρηθούν τα βιβλιάρια υγείας, να έχουν δηλαδή πλήρη ιατροφαρμακευτική-υγειονομική κάλυψη.

Επίσης, με αποφάσεις αυτής της Κυβέρνησης, για το σύνολο των ανασφάλιστων της χώρας και χωρίς καμμία προϋπόθεση παρέχονται υπηρεσίες υγείας και φαρμακευτικής κάλυψης στις δημόσιες δομές της χώρας, ανάλογες με αυτές που παρέχονται στους ασφαλισμένους. Άρα αυτό το ζήτημα την περίοδο της κρίσης νομίζω ότι το έχουμε αντιμετωπίσει επαρκώς.

Πάγωμα και ανακεφαλαιοποίηση παλαιών ληξιπρόθεσμων οφειλών δεν χρειάζεται να γίνει γιατί υπάρχει αυτή η πολύ γενναία ρύθμιση –πρωτόγνωρη θα έλεγα με βάση την εμπειρία που έχω και από το Υπουργείο Οικονομικών- των εβδομήντα δύο και των εκατό δόσεων. Η ρύθμιση αυτή έχει πολύ συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, έχει μεγάλο πλήθος δόσεων έχει δυνατότητες επανένταξης, δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών και δηλώσεων, μειώνει το επιτόκιο από το 8,75% στο 4,56%, χορηγεί βεβαίωση οφειλής που επέχει θέση ασφαλιστικής ενημερότητας, έχει υψηλά και γενναία ποσοστά έκπτωσης, εντάσσει σε ρύθμιση αυτούς οι οποίοι τήρησαν τη νέα αρχή και θέλουν να μπουν στην καινούρια ρύθμιση.

Προσέξτε, αναγνωρίζω αυτό που είπατε ότι ο ΟΑΕΕ έχει πάθει τη μεγαλύτερη ζημιά την περίοδο της κρίσης και φαίνεται αυτό και από τα στοιχεία.

Από την επεξεργασία των στοιχείων των οφειλετών του ΟΑΕΕ προκύπτει ότι για τους ενεργούς ασφαλισμένους ποσοστό 70% του συνόλου της οφειλής έχει δημιουργηθεί από το 2009 και μετά, σε αντίθεση με άλλα ταμεία, όπου το μεγαλύτερο ποσοστό των οφειλών ήταν πριν από το 2009. Στο σύνολο των οφειλών το 65%, συμπεριλαμβανομένων δηλαδή και αυτών που είναι εκτός του συστήματος, που είναι ανενεργοί, έχει δημιουργηθεί από το 2009 και μετά. Επομένως, η μεγάλη αύξηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών στον ΟΑΕΕ συντελέστηκε στα χρόνια της κρίσης. Γι' αυτό, όμως, υπάρχει αυτή η ρύθμιση η οποία προσιδιάζει στο προφίλ των οφειλετών του ΟΑΕΕ.

Να δώσω τώρα, κυρία Πρόεδρε, μερικά άλλα αριθμητικά στοιχεία:

Κύρια οφειλή κάτω από 15.000 ευρώ –στον ΟΑΕΕ πάντα- έχουν διακόσιες οκτώ χιλιάδες τριακόσιοι δύο ενεργοί ασφαλισμένοι οφειλέτες, δηλαδή ποσοστό 55,5%.

Για τους σε διακοπή οφειλέτες, οι διακόσιοι τρεις χιλιάδες τετρακόσιοι εβδομήντα ένας έχουν ποσό κύριας οφειλής έως 15.000 ευρώ, δηλαδή ποσοστό 90%. Άρα στην κατηγορία των οφειλετών με κύρια οφειλή έως 15.000 ευρώ ανήκουν συνολικά τετρακόσιοι έντεκα χιλιάδες επτακόσιοι εβδομήντα τρεις οφειλέτες. Για όλους αυτούς μπορεί να γίνει ρύθμιση έως εκατό δόσεις.

Είναι, επομένως, προφανές ότι αυτή η ρύθμιση ανταποκρίνεται στην πολύ μεγάλη πλειοψηφία των οφειλετών του ΟΑΕΕ που είναι μικροοφειλέτες και προσιδιάζει στο προφίλ των οφειλετών του ΟΑΕΕ. Γι' αυτό θα πρέπει να επωφεληθούν από αυτή την τελευταία μεγάλη ευκαιρία και να τη χρησιμοποιήσουν ώστε να ρυθμίσουν τις οφειλές τους, πληρώνοντας βέβαια πάντα τις τρέχουσες οφειλές. Διότι σε κανένα σύστημα, σε καμμία χώρα που γίνεται ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων, δεν γίνεται να μην τηρείται και η υποχρέωση καταβολής των τρεχουσών, διότι αλλιώς το σύστημα δεν λειτουργεί.

Αυτή η ρύθμιση πρέπει να σας πω ότι πάει πολύ καλά, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του ΚΕΑΟ, του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών. Μέχρι την Τετάρτη 26 Νοεμβρίου –διότι η χθεσινή μέρα, η Πέμπτη, λόγω της απεργίας ήταν μία

μέρα με ιδιαιτερότητες- είχαν εκδοθεί δεκατρείς χιλιάδες αποφάσεις υπαγωγής, είχαν ρυθμιστεί οφειλές συνολικού ύψους 350.000.000 ευρώ και έχουν εισπραχθεί από την πρώτη δόση 15.000.000 ευρώ. Αναφέρομαι στο σύνολο των ταμείων.

Άρα είναι μία ρύθμιση η οποία προχωράει κανονικά. Θα δούμε την πορεία της. Πιστεύω ότι θα φέρει και συγκεκριμένα ταμειακά αποτελέσματα για το σύνολο των ταμείων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Η δεύτερη με αριθμό 309/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β' Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή προς τον Υπουργό Οικονομικών, σχετικά με τη φοροαπαλλαγή των πολυεθνικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού και διαγράφεται.

Επίσης, η τέταρτη με αριθμό 313/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Α' Θεσσαλονίκης της Δημοκρατικής Αριστεράς κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, σχετικά με την παροχή ρευστότητας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού και διαγράφεται.

Ομοίως, η πέμπτη με αριθμό 317/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Λαρίσης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Γεωργίου Λαμπρούλη προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, σχετικά με την καταβολή των δεδουλευμένων στους εργαζομένους στη «ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ», δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού και διαγράφεται.

Εισερχόμαστε τώρα στην τρίτη με αριθμό 314/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β' Πειραιώς της Δημοκρατικής Αριστεράς κ. Μαρίας Γιαννακάκη προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικά με την ανάγκη λήψης πρωτοβουλιών της Ελλάδας για την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία και τη διεύρυνση του FORUM Δυτικής Μεσογείου.

Έχετε τον λόγο κυρία συνάδελφε.

ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, το Forum Δυτικής Μεσογείου, γνωστό ως «Διάλογος 5+5» - πέντε χώρες από τη Νότιο Ευρώπη: Πορτογαλία, Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία, Μάλτα και πέντε χώρες από τη Δυτική Αφρική: Μαυριτανία, Αλγερία, Μαρόκο, Τυνησία και Λιβύη- ξεκίνησε τη δεκαετία του 90, ως συνέπεια της δημιουργίας στα τέλη της δεκαετίας του 80 της Union du Maghreb Arabe, όπου Μαγκρέμπ, φυσικά, είναι οι χώρες δυτικά της Αιγύπτου.

Το 5+5 λοιπόν, ήταν επακόλουθο της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, όπως αυτή αναπτύχθηκε από τα τέλη της δεκαετίας του 70 ως ιδέα, στην οποία δόθηκε μεγάλη σημασία από την Ευρωπαϊκή Ένωση στη δεκαετία του '80. Ο συγκεκριμένος διάλογος, «Διάλογος 5+5», πρώτη φορά είχε μία μεγάλη συνάντηση το 2001, όπου εκεί τέθηκαν οι στόχοι και στη συνέχεια έγινε σειρά συναντήσεων.

Αυτή τη στιγμή τα θέματα τα οποία τους απασχολούν κυρίως είναι η μετανάστευση, είναι η εκπαίδευση, είναι θέματα ασφαλείας και είναι θέματα συνεργασίας με τις δύο πλευρές της Μεσογείου.

Η τελευταία συνάντηση που έγινε ήταν τον Φλεβάρη του 2012, όπου εκεί φυσικά και λόγω των εξελίξεων που είχαμε σε αυτές τις χώρες με την Αραβική Άνοιξη, επικεντρώθηκε στο ποια στήριξη μπορούν να δώσουν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις χώρες της Βορείου Αφρικής, προκειμένου να γίνει πιο ομαλή η μετάβαση σε δημοκρατικά καθεστώτα και η εμπέδωση των δημοκρατικών θεσμών.

Παράλληλα, θα συμφωνήσετε μαζί μου, γιατί γνωρίζω πάρα πολύ καλά πόσο πιστεύετε εσείς προσωπικά στην έννοια των περιφερειακών συνεργασιών στην Ευρώπη. Κακώς τις λέμε «περιφερειακές». Θα έπρεπε να είναι –και ήταν κάποια εποχή- στον σκληρό πυρήνα της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό έχει ατονήσει για μια σειρά από λόγους.

Δεν είναι μόνο η οικονομική κρίση, δεν είναι μόνο τα προβλήματα από την Αραβική Άνοιξη, δεν είναι μόνο το ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση για λόγους που, δυστυχώς, όλοι ξέρουμε έχει χάσει την

αίγλη της, αλλά έχει ατονήσει γιατί και οι χώρες της Μεσογείου, που είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν της δίνουν τη δέουσα προσοχή.

Θα ήθελα, λοιπόν, να μου πείτε, αν η Ελλάδα σκοπεύει να λειτουργήσει ως επισπεύδουσα δύναμη, προκειμένου η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία όχι μόνο να ξαναβρεί την αίγλη της, αλλά να αποκτήσει έναν ουσιαστικό ρόλο και να βοηθήσει στα προβλήματα που υπάρχουν στις χώρες της Μεσογείου, στη βόρεια και τη νότια πλευρά.

Επίσης, σκοπεύετε ή κρίνετε ότι είναι σημαντικό να γίνει διεύρυνση του «Διαλόγου 5+5» με συμμετοχή της Ελλάδας και της Αιγύπτου;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Στην επίκαιρη ερώτηση της κυρίας Γιαννακάκη θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Δημήτρης Κούρκουλας.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Η μεσογειακή πολιτική της χώρας μας στηρίζεται σε δύο βασικούς πυλώνες. Ο ένας είναι ο πυλώνας των διμερών σχέσεων, που αφορά βέβαια τις σχέσεις με όλες τις μεσογειακές χώρες – και μιλάω για τις μεσογειακές χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης – και ο δεύτερος είναι ο πυλώνας που περνάει μέσα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίως ως νότια διάσταση της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας.

Στον τομέα των διμερών σχέσεων δεν θα αναφερθώ επί μακρόν, γιατί νομίζω ότι είναι γνωστές οι πολυάριθμες πρωτοβουλίες αναβάθμισης των σχέσεων μας με την Αίγυπτο, το Ισραήλ, το Λίβανο, την Αλγερία, την Τυνησία και άλλες χώρες της περιοχής, με τις οποίες πέραν των ιστορικών δεσμών μάς συνδέει και ευρεία ταυτότητα απόψεων και συμφερόντων, θα έλεγα, ως προς την αντιμετώπιση των τεράστιων προκλήσεων στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής.

Επίσης, δεν θα αναφερθώ λεπτομερώς στις εξαιρετικά πυκνές συναντήσεις και ουσιαστικές πολιτικές συνομιλίες της πολιτικής ηγεσίας της χώρας μας, τόσο σε επίπεδο Πρωθυπουργού όσο σε επίπεδο Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και Υπουργού Εξωτερικών ή και στο δικό μου επίπεδο. Τους τελευταίους δεκαοκτώ μήνες μόνο έχω καταμετρήσει πάνω από είκοσι πέντε τέτοιου επιπέδου συναντήσεις με τις χώρες αυτές. Νομίζω ότι στο πρόσφατο παρελθόν δεν υπήρχε ποτέ τόσο πυκνή επαφή με τους μεσογειακούς γείτονές μας.

Ο δεύτερος πυλώνας, όπως ανέφερα, είναι ο ευρωπαϊκός που περνάει κυρίως μέσα από την πολιτική της γειτονίας, αλλά και μέσω της Ένωσης για τη Μεσόγειο. Θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι αξιοποιήσαμε στο έπακρο και το εξάμηνο της Ελληνικής Προεδρίας για να προωθήσουμε τις σχέσεις μας με τον ευρύτερο μεσογειακό χώρο.

Έγιναν με τη δική μας Προεδρία συμβούλια σύνδεσης με την Αλγερία, το Ιράκ, την Τυνησία, όπου όχι μόνο προεδρεύσαμε, αλλά προωθήσαμε και ζητήματα που απασχολούσαν και ενδιέφεραν τους φίλους μας της Μεσογείου.

Υπενθυμίζω ότι η Ελλάδα φιλοξένησε την τρίτη Υπουργική Σύνοδο Ευρωπαϊκής Ένωσης-Αραβικού Συνδέσμου τον Ιούνιο του 2014, όπως και την Υπουργική Σύνοδο της Ένωσης για τη Μεσόγειο για το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή, τον Μάιο του 2014.

Επίσης, θέσαμε υπό την αιγίδα της Προεδρίας, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Αραβικών Κρατών, το συνέδριο του περιοδικού «ECONOMIST» με θέμα «Ευρώπη και Αραβικός Κόσμος», που έγινε στις 5 και 6 Μαΐου 2014 στην Αθήνα.

Η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία δεν θα έλεγα ότι έχει ατονήσει. Έχει, βέβαια, εισέλθει σε μία πολύ καινούργια φάση, η οποία δημιουργεί νέες προκλήσεις και η νότια ευρωπαϊκή πολιτική γειτονία αναθεωρήθηκε, προκειμένου να ανταποκρίνεται καλύτερα στα νέα δεδομένα, ενώ έχουν ξεκινήσει ήδη οι διεργασίες για την εκ νέου αναθεώρησή της.

Πιστεύω, λοιπόν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, ναι, έχει χάσει την αίγλη της σε μεγάλο βαθμό εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα έλεγα, όμως, ότι η αίγλη της σε τρίτες χώρες παραμένει ακόμα ισχυρή και υψηλή και αυτό το διαπιστώνω και εγώ στις διάφορες

επαφές και τα ταξίδια που κάνω. Θα ήθελα να τονίσω ότι δίνουμε μεγάλη σημασία και στις σχέσεις με τις χώρες Μαγκρέμπ. Οι πολύ στενές σχέσεις μας με τη Αίγυπτο είναι γνωστές.

Είχα επισκεφθεί την Τυνησία πριν από έναν μήνα και την Αλγερία πριν από δύο εβδομάδες, με μία ομάδα επιχειρηματιών. Γι' αυτό εισέπραξα και κριτική από μία συνάδελφό σας από τον ΣΥΡΙΖΑ, λες και η εξωτερική πολιτική δεν πρέπει να ασχολείται με την οικονομική διπλωματία. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κάρολος Παπούλιας θα επισκεφτεί σε δέκα μέρες την Αλγερία. Θα είναι η πρώτη επίσκεψη Έλληνα Προέδρου σ' αυτή τη φίλη χώρα, με την οποία μας συνδέουν δεσμοί, διότι είχαμε σταθεί από την αρχή του αγώνα τους για ανεξαρτησία στο πλευρό της αλγερινής επανάστασης.

Υπάρχουν, λοιπόν, προοπτικές περαιτέρω εμβάθυνσης των σχέσεων κυρίως με τις χώρες που υπάρχει σταθερότητα, γιατί δυστυχώς με τη Λιβύη τα πράγματα δεν εξελίσσονται προς τη σωστή κατεύθυνση. Αυτές τις ευκαιρίες τις αξιοποιούμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Κυρία Γιαννακάκη, μπορείτε να δευτερολογήσετε.

ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ: Κύριε Υπουργέ, ευχαριστώ πολύ για την απάντησή σας. Φυσικά και δεν συμμερίζομαι την πολύ σκληρή και άδικη κριτική την οποία υποστήκατε για την επίσκεψή σας στην Αλγερία, όταν συνοδευτήκατε από Έλληνες επιχειρηματίες. Νομίζω ότι είχα την ευκαιρία να το εκφράσω και στο πλαίσιο της επιτροπής και γενικά να σας ενημερώσω για τις απόψεις του κόμματός μου, της Δημοκρατικής Αριστεράς, για θέματα οικονομικής διπλωματίας.

Από εκεί και πέρα, θα ξεκινήσω από ένα σημείο της απάντησής σας. Ναι, συμφωνώ απολύτως μαζί σας ότι η έννοια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας έχει χάσει την αίγλη της, όπως είπατε, στον χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι στο πλαίσιο των Τρίτων Χωρών. Όμως, θα συμφωνήσετε μαζί μου ότι παρ' όλες τις ενέργειες που έκανε η Ελληνική Προεδρία ή που γίνονται σε ένα διμερές επίπεδο, το οποίο δεν αμφισβητώ γιατί εξάλλου είναι εξαιρετικά μετρήσιμο, βλέπουμε ότι από την άλλη μεριά, από τον «Διάλογο 5+5» έχουμε τόσο συχνές συναντήσεις και τέτοια προώθηση προγραμμάτων –διμερών και πολυμερών– που δεν μπορούν να συγκριθούν με ό,τι τρέχει αυτή τη στιγμή στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας.

Ειλικρινά, θα ήθελα να σας ρωτήσω κάτι και θα προσδοκούσα μία απάντησή σας. Εγώ μπορώ να σας παραπέμψω στις ιστοσελίδες του «FORUM Δυτικής Αφρικής» και στο Ίδρυμα στη Βαρκελώνη που «τρέχει» πολύ συγκεκριμένα προγράμματα μετά από απόφαση των δύο πλευρών. Εκεί θα δείτε πραγματικά ποια προγράμματα «τρέχουν» και τι πρόοδοι έχουν γίνει. Εσείς τι έχετε να μας πείτε για την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία; Να μας πείτε κάτι απτό και μετρήσιμο και πέρα από συναντήσεις και επαφές, οι οποίες σαφώς είναι χρήσιμες αλλά οι συζητήσεις πρέπει να οδηγούν και σε ένα αποτέλεσμα.

Επίσης, επιτρέψτε μου λίγο να σταθώ σε πολύ συγκεκριμένα σημεία αυτής της συνεργασίας, του «Διαλόγου 5+5» ή «FORUM Δυτικής Αφρικής». Υπάρχουν ζητήματα συλλογικής άμυνας, όπου εκεί θα είχαμε να δώσουμε πάρα πολλά πράγματα και να επιτύχουμε πολλά ως Ελλάδα κυρίως για την επίτευξη της ειρήνης και της πορείας του εκδημοκρατισμού για τις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου.

Όσον αφορά την οικονομική συνεργασία, εδώ υπάρχει ένα πολύ καλό επιχείρημα για χώρες που –για να το πω ευγενικά– δεν επιθυμούν και πάρα πολύ την είσοδό μας στο συγκεκριμένο «forum», ότι δηλαδή υπάρχει οικονομική συνεργασία του «Διαλόγου 5+5» και με χώρες της Ανατολικής Μεσογείου, όπως είναι η Ιορδανία και η Παλαιστίνη.

Υπάρχουν πολλά θέματα όσον αφορά την έρευνα και την εκπαίδευση ή τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που θα έπρεπε να είναι η αιχμή του δόρατος της καινοτομίας, προκειμένου η Ελλάδα να βγει από την κρίση.

Όπως θα διαπιστώσετε, λοιπόν, αν πραγματικά ριζείτε μία ματιά στις ιστοσελίδες και στους φακέλους που σας λέω, θα δείτε ότι οι συγκεκριμένες συμφωνίες έχουν μετρήσιμα και συγκεκριμένα πλεονεκτήματα και μία δράση. Δεν είναι όπως η πλειονό-

τητα των συμβάσεων που έρχονται στην ελληνική Βουλή προκειμένου να υπογραφούν, το 90% των οποίων παραμένουν, δυστυχώς, ανενεργές.

Νομίζω, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, ότι θα συμφωνήσετε μαζί μου. Τουλάχιστον εσείς τις φέρνετε να τις επικυρώσουμε, γιατί φαντάζομαι ότι θα βρήκατε συρτάρια ολόκληρα μη επικαιροποιημένων, για να μας φέρνετε το 2013 Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών από το 1994.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για να δευτερολογήσετε.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ πολύ.

Όσον αφορά την οικονομική διπλωματία, βεβαίως δεν είχα ποτέ καμία αμφιβολία ότι εσείς προσωπικά δεν θα συμμερίζασταν απόψεις οι οποίες είναι εκτός τόπου και χρόνου, σαν και αυτές που διατυπώθηκαν τις προάλλες, όταν εξέθετα στην Ομάδα Προεδρείων των Ομάδων Φιλίας του Κοινοβουλίου τις δραστηριότητες του Υπουργείου Εξωτερικών που περιλαμβάνουν βεβαίως και οικονομική διπλωματία. Μπορώ να πω ότι εξεπλάγην ακούγοντας μία συνάδελφό σας να εκφέρει τέτοιες απόψεις. Δεν είχα καμία αμφιβολία ότι δεν τις συμμερίζεστε.

Όσον αφορά τον Δυτικό Μεσογειακό Διάλογο, το «Διάλογο 5+5», όπως γνωρίζετε, η Ελλάδα δεν συμμετείχε εξ αρχής. Αυτό ήταν μια πρωτοβουλία περιφερειακή, μια πρωτοβουλία σημαντική, στην οποία συμμετείχαν τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης της Δυτικής Μεσογείου και όχι η Ελλάδα και θα έλεγα ότι λειτουργεί συμπληρωματικά προς την Ένωση για τη Μεσόγειο.

Εμάς το κύριο όχημα συμμετοχής μας στην πολυμερή μεσογειακή συνεργασία είναι η Ένωση για τη Μεσόγειο. Πιστεύουμε ότι είναι ένα εργαλείο πολύ αποτελεσματικό για την άσκηση θετικής πολιτικής επιρροής στην περιοχή της Μεσογείου. Η Ένωση για τη Μεσόγειο αποτελεί έναν μοναδικό οργανισμό στον οποίο μετέχουν όλες οι χώρες της περιοχής. Αυτός ο οργανισμός αναπτύσσει όλο και πιο σημαντική δραστηριότητα σε πάρα πολλούς τομείς και όχι μόνο στον τομέα της μετάβασης σε μια δημοκρατική πολιτεία στις χώρες αυτές, αλλά και στον τομέα του περιβάλλοντος, στον τομέα της εκπαίδευσης. Αυτό, λοιπόν, είναι το κύριο όχημα, αν θέλετε, πολυμερούς μεσογειακής διπλωματίας.

Παράλληλα, βεβαίως, στο πλαίσιο και εντός του κόλπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουμε πάρα πολύ στενή συνεργασία με την Ιταλία, με τη Μάλτα, με την Κύπρο, με τη Γαλλία, με την Ισπανία, ώστε να μπορέσουμε να αναδείξουμε τη νότια πολιτική γειτονία ως προτεραιότητα, θα έλεγα. Έχουμε επανειλημμένα δώσει μάχες στο Συμβούλιο Υπουργών Εξωτερικών, ώστε η χρηματοδότηση της νότιας γειτονίας να μην πέσει θύμα των αυξημένων αναγκών που υπάρχουν για την ανατολική γειτονία, λόγω αυτών που συμβαίνουν στις χώρες της ανατολικής γειτονίας, στην Ουκρανία κ.λπ..

Υπάρχει ένας άτυπος καταμερισμός των πόρων, 2/3 για τον Νότο, 1/3 για την Ανατολή, και εμείς επιμένουμε μαζί με τους μεσόγειους εταίρους μας τουλάχιστον να μην ανατραπεί αυτό το κλειδί κατανομής πόρων, διότι πιστεύουμε ότι οι εξελίξεις στη Νότια Μεσόγειο, στη νότια γειτονία μας, είναι εξαιρετικά ανησυχητικές, γι' αυτό πρέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση και με χρηματοδοτικά μέσα να είναι παρούσα.

Η απάντησή μου, λοιπόν, στο ερώτημα τι κάνουμε για τη συμμετοχή μας στον «Διάλογο 5+5», είναι η εξής: Γνωρίζουμε ότι έχουν ορισμένες θετικές, θα έλεγα, δράσεις, αλλά εάν δείτε τη συνολική δράση της Ένωσης για τη Μεσόγειο, η οποία, όπως είπα, έχει την ιδιομορφία ότι συμμετέχουν σε αυτή όλες οι χώρες της Μεσογείου, νομίζω ότι είναι ένα φόρουμ ιδανικό για την προώθηση της ευρωπαϊκής πολιτικής και μέσω αυτής και της ελληνικής πολιτικής στον ευρύτερο χώρο της Μεσογείου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας

της Βουλής, τριάντα εννέα μαθητές και μαθήτριες και τέσσερις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Γενικό Λύκειο της Ερέτριας.

Σας καλωσορίζουμε, παιδιά!

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Συνεχίζουμε με τη συζήτηση της τρίτης με αριθμό 307/25-11-2014 επίκαιρης ερώτησης πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β' Αθηνών του Λαϊκού Συνδέσμου Χρυσή Αυγή κ. Ηλία Παναγιώταρου προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με το ενδεχόμενο να εισαχθεί η εκμάθηση της αλβανικής γλώσσας στα σχολεία της χώρας μας.

Έχετε τον λόγο, κύριε Παναγιώταρε.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πριν κάνω την ερώτηση στον κύριο Υπουργό, που μας τιμά με την παρουσία του -πραγματικά το λέμε αυτό και το εννοούμε-, μία απορία έχω αυτές τις δύο τελευταίες μέρες: Αν ένας Βουλευτής κόστολογεί 7.000 ευρώ μία απλή ερώτηση, πόσο θα κοστολογούσε μία επίκαιρη ερώτηση; Αυτό για να ξέρουμε και τι συμβαίνει σε αυτό το ελληνικό Κοινοβούλιο.

Σχετικά με την ερώτηση που έχω καταθέσει στον Υπουργό Παιδείας, μετά από την επίσκεψη που έκανε κλιμάκιο του Υπουργείου Παιδείας -προϊστάτο ο κ. Λοβέρδος- ακούστηκε ότι μετά από ερώτηση Αλβανού δημοσιογράφου αν θα εισαχθεί η αλβανική γλώσσα στα σχολεία και τι γίνεται με αυτό το θέμα, η απάντηση που πήρε από τον Υπουργό -κύριε Υπουργέ, διαψεύδεστε από το δελτίο Τύπου του Υπουργείου σας- είναι ότι θα κοιτάξει το ζήτημα.

Επακριβώς διαβάζοντας το δελτίο Τύπου, εκτός των υπολοίπων θεμάτων, βλέπουμε εδώ τις ερωταπαντήσεις που έγιναν από δημοσιογράφο του «TOP CHANNEL» της Αλβανίας και σας ρωτάει. Προς τον κ. Λοβέρδο: «Στο πλαίσιο των συμφωνιών που έχετε με την Αλβανία, πότε θα καταστεί δυνατή η διδασκαλία της αλβανικής ως δεύτερη γλώσσα για τα παιδιά των Αλβανών;» και προς την κ. Νικόλα: «Ποιες θα είναι οι πρωτοβουλίες του Υπουργείου Παιδείας ώστε όλα τα παιδιά των Αλβανών μεταναστών να έχουν τη δυνατότητα να διδαχθούν την αλβανική γλώσσα και ιστορία από τη στιγμή που έχουν επιστρέψει στην Αλβανία;».

Λοβέρδος: «Στο πλαίσιο της συνεργασίας μας αναφέρθηκε ήδη και από την κυρία Υπουργό και από εμένα το θέμα της εθνικής ελληνικής μειονότητας σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση. Συζητάμε βέβαια και θέματα που σχετίζονται με την εκπαίδευση των δεκάδων χιλιάδων Αλβανών μαθητών που ζουν με τις οικογένειές τους στην Ελλάδα. Ανήκει βεβαίως και το θέμα αυτό στην αρμοδιότητά μας».

Επαναλαμβάνει ο δημοσιογράφος, για να σιγουρέψει την απάντησή σας: «Σε αυτό το πλαίσιο θα υπάρξει κάποιο περαιτέρω βήμα, δηλαδή τα παιδιά των Αλβανών στα ελληνικά σχολεία να διδάσκονται ως δεύτερη γλώσσα την αλβανική, όπως συμβαίνει και με τα παιδιά της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία, ώστε να μην ξεχάσουν τη μητρική τους γλώσσα;»

Απαντά ο κύριος Υπουργός: «Είναι θέμα της μεικτής επιτροπής η οποία και θα το συζητήσει. Έγινε αναφορά στο θέμα αυτό και στις προηγούμενες συζητήσεις μας με την κυρία Υπουργό». Άρα, κύριε Υπουργέ, το θέμα είναι προς συζήτηση.

Κάποια δεδομένα: Οι Έλληνες όχι στη νότιο Αλβανία, όπως λέτε εσείς, αλλά στη Βόρειο Ήπειρο- που κανονικά θα έπρεπε να βρίσκεται υπό το καθεστώς ειδικής αυτονομίας, αλλά αυτό δυστυχώς δεν τηρείται, όπως και σε άλλες περιοχές όπου υπάρχουν ελληνικοί πληθυσμοί, αλλά καταστρατηγούνται από τους γείτονές μας όλες οι συμφωνίες, οι νόμοι, οι διατάξεις, τα πάντα είναι γηγενείς, σε αντίθεση με τους Αλβανούς που ζουν στην Ελλάδα, όπου είναι μετανάστες στην καλύτερη των περιπτώσεων και λαθρομετανάστες στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων. Άρα δεν μπορούμε να εξισώνουμε τους γηγενείς Έλληνες που ζουν στη Βόρειο Ήπειρο, ένα κομμάτι όπου ζουν χιλιάδες χρόνια, με κάποιους που έχουν έρθει τα τελευταία είκοσι, είκοσι πέντε χρόνια και μένουν εδώ προσωρινά. Αυτό είναι το ένα.

Δεύτερον, θα έπρεπε και αυτό το ζήτημα να εντάσσεται σε ένα γενικότερο σχέδιο εξωτερικής πολιτικής της πατρίδος μας, το οποίο δυστυχώς, απ' ό,τι όλα δείχνουν, όχι μόνο εσείς που είστε μερικούς μήνες, αλλά και όλοι οι Υπουργοί πριν από εσάς, όπως και σε άλλους τομείς, το έχετε αφήσει στην κυριολεξία στην τύχη

του, δεν πράττετε τίποτα απολύτως.

Πρόσφατα που ήσασταν εσείς επάνω, στη Βόρειο Ήπειρο και συζητούσατε. Και πήγατε φυσικά σε επιλεγμένα μέρη της ελληνικής μειονότητας, διότι από την πτώση του καθεστώτος Χότζα και μετά δεν έγινε επί της ουσίας καμμία αλλαγή. Όσα προνόμια είχαν οι Έλληνες της Βορείου Ηπείρου συνεχίζουν και τα έχουν. Ολόκληρες περιοχές, όπως είναι η Χιμάρα, χωριά περίξ της πόλης του Αργυροκάστρου, η Κορυτσά και άλλες, δεν εντάσσονται, δεν υπάγονται στις μειονοτικές περιοχές.

Άρα, εκεί δεν δικαιούνται κανένα σχολείο. Ελάχιστα σχολεία υπάρχουν, ελάχιστα έχουν απομείνει στη συμφωνημένη περιοχή της ελληνικής μειονότητας. Τα στοιχεία είναι τραγικά: Το 1992 υπήρχαν εξήμισι χιλιάδες Έλληνες που φοιτούσαν στα ελληνικά σχολεία. Αυτή τη στιγμή είναι λιγότεροι από χίλιοι διακόσιοι, αντί να είναι πολλοί περισσότεροι. Το θέμα, δυστυχώς, πηγαίνει προς εξαλίτη με τη συνενοχή των ελληνικών κυβερνήσεων.

Ρωτούμε ευθέως –και θα θέλαμε μια απάντηση, η οποία θα καταγραφεί και θα χρησιμοποιηθεί στο άμεσο μέλλον απ' όλους, από τους Αλβανούς, από τους Έλληνες, από εμάς, από την Κυβέρνηση, από τον οποιονδήποτε- εάν υπάρχει πρόθεση να μπει η αλβανική γλώσσα στα ελληνικά σχολεία καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστούμε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για να απαντήσετε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε συνάδελφε, χαίρομαι πραγματικά για την ερώτηση, γιατί μια εφημερίδα, μόλις επέστρεψα, είχε κείμενο, ρεπορτάζ δήθεν, με τίτλο: «Εισαγωγή της αλβανικής ως δεύτερης γλώσσας στα ελληνικά σχολεία». Και αυτό είναι λάθος και ως σκέψη και ως εκτίμηση και ως ενδεχόμενο. Δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση.

Ακούστε. Σε ό,τι αφορά τη σχέση μας με την Αλβανία, η μία χώρα, η Ελλάδα έχει εθνική ελληνική μειονότητα εκεί και η άλλη χώρα, η Αλβανία, έχει πάρα πολλούς μετανάστες εδώ, τα παιδιά των οποίων πάνε στα σχολεία. Υπάρχει μια αλβανική κοινότητα δηλαδή εδώ, ενώ εκεί υπάρχει μια εθνική ελληνική μειονότητα. Αυτές είναι οι διαφορές.

Άρα, δεν μπορεί να υπάρχει αντιστοιχία στα εκπαιδευτικά συστήματα ανάμεσα σε αυτό που αυτοί πρέπει να κάνουν, να παρέχουν δηλαδή στους Έλληνες της μειονότητάς μας εκεί, όπου κι αν βρίσκονται, εκπαίδευση και μάλιστα καλή, και σε αυτό που εμείς έχουμε την υποχρέωση από το Συμβούλιο της Ευρώπης και από την UNESCO.

Επειδή, δηλαδή, με βάση τα παιδαγωγικά διδάγματα πρέπει να βοηθάμε τα παιδιά να έχουν σχέση με τη μητρική τους γλώσσα –το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο της χώρας λέει ότι αυτό τους κάνει καλό και ψυχολογικά- εμείς έχουμε την υποχρέωση, όπου μπορούμε, να αναπτύσσουμε προγράμματα που έχουν να κάνουν με τη μητρική γλώσσα εκάστου μετανάστη. Για παράδειγμα, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης έχει προγράμματα για τα παιδιά των Ρώσων και τα παιδιά των Αλβανών. Αυτή είναι η κατάσταση.

Ρωτήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας, πριν γίνω εγώ Υπουργός, το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής της Ελλάδας τι πρέπει να κάνουν για τα παιδιά των μεταναστών. Και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο απήντησε ότι θα πρέπει να διαμορφωθεί θεσμικό πλαίσιο –που δεν υπάρχει- σε ό,τι αφορά τη μητρική γλώσσα εκάστου μετανάστη, να καθοριστούν με το θεσμικό πλαίσιο ποιες είναι οι βασικές προϋποθέσεις προκειμένου να διδάσκεται –έξω από τα αναλυτικά προγράμματα προφανώς- η μητρική γλώσσα σε κάθε παιδάκι τέτοιο, πώς πρέπει να υποβάλουν το αίτημα οι κοινότητες, πώς πρέπει να γίνεται η έγκριση και ποιες είναι οι βασικές υποχρεώσεις και των δύο πλευρών -του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά και των κοινοτήτων- και πώς και το Υπουργείο Παιδείας εποπτεύει αυτές τις διεργασίες. Αυτά όχι μόνο για τα παιδάκια των Αλβανών μεταναστών, αλλά για κάθε παιδί που είναι εδώ και που οι γονείς του είναι μετανάστες. Και δεν είναι ένα. Είναι περισσότερα. Και έτσι η μητρική γλώσσα πρέπει να ενταχθεί, βάλει –εναλλάξ- των αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης και της UNESCO.

Αυτή είναι η υποχρέωση. Την εκπληρώσαμε; Δεν την εκπληρώσαμε. Έχουμε τέτοιο θεσμικό πλαίσιο; Δεν έχουμε τέτοιο θε-

σμικό πλαίσιο. Η πρόταση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο Υπουργείο ήταν –θα το χειριστώ τώρα εγώ- να αποκτήσουμε τέτοιο θεσμικό πλαίσιο. Και δεσμεύομαι ότι θα το φέρω στη Βουλή. Αυτό είναι το γενικό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Πάμε τώρα στο ειδικό. Θα απαντήσω σε όλα, κύριε Παναγιώταρε. Και θέλω, κυρία Πρόεδρε, μία ανοχή.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Μόνοι μας είμαστε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Πρέπει να καταγραφούν στα Πρακτικά όλα αυτά που θα πούμε και εμείς κι εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Έχουμε κι άλλη δουλειά μετά. Δεν τελειώσαμε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Η Ελλάδα και η Αλβανία: Εμείς έχουμε εκεί την εθνική μας μειονότητα και εδώ πέρα υπάρχουν πάρα πολλοί Αλβανοί. Βέβαια πρέπει να ξέρετε πως, απ' ό, τι διάβασα στα στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών, τα τελευταία χρόνια της κρίσης έχουμε εκατό χιλιάδες δικές τους παλιννοστίσεις. Δηλαδή γυρίζουν πίσω λόγω της δυσκολίας που έχει η δική μας αγορά εργασίας.

Έχουμε, λοιπόν, αυτά τα θέματα, τα δικά μας εκεί, έχουν κι αυτοί κάποια θέματα για τα παιδιά τους εδώ, για τη χορήγηση βιβλίων και ούτω καθ' εξής. Συγκροτήθηκε μία επιτροπή στα μέσα της δεκαετίας του 2000 από τις δύο κυβερνήσεις τότε, η οποία ξεκίνησε να δουλεύει και στην πρώτη συνεδρίαση σταμάτησε. Εμείς εκτιμούμε ότι σταμάτησε λόγω δυστροπίας της αλβανικής πλευράς.

Μετά από χρόνια, τώρα δηλαδή, ο πρέσβης της χώρας μας εκεί, ο κ. Λεωνίδας Ροκανάς, με το που ανέλαβα, με βομβάρδιζε με συγκεκριμένες προτάσεις, ότι είναι τώρα η ευκαιρία, ότι υπάρχει τώρα καλό πλαίσιο, ότι υπάρχει μία καλή Υπουργός εκεί, η κ. Νικόλα, ότι τώρα υπάρχει το καλό πολιτικό περιβάλλον, ούτως ώστε να ξαναπούμε σε αυτή τη δουλειά, να ενεργοποιήσουμε τη μεικτή επιτροπή, να την κάνουμε, όπως προτείνει η άλλη πλευρά, σε επίπεδο Υφυπουργών και όχι σε επίπεδο επαϊόντων και να βάλουμε πρώτο θέμα αυτό που ήταν, δηλαδή το περιεχόμενο της διδασκαλίας των σχολικών εγχειριδίων εκεί στα παιδιά μας, στα παιδιά της εθνικής ελληνικής μειονότητας.

Πρόκληση. Είπαμε αμέσως «ναι», αμέσως ενεργοποιήθηκε –ο Υφυπουργός κ. Δερμεντζόπουλος συμπροεδρεύει της επιτροπής- και πήγαμε εκεί. Έγινε η συνεδρίαση και έβαλε αυτό το θέμα η κ. Νικόλα, δηλαδή πώς τα Αλβανόπουλα εδώ θα έχουν μία επαφή με τη μητρική τους γλώσσα. Εγώ είπα ότι το θέμα που έχουμε τώρα είναι τα βιβλία μας και από κει και πέρα, ό, τι άλλο είναι να τεθεί, ας τεθεί από κάθε πλευρά.

Και φτάσαμε στο πώς θα αποφασίζει η μεικτή επιτροπή. Εκεί προτείνουμε –και έγινε δεκτό και ψηφίστηκε ένας σχετικός νομοσχεδιασμός εργασιών- ότι κάθε απόφαση θα λαμβάνεται μόνο με ομοφωνία, όχι των μελών, γιατί αυτό θα οδηγούσε σε κλυσιδεργίες από την πλευρά τους, αλλά των δύο επιτροπών. Κάθε απόφαση λαμβάνεται, αν συμφωνούν και οι δύο. Ποιοι είναι οι δύο; Η μία και η άλλη πλευρά. Εμείς και αυτοί.

Ποιο είναι το θέμα, κύριε συνάδελφε, τώρα; Το θέμα είναι το περιεχόμενο των βιβλίων που παρέχουν αυτοί στα δικά μας παιδιά. Υπάρχει περιβάλλον καλύτερο; Υπάρχει και προκύπτει όχι μόνο από την ενεργοποίηση της επιτροπής, αλλά και από το γεγονός ότι, για πρώτη φορά μετά από χρόνια, πήγαν τα βιβλία στα παιδιά της εθνικής ελληνικής μειονότητας εγκαίρως –από το καλοκαίρι- στα σχολεία.

Το έμαθα, διότι πήγα εκεί. Και στη Δερβιτσάνη –που ήταν συγκλονιστική εμπειρία κι όποιος δεν την έχει, να την αποκτήσει- και στο Αργυροκάστρο. Πρόλαβα να πάω σε αυτές τις δύο πόλεις και να συναντήσω τα παιδιά της εθνικής ελληνικής μειονότητας. Και σας ενημερώνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι είναι Ελληνόπουλα 100%, με βασική τους επιδίωξη –γιατί πήγα και στη Γ' λυκείου- να έλθουν να σπουδάσουν εδώ, στην Ελλάδα. Ζήταγαν μάλιστα δυνατότητες περισσότερες από αυτές που έχουν σήμερα.

Θα ήθελα να προχωρήσω στο ειδικό σας ερώτημα, για να κλείσω την πρωτολογία μου και να μην πάρω άλλο χρόνο. Δεν σας απάντησα, διότι ακόμα φτιάχνω το πλαίσιο. Ετέθη, λοιπόν, τέτοιο

θέμα στο τραπέζι; Ναι, αναφέρθηκε. Με τον τρόπο που το θέτει ο δημοσιογράφος, όχι. Ετέθη πολύ πιο απαλά, δηλαδή ότι έχουμε κι εμείς παιδιά εκεί και τα οποία πρέπει να έχουν μια επαφή με τη μητρική τους γλώσσα. Έχουν; Δεν έχουν. Επίσης, αναφέρουν ότι τα βιβλία που θα τους διανέμονται για την αλβανική πρέπει να τα ξέρουν κ.λπ.. Μπήκε στο τραπέζι έτσι.

Πώς απαντήθηκε; Βάλτε το θέμα. Πότε; Τώρα το θέμα είναι η ιστορία των δικών μας βιβλίων. Αυτό απασχολεί και ελπίζουμε ότι θα τελειώσει γρήγορα. Εμείς προτεινάμε κι έγινε δεκτό, μέσα στον Δεκέμβριο να γίνει ανταλλαγή επιστολών και τον Γενάρη να έλθει εδώ, για να υπάρξει πρόοδος. Ξεκινάμε με βιβλία που έχουν να κάνουν με την οικονομία και αμέσως μετά περνάμε στα δύσκολα θέματα της Ιστορίας και της Γεωγραφίας.

Με ρωτάνε και κάτι άλλο παρακάτω και τους απαντώ. Όπως και στην προηγούμενη ερώτηση, έτσι και σε αυτήν υπογραμμίζω πως ό,τι θέτει η μία πλευρά, η επιτροπή είναι εδώ για να το συζητήσει. Άρα η επιτροπή αποφασίζει όταν και τα δύο μέρη ταυτίζονται και συμφωνούν. Αυτοί είναι οι κανόνες λειτουργίας. Αυτά τα είπα στην ίδια συνέντευξη τύπου.

Άρα, κύριοι συνάδελφοι, βασικός στόχος είναι η επιτροπή να λειτουργήσει να παραγάγει αποφάσεις. Να πάρει τώρα αποφάσεις κι όχι χρόνια μετά. Δεύτερον, αυτές οι αποφάσεις να είναι στο πνεύμα της UNESCO και του Συμβουλίου της Ευρώπης, δηλαδή να απαλειφθούν από τα βιβλία τους οι αλυτρωτικές αναφορές ή μέρη και στοιχεία τους που προσβάλλουν τον άλλον, που δεν ανέχονται τον άλλον.

Κυρία Πρόεδρε, αν δείτε τα βιβλία του δημοτικού μας σχολείου, ακόμη και τα θρησκευτικά, θα δείτε ότι υπάρχει μεγάλη έμφαση στο σεβασμό του άλλου. Η ελληνική πολιτεία το κατέκτησε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Εμείς σεβασμό στους άλλους έχουμε. Οι άλλοι, όμως, έχουν σε μας;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σύμφωνοι. Γι' αυτό ακριβώς γίνεται αυτή η προσπάθεια. Εμείς από την πλευρά μας είμαστε εντάξει και θέλουμε και η άλλη πλευρά να είναι εντάξει. Αν το κατακτήσουμε αυτό, στη συνέχεια θα πουν για τα δικά τους παιδιά, της δικής τους κοινότητας που είναι διασκορπισμένα σε όλη τη χώρα να υπάρχει μία διδασκαλία της γλώσσας τους.

Πώς μπορεί να γίνει αυτό; Όπως έχει πει το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής: Όταν τεθεί το θέμα -διότι δεν έχει τεθεί- και αφού έχει τελειώσει το θέμα των βιβλίων, αφού το λύσουμε έτσι όπως θέλουμε, ας τεθούν όσα θέματα θέλουν από τη μία ή την άλλη πλευρά. Γι' αυτό δεν πρέπει να торπιλιστεί αυτή η διαδικασία.

Ποια είναι η δική μας στάση; Αυτή που υπαγορεύει το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Για κάθε παιδάκι που είναι εδώ, χρειάζεται επαφή με τη μητρική του γλώσσα εκτός αναλυτικών προγραμμάτων -αυτή είναι η πάγια ελληνική θέση- και με τη χρησιμοποίηση των κτηρίων, όπως και τώρα γίνεται. Δεν υπάρχουν σχολεία σε όλη τη χώρα, που με πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών πάνε στα παιδιά των μεταναστών, Ρώσων ή από άλλες μικρές κοινότητες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Με Αλβανούς δασκάλους, όμως;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής λέει να γίνει μια οργανωμένη προσπάθεια, εκτός αναλυτικού προγράμματος και να αφορά τα παιδιά που οι κοινότητές τους θέλουν να έχουν μια επαφή με τη μητρική τους γλώσσα. Όλα αυτά να τα εποπτεύει το Υπουργείο Παιδείας.

Άρα συζητάμε για κάτι μελλοντικό, για κάτι που δεν υπάρχει. Δεν συζητάμε σε καμμία περίπτωση -κλείνω με αυτό, κυρία Πρόεδρε- για εισαγωγή στην ελληνική εκπαίδευση της αλβανικής ως δεύτερης γλώσσας. Αυτό ήταν ανοιχτή προβοκάτσια και σας ευχαριστώ που ρωτάτε και δεν την επαναλαμβάνετε.

Αυτά είναι προβοκάτσες και μάλιστα είναι αθλιότητες. Δεν βοηθούν κανέναν. Μόνο καταστρέφουν μια προσπάθεια για τη βελτίωση των όρων διδασκαλίας των δικών μας παιδιών, της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Κυρίες και κύ-

ριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι πέντε μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Γυμνάσιο Πέρδικα Κοζάνης.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Επίσης, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω ανατολικά θεωρεία, αφού προηγουμένως συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εργαστήρι Δημοκρατίας» που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής, είκοσι μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 1^ο Δημοτικό Σχολείο Κορυδαλλού.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κύριε Παναγιώταρε, έχετε τον λόγο για να δευτερολογήσετε.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες Υπουργέ, μέσα στα τόσα κακά του μνημονίου υπήρχε και ένα καλό. Εκατό χιλιάδες Αλβανοί επέστρεψαν στην Αλβανία. Με το καλό και οι υπόλοιποι. Προσωπική μας άποψη, δεν έχετε κανένα λόγο να την υιοθετήσετε.

Ένα δεύτερο στοιχείο: Στο δελτίο Τύπου του Υπουργείου σας αναφέρετε τη Βόρειο Ήπειρο ως νότια Αλβανία. Καλό θα ήταν η Βόρειος Ήπειρος να αναφέρεται ως Βόρειος Ήπειρος, έτσι όπως θα έπρεπε να είναι και από τις συνθήκες παρελθόντων ετών. Είναι πολύ σημαντικό αυτό για την εξύψωση του ηθικού των εκατοντάδων χιλιάδων Ελλήνων που ζουν εκεί και είναι κατατρεγμένοι καθημερινώς.

Δεν θα σας διαβάσω το γράμμα που σας έχει στείλει ένας μικρός Βορειοηπειρώτης μαθητής. Θα το διαβάσω την Τρίτη, που έχουμε ερώτηση για ένα παρόμοιο θέμα, το οποίο έχει κι αυτό μεγάλο πεδίο συζήτησης.

Είπατε ότι πρέπει να υπάρξει ένα θεσμικό πλαίσιο αναφορικά με τα παιδιά των μεταναστών στην Ελλάδα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Όλων.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Όλων. Θα πρέπει, όμως, να υπάρχει πρωτίστως όχι μόνο θεσμικό πλαίσιο, αλλά και ουσία, ώστε να μπορούν και τα παιδιά των Ελλήνων στην Ελλάδα να πηγαίνουν σχολείο και να μην έχουν τα χιλιάδες προβλήματα που έχουν αυτή τη στιγμή. Όλο και περισσότερα σχολεία κλείνουν, όλο και λιγότεροι δάσκαλοι και καθηγητές είναι στα ελληνικά σχολεία για διάφορους λόγους. Αυτό, όμως, δεν είναι της παρούσης. Αναγκάζονται και περπατάνε χιλιόμετρα για να πάνε στα σχολεία τους και ειδικότερα τα παιδιά που ζουν στην επαρχία. Τα προβλήματα είναι τεράστια. Αν τα πάρουμε με σειρά, με αξιολόγηση, θα πρέπει πρωτίστως να δούμε τους Έλληνες πολίτες και δευτερευόντως, αφού λύσουμε τα προβλήματά τους, να δούμε τα παιδιά των μεταναστών και του οποιουδήποτε άλλου.

Το θεσμικό πλαίσιο θα πρέπει βέβαια να είναι και σε άμεση σχέση και επαφή με τη γενικότερη εξωτερική πολιτική της πατρίδας μας, για να μην πάθουμε ό,τι έπαθαν οι Σέρβοι στο Κοσσυφοπέδιο, όπου οι Αλβανοί εκεί πήγαιναν στην αρχή ως μετανάστες, στην πορεία γίνονταν όλο και περισσότεροι, διεκδικούσαν και έπαιρναν περισσότερα δικαιώματα και μετά έγιναν αλβανικά κόμματα, όπως ετοιμάζεται να γίνει και εδώ και το ξέρετε πολύ καλά.

Κάποτε ακουγόταν αυτό ως ανέκδοτο, αλλά λίαν συντόμως θα έχουμε και τέτοιο κόμμα. Προφανώς θα έχουμε και κάποιο μουσουλμανικό κόμμα και δεν ξέρουμε τι άλλο. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο του καθωστρεπισμού και του «όλοι είναι οσοίτοι» μπορεί να έχουμε και κόμμα κτηνοβατών, όπως έχουν στη Γερμανία ή κόμμα παιδοφίλων, όπως έχουν στην Ολλανδία. Αυτά θα πρέπει να τα δούμε πάρα πολύ σοβαρά, για να δούμε τι θα γίνει με το μέλλον της πατρίδας μας.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε τις διεκδικήσεις των Αλβανών. Είναι κι αυτό ένα θέμα, το οποίο μπορεί να μην έχει άμεση σχέση με τα σχολικά βιβλία ή με το πώς θα διδάσκονται οι Έλληνες μαθητές στη Βόρειο Ήπειρο ή οι Αλβανοί μαθητές στην Ελλάδα, αλλά θα πρέπει να το δούμε. Υπάρχει ένα σοβαρότατο ζήτημα ηθικής τά-

Ξεως το οποίο εδώ και πάρα πολλά χρόνια έχουμε βάλει στην άκρη. Κοροϊδεύουμε τον κόσμο.

Μάλιστα, ο κ. Σούρλας, ο οποίος έχει εκδώσει ένα βιβλίο και τρέχει γι' αυτό το θέμα, διαμαρτυρήθηκε και είπε ότι οι ελληνικές κυβερνήσεις δεν κάνουν τίποτα για τους χιλιάδες Έλληνες που παραμένουν άταφοι στη Βόρειο Ήπειρο, τους ήρωες του '40. Αυτό θα έπρεπε να είναι το πρώτο και το τελευταίο θέμα με το οποίο θα έπρεπε να κλείνει κάθε επίσκεψη Έλληνα στην Αλβανία ή Αλβανού στην Ελλάδα. Είναι ύβρις προς αυτούς τους ήρωες που παραμένουν άταφοι. Χάρη στους ήρωες Βορειοηπειρώτες τουλάχιστον έχουν συλληχθεί τα οστά τους και σε πρόχειρους τάφους ανάβουν το καντηλάκι. Αυτό θα έπρεπε να είναι το πρώτο θέμα, ασχέτως βιβλίων, ασχέτως οποιουδήποτε άλλου.

Μετά έχουμε το σοβαρότατο ζήτημα των Τσάμηδων για το οποίο μας εμπαίζουν συνεχώς οι Αλβανοί. Έχουμε ακόμα το ζήτημα της «μεγάλης Αλβανίας». Έχουν ξεφύγει πλέον. Ακόμα και σε ποδοσφαιρικό αγώνα στο Ηράκλειο Κρήτης –φαντάζομαι ότι το μάθατε, κύριε Υπουργέ– έβαλαν τα Αλβανάκια και έκαναν το σήμα της «μεγάλης Αλβανίας». Μιλάμε ότι συμβαίνουν απίστευτα πράγματα, δεν ξέρουμε τι μας γίνεται πλέον σ' αυτήν τη χώρα. Και μετά θα μιλήσουμε για βιβλία ή για οτιδήποτε άλλο.

Επίσης, όπως σωστά είπατε για τα μέρη που επισκεφτήκατε στη Βόρειο Ήπειρο, είναι συγκλονιστική η επίσκεψη. Έτσι είναι. Όποιος πηγαίνει και τα βλέπει, καταλαβαίνει τι συμβαίνουν.

Να ζητήσετε και να πάτε -να δούμε αν θα σας αφήσουν- στη Χειμάρρα, στα χωριά πέριξ του Αργυροκάστρου, στην Κορυτσά. Είναι περιοχές όπου βρίσκονται γηγενείς ελληνικοί πληθυσμοί, είναι πλειοψηφία, έχουν τα πάντα και παρ' όλα αυτά δεν είναι αναγνωρισμένες ως περιοχές της ελληνικής μειονότητας. Πηγαίνετε να δείτε τι διαβάζουν. Εκεί, σε αυτές τις περιοχές, δεν έχουν καν σχολεία, παρ' ότι είναι γηγενείς ελληνικοί πληθυσμοί. Θα μου πείτε ότι έχουν ιδιωτικά σχολεία. Άλλο, όμως, είναι το ιδιωτικό σχολείο και άλλο αυτό που θα έπρεπε να παρέχει το ελληνικό κράτος σε συνεργασία με το αλβανικό κράτος ή οποιοδήποτε άλλο κράτος.

Έρχομαι στο διά ταύτα και επανέρχομαι στην ερώτησή μας. Έχει τεθεί το θέμα, αλλά όπως βλέπω, υπάρχουν πάρα πολλά προβλήματα που θα πρέπει να επιλυθούν, μέχρι να φτάσουμε στη στιγμή όπου θα διδάσκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο τα αλβανικά ή οποιαδήποτε άλλη γλώσσα σε σχολεία, στα παιδάκια των μεταναστών. Κάθε περίπτωση είναι εντελώς διαφορετική. Εντελώς διαφορετική είναι η περίπτωση με μετανάστες από τη Ρωσία, απ' ότι είναι με μετανάστες από την Αλβανία ή άλλα όμορα κράτη με τα οποία έχουμε πολλά προβλήματα. Γνωρίζετε πάρα πολύ καλά τι θέλω να πω.

Κρατάμε αυτά τα οποία είπατε. Τα έχουμε σημειώσει. Μας ακούνε πολλοί, μας ακούνε και οι Βορειοηπειρώτες στην Ελλάδα, μας ακούνε και οι Βορειοηπειρώτες που ζουν στη Βόρειο Ήπειρο. Εδώ είμαστε και στο άμεσο μέλλον θα μπορούμε να ξέρουμε ποιος είχε δίκιο και ποιος είχε άδικο.

Αναφερθήκατε πολλές φορές στο Συμβούλιο της Ευρώπης και πολύ σωστά. Βέβαια, ο κύριος Υπουργός δίπλα σας, ο κ. Αθανασίου, το Συμβούλιο της Ευρώπης, τα ανθρώπινα δικαιώματα και διάφορες άλλες σημαντικές διατάξεις, μάλλον τα έχει γραμμένα στα παλαιότερα των υποδημάτων του.

Στην περίπτωση της Χρυσής Αυγής φυλακίζουν Αρχηγό κόμματος, Βουλευτές, καταστρατηγούν τους νόμους, παίρνουν τηλεφώνια στην εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, σε άλλους Υπουργούς, δικαστικούς και λένε το οτιδήποτε. Αυτό όσον αφορά το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το Συμβούλιο της Ευρώπης και τα υπόλοιπα. Είναι ένα θέμα το οποίο συζητείται ήδη και στην Ευρώπη.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Την απάντησή μου στο ειδικό ερώτημα την έχω δώσει. Θα πω μια τελευταία φράση. Δεν τίθεται τέτοιο θέμα, δηλαδή διδασκαλία της Αλβανικής ως δευτέρας γλώσσας ή ως επίσημης γλώσσας κ.λπ.. Αυτά είναι κουραφέξαλα και μου έδωσε την ευκαιρία ο κύριος συνάδελφος να κάνω αυτές τις διευκρινίσεις και στη Βουλή.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Χαιρόμαστε για αυτό.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Πάμε τώρα στα άλλα συναφή. Πρέπει οπωσδήποτε να λυθεί το θέμα των εγχειριδίων που διδάσκονται τα παιδιά της εθνικής ελληνικής μειονότητας εκεί. Ήταν, είναι και θα είναι προτεραιότητα του Υπουργείου Παιδείας. Και το Υπουργείο Εξωτερικών βοηθάει σε αυτήν την κατεύθυνση.

Μέσα στο Δεκέμβριο με ανταλλαγή επιστολών και τον Ιανουάριο με την επίσκεψη της κ. Νικόλα εδώ, θα προσπαθήσουμε να δώσουμε γρήγορες λύσεις. Επιτέλους! Περνάνε τα χρόνια και ως προς αυτό δεν γίνεται τίποτα. Πρέπει να γίνει. Είναι μια χαρμάδα ευκαιρίας τώρα. Προσπαθούμε να την αξιοποιήσουμε.

Δεύτερον, πρέπει να δούμε με πολύ μεγάλη εκτίμηση, κυρία Πρόεδρε, τους εθελοντές εκπαιδευτικούς που έχουν πάει εκεί και διδάσκουν –τους συνάντησα στο Αργυροκάστρο- στο σχολείο που έχει οργανώσει ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος και ο επιχώριος μητροπολίτης. Αυτά τα παιδιά πάνε εκεί, παίρνουν από την εκκλησία κάτι σαν επίδομα και τίποτα άλλο. Θα πρέπει να τους δούμε με μεγάλη εκτίμηση και να δούμε θέματα μοριοδότησης αυτής της λειτουργίας που κάνουν. Είναι κυρίως παιδιά από τη βόρειο Ελλάδα που πάνε εκεί. Πώς να το πω; Είναι άνθρωποι με εθνική συνείδηση, με συνείδηση αποστολής. Και είναι δύσκολο η δουλειά τους, δεν είναι απλή.

Ακόμα, όσον αφορά το θέμα που έθεσε ο συνάδελφος, επισκέφτηκα -και ήταν συγκλονιστικό- το κοιμητήριο Βουλιαρατών. Εκεί είναι πενήντα οκτώ Έλληνες νεκροί από τον πόλεμο, που έχουν βρει χώρο στη γη με τα ονόματά τους. Κάποιοι έχουν φωτογραφίες τους. Τους επισκέπτονται κάθε 28^η Οκτωβρίου οι συγγενείς τους από την Ελλάδα. Αυτό δεν αφορά μόνο αυτούς. Αφορά πέντε, έξι, επτά, οκτώ χιλιάδες άλλους, που είναι θαμμένοι σε ομαδικούς τάφους. Έχουν υπάρξει οι σχετικές μελέτες. Ο κ. Σούρλας έχει κάνει μια χαρακτηριστική.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σας ενημερώνω ότι είναι το πρώτο θέμα που θέτει κάθε ελληνική αντιπροσωπεία εκεί. Δηλαδή όχι εγώ αλλά ο πρέσβης που ήταν δίπλα μου, ο κ. Ροκανάς το έθεσε, όταν συναντηθήκαμε με τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης. Ήταν πρώτο θέμα, προτού πούμε τα υπόλοιπα. Και η απάντηση επί πάρα πολλά χρόνια –γι' αυτό πρέπει να μας προβληματίσει- είναι: «Ναι, ναι, ναι. Τι ώρα είναι ακριβώς; Πότε θα το συζητήσουμε»; Και περνάνε οι δεκαετίες και τίποτα δεν γίνεται.

Υπάρχει και τρομερό ενδιαφέρον από τους συγγενείς αυτών των ανθρώπων, ορισμένοι από τους οποίους ακόμα θεωρούν τους δικούς τους ανθρώπους αγνοουμένους.

Πράγματι, είναι ένα ακόμη θέμα το οποίο συνάντησα εγώ ως Υπουργός αλλά και οποιοσδήποτε Έλληνας αξιωματούχος επισκέπτεται τη χώρα.

Θέλω, επίσης, τελειώνοντας να πω -διότι πρέπει κανείς να είναι γνώστης για να μπορεί να συζητάει για το θέμα- τι κάνει εκεί ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είχα δώδεκα χρόνια να πάω. Είχα επισκεφθεί τη χώρα αυτή ως Υφυπουργός Εξωτερικών και είχα συναντηθεί τότε με τον πατέρα Αναστάσιο σε παραπήγματα. Μέσα σε δώδεκα χρόνια, αυτός ο άνθρωπος έχει αλλάξει την εικόνα της εκκλησίας εκεί. Την έχει αλλάξει πραγματικά. Έχει δημιουργήσει υποδομές παντού. Λένε ορισμένοι: «Ναι, αλλά έχει βοήθειες». Κι άλλοι έχουν ή είχαν βοήθειες. Το θέμα είναι τι τις κάνεις τις βοήθειες που έχεις. Πραγματικά αυτός ο άνθρωπος είναι άξιος επαίνων. Έχει αλλάξει το κλίμα, έχει αυξήσει την επιρροή της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Αλβανίας στους πολίτες της χώρας αυτής.

Κυρία Πρόεδρε, κατ' αρχάς, σας ευχαριστώ για τη δυνατότητα που μου δώσατε να πω όλα τα σχετικά που γνωρίζω για το θέμα και κλείνοντας θέλω να πω ότι:

Υπάρχει χαρμάδα ευκαιρίας να λύσουμε το θέμα των βιβλίων. Δεν υπάρχει ευκαιρία με την απόλυτη του όρου έννοια. Γιατί με τη χώρα αυτή, πολλά πράγματα μπορεί να συζητήσεις και να συμφωνήσεις και ξαφνικά να τα δεις να αλλάζουν, να μη γίνονται.

Συνεπώς, εμείς εκφράζουμε σταθερή βούληση. Αυτό είναι το θέμα μας. Εκφράζουμε βούληση στήριξης των παιδιών της εθνικής ελληνικής μειονότητας που είναι εκεί. Το θέμα των εγχειριδίων είναι πολύ βασικό. Βρήκαμε μια ευκαιρία να προσπαθήσουμε να το λύσουμε σε πραγματικά καλό πλαίσιο. Αν αυτό δια-

τηρηθεί –εμείς θα το διατηρούμε- υπάρχει πιθανότητα να δώσουμε λύσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ κι ευχόμαστε να πάνε όλα καλά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρώτη με αριθμό 321/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Νομού Αττικής της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Βλάχου προς τους Υπουργούς Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την ένταξη επιπλέον δήμων της Περιφέρειας Αττικής στα προγράμματα επιδότησης νέων αγροτών, δεν θα συζητηθεί

λόγω κωλύματος του κυρίου Βουλευτή, και διαγράφεται.

Η τέταρτη με αριθμό 316/25-11-2014 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Β' Αθηνών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σπυρίδωνος Χαλβατζή προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, σχετικά με την απόλυση εκλεγμένου εκπροσώπου εργαζομένων και τη μη εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας, δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού και διαγράφεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη των

ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η υπ' αριθμόν 4/4/6/11/2014 επίκαιρη επερώτηση των Βουλευτών της Δημοκρατικής Αριστεράς κ.κ. Φωτίου Κουβέλη, Δημητρίου Αναγνωστάκη, Μαρίας Γιαννακάκη, Γεωργίου Κυρίτση, Ασημίνας Ξηροτύρη, Ιωάννη Πανούση, Μαρίας Ρεπούση, Νικολάου Τσοούκαλη, Νίκης Φούντα και Θωμά Ψύρρα προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σχετικά με τη συνταγματική Αναθεώρηση

Τον λόγο έχει ο εισηγητής και πρώτος επερωτών Βουλευτής κ. Ιωάννης Πανούσης για δέκα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΟΥΣΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σύμφωνα με το Σύνταγμα άρθρο 110 παράγραφος 6, η συνταγματική Αναθεώρηση μπορεί να εκκινήσει αφού παρέλθει πενταετία από την περαίωση της προηγούμενης.

Επειδή η προηγούμενη συνταγματική Αναθεώρηση, ολοκληρώθηκε με το ψήφισμα της 27^{ης} Μαΐου του 2008 της Η' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων, είναι φανερό ότι έχει παρέλθει εδώ κι ένα χρόνο η απαγορευτική πενταετία. Άρα, οποιαδήποτε στιγμή -τηρώντας τις διαδικασίες του άρθρου 110- είναι δυνατή η έναρξη της αναθεωρητικής διαδικασίας.

Δεδομένου μάλιστα ότι σύμφωνα με το άρθρο 110, η διαδικασία Αναθεώρησης τους Συντάγματος ολοκληρώνεται σε δύο βουλευτικές περιόδους, η μη εκκίνηση της διαδικασίας αναθεώρησης από την παρούσα Βουλή σημαίνει, αναγκαστικά, ότι η πολιτικά και θεσμικά αναγκαία συνταγματική Αναθεώρηση αναστέλλεται για απaráδεκτα πολύ χρόνο.

Η Δημοκρατική Αριστερά πιστεύει ότι οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση, από τη στιγμή που όλες οι πολιτικές δυνάμεις έχουν διαπιστώσει αδυναμίες και ανάγκη αναθεώρησης ορισμένων διατάξεων, βάνει τελικά σε βάρος της λειτουργίας του πολιτικού μας συστήματος και της ίδιας της δημοκρατίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η ερμηνεία του Συντάγματος, όπως έγραφε ο αείμνηστος Τσάτσος, δεν είναι έργο μόνο της επιστήμης αλλά της δικαιοσύνης, της διοίκησης, της Κυβέρνησης, της Αντιπολίτευσης και του ίδιου του κοινού νομοθέτη, στον οποίο το Σύνταγμα θέτει όρια και κριτήρια για τις πολιτικές του επιλογές.

Επειδή υπεύθυνο λόγο αρθρώνουν και τα κόμματα στο πλαίσιο του θεσμικού ρόλου και της ευθύνης για τη λειτουργία της δημοκρατίας, η ΔΗΜΑΡ αποφάσισε να πάρει την πολιτική πρωτοβουλία κατάθεσης επίκαιρης επερώτησης με πυρήνα τη συνταγματική Αναθεώρηση, καθώς η ιστορικοπολιτική συγκυρία είναι πολύ χρήσιμη και απαιτεί νέα θωράκιση της δημοκρατίας από τα ιδιωτικά οικονομικά συμφέροντα, τη διαφθορά, τα ακραία ρατσιστικά φαινόμενα, τις νέες τεχνολογίες αλλά κυρίως από την απαξίωση του πολιτικού συστήματος στο σύνολό του, καθώς και των κοινοβουλευτικών θεσμών. Η πατριδα, το κράτος δικαίου, το κοινωνικό κράτος, οι ελευθερίες και τα δικαιώματα βρίσκονται σε κατάσταση υψηλής επικινδυνότητας, γι' αυτό χρειαζόμαστε άμεσα και τολμηρές τομές.

Το Κοινοβούλιο βάλλεται, πρέπει να βρει νέο ρόλο και αυτό μόνο μέσα από μια συνταγματική Αναθεώρηση μπορεί να επιτευχθεί. Ως γνωστόν, η πρώτη Βουλή καθορίζει ποιες διατάξεις πρέπει να αναθεωρηθούν, όχι όμως και πώς πρέπει να αναθεωρηθούν. Άρα, ορίζει τα πλαίσια και όχι το περιεχόμενο το οποίο ανήκει κατ' αποκλειστικότητα στην Αναθεωρητική Βουλή, δηλαδή στη δεύτερη Βουλή που δεν μπορεί να επεκταθεί σε άλλη ατζέντα. Ωστόσο, τα όρια της πρώτης, δεύτερης Βουλής παραμένουν δυσδιάκριτα, διότι άλλοι ισχυρίζονται ότι η Αναθεωρητική Βουλή δεν επιτρέπεται για το ίδιο ζήτημα να ψηφίσει ρύθμιση τελείως αντίθετη από την προταθείσα, άλλοι ότι η δεύτερη Βουλή δεν δεσμεύεται και άλλοι ότι μπορεί να τη συμπληρώσει μέσα στο πνεύμα της πρώτης Βουλής ή να την απορρίψει.

Αυτό, όμως, που πρέπει να χαρακτηρίζει τη συνταγματική Αναθεώρηση είναι μια συμφωνία επί των συνταγματικών εννοιών της ασφάλειας δικαίου, των ερμηνευτικών σχημάτων, της διαφάνειας, της ωρίμανσης των θεσμών και εντέλει της ενιαίας συν-

ταγματικής πολιτικής. Το βάθος ή το πλάτος της αναθεώρησης πρέπει βέβαια να εναρμονιστεί και με τον κοινό ευρωπαϊκό νομικό μας πολιτισμό.

Επειδή είναι δεδομένη η εσωτερική συνάφεια μεταξύ κράτους δικαίου και δημοκρατικής αρχής, τα νέα δημοκρατικά συντάγματα δεν πρέπει να έχουν οικονομικοδημοσιονομικό εργαλειακό χαρακτήρα λόγω Ευρωπαϊκής Ένωσης ή παγκοσμιοποίησης αλλά πρέπει να ενισχύουν περισσότερο τα συνταγματικά δικαιώματα των πολιτών από την έννομη δράση εξουσίας: ασφάλεια δικαίου λοιπόν, διαφάνεια, ουσιαστική απονομή της δικαιοσύνης, αμεροληψία, όχι αυθαιρεσία και κυρίως προστατευόμενη εμπιστοσύνη, την οποία παραβιάζουν νόμοι με αναδρομική ισχύ ή και με επαχθές περιεχόμενο.

Το Σύνταγμα είναι ο καταστατικός χάρτης του πολιτεύματος. Για να καταστεί όμως και η ψυχή του πολιτεύματος, πρέπει να περιβληθεί με την ευρύτερη δυνατή πολιτική συναίνεση και να γίνεται σεβαστό από όλους. Μια συνταγματική Αναθεώρηση, η οποία θα διεξαχθεί μέσα σε κλίμα ακραίας αντιπαλότητας, απαξιωτικών χαρακτηρισμών, μικροκομματικών υπολογισμών και ανελαστικών θέσεων όχι μόνο δεν θα αποτυπώνει με αξιοπιστία την πολιτική πραγματικότητα αλλά και θα διευρύνει ακόμα περισσότερο την κοινωνική καχυποψία ότι όλα γίνονται για το θεαθήναι, ότι τίποτα δεν θα εφαρμοστεί, ότι οι ισχυροί είναι υπεράνω νόμων και Συντάγματος. Και αφού στοχεύουμε στην ενίσχυση της δημοκρατίας, θα πρέπει να συμφωνήσουμε με ποιον τρόπο θα την θωρακίσουμε θεσμικά καλύτερα, δίνοντας ταυτόχρονα το μήνυμα στους πολίτες ότι όλα αυτά δεν είναι γράμμα κενό.

Κατά την γνώμη της Δημοκρατικής Αριστεράς, η εξουσία πρέπει να ελέγχεται από τις άλλες εξουσίες, πλην βεβαίως του τελικού κριτή που είναι ο λαός. Με την έννοια αυτή πρέπει να βρεθεί ένα σημείο ισορροπίας ανάμεσα στις αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας και της Βουλής, της Βουλής και της Κυβέρνησης, της Κυβέρνησης και της δικαιοσύνης. Οι συνάδελφοι θα σας αναπτύξουν τις λεπτομέρειες στις επιμέρους προτάσεις τους.

Χρειαζόμαστε τόσο πολιτικά και θεσμικά όσο και κοινωνικά αντίβαρα και ισοδύναμα, για να ισορροπήσει η δημοκρατία στο σύνολό της και όχι μόνο στο κοινοβουλευτικό επίπεδο. Οι πολίτες θέλουν δημοκρατία, που σημαίνει ισότητα, ασφάλεια, δικαιοσύνη, νομιμότητα στην καθημερινή τους ζωή και όχι διακηρύξεις περί διακυβερνητικών μοντέλων. Θέλουν να τους κυβερνούν άνθρωποι που εμπιστεύονται και κόμματα που δεν λειτουργούν για τον εαυτό τους αλλά υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον. Αν δεν αισθανθούν ότι προς τα εκεί οδεύει η συνταγματική Αναθεώρηση, ότι δηλαδή το πολιτικό χρήματα, η κομματική διαφθορά, η κομματική νομενκλατούρα επιβιώνουν τότε όχι μόνο δεν θα συμμετάσχουν στην όλη διαδικασία αλλά και θα γυρίσουν την πλάτη στο δημοκρατικό πολίτευμα. Το νέο Σύνταγμα πρέπει, λοιπόν, να ανοιχθεί στην κοινωνία των πολιτών και μην παραμείνει παιχνίδι ειδικών ερμηνευτών, τεχνοκρατών και ανθρώπων κλειστών κύκλων εξουσίας.

Ποιες πρέπει να είναι οι βασικές του κατευθύνσεις; Προϋπόθεση πρώτη. Περαιτέρω ενίσχυση των θεσμών που στηρίζουν το κράτος δικαίου και προστατεύουν καλύτερα τα δικαιώματα του ανθρώπου νομοθετικά και δικαστικά.

Προϋπόθεση δεύτερη. Όχι οπισθοχώρηση ή υποχώρηση από τα κεκτημένα της μεταπολιτευτικής μας δημοκρατίας και από τα *minima* -έστω- των συνταγματικών θεσμών της ελευθερίας.

Προϋπόθεση τρίτη. Ερμηνευτική προσέγγιση των διατάξεων υπό το πρίσμα της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, άρα διεύρυνση και όχι μείωση της παρεχόμενης προστασίας.

Προϋπόθεση τέταρτη. Όχι επίκληση της συνταγματικής εξαίρεσης ή άλλων επιφυλάξεων που θίγουν τον πυρήνα των δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Προϋπόθεση πέμπτη. Λήψη θετικών μέτρων ενίσχυσης των δικαιωμάτων με ένταξη τους στο Σύνταγμα. Μολονότι τα άρθρα που αφορούν στην αξιοπρέπεια -άρθρο 2 παράγραφος 1- στην ισότητα -άρθρο 4 παράγραφος 1- στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας -άρθρο 5 παράγραφος 1- δεν αναθεωρούνται, τίποτα δεν πρέπει να αποκλείει τη διεύρυνση του κανονιστικού τους περιεχομένου, δεδομένου ότι αλλάζουν οι κοινωνικές συν-

θήκες και οι τεχνολογικές δυνατότητες. Άρα, όχι στατική διάσταση των ατομικών δικαιωμάτων.

Προϋπόθεση έκτη. Μεγαλύτερη θεσμική δυνατότητα δράσης και επέμβασης της κοινωνίας των πολιτών.

Προϋπόθεση έβδομη. Μη ένταξη των λόγων εξυπηρέτησης του γενικότερου δημόσιου συμφέροντος στο δίκαιο της ανάγκης.

Αυτές οι παραδοχές και οι προϋποθέσεις για μία Αναθεώρηση του Συντάγματος που να είναι σε συμφωνία και να είναι φιλικό με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας μας, πρέπει, παρά την αυτονομία των εννοιών, να ερμηνεύονται pro libertate. Θυμίζω ότι το κοινωνικό κράτος ενισχύει και συμπληρώνει το κράτος δικαίου.

Οι θεμελιώδεις διατάξεις και οι περιφρουρούμενες ρήτρες, σε μία εποχή παγκοσμιοποιημένων κινδύνων και ευρωπαϊκών οδηγιών, πρέπει να αντιστέκονται για να μην αλλοιώνεται το πολίτευμα αλλά πρέπει και να μετεξελισσονται για να μη γίνεται γράμμα νεκρό η συνταγματική διάταξη.

Όχι, λοιπόν, σε ένα υπερσύνταγμα ούτε όμως σε ένα υποσύνταγμα. Έχουμε ανάγκη από έναν ευέλικτο, εθνικό, ευρωπαϊκό, κυρίαρχο και εγγυητικό καταστατικό χάρτη. Αυτό θέλει, αυτό διεκδικεί και αυτό προτείνει η Δημοκρατική Αριστερά.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Τον λόγο έχει η κ. Ασημίνα Ξηροτύρη - Αικατερινάρη.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η προηγούμενη Αναθεώρηση του Συντάγματος ολοκληρώθηκε στις 27 Μαΐου του 2008, δηλαδή έχει παρέλθει εδώ και ένα χρόνο η απαγορευτική διαδικασία της πενταετίας.

Η επίκαιρη επερώτηση που καταθέτουμε, αφορά στην ανάγκη αναθεώρησης διατάξεων του Συντάγματος, ανάγκη την οποία όλα σχεδόν τα πολιτικά κόμματα διαπιστώνουν αναφέροντας ότι πρέπει να ξεκινήσει η νέα διαδικασία Αναθεώρησης του Συντάγματος και την πραγματικά τα χρονικά περιθώρια στενεύουν πάρα πολύ. Διότι θεωρούμε αναγκαίο να επιστημόσουμε ότι η Αναθεώρηση του Συντάγματος, αποτελεί πάντα τη δυνατότητα για τη διεύρυνση των εγγυήσεων του κράτους δικαίου και τον εκσυγχρονισμό του πολιτικού συστήματος διακυβέρνησης. Δίνει τη δυνατότητα και την ευκαιρία για τη διαμόρφωση θεσμών που θα αποτελούσαν βαθιές τομές για τη ριζική μεταρρύθμιση του πολιτικού μας συστήματος, για τη διεύρυνση της λειτουργίας του με νέους θεσμούς, προκειμένου να ενισχυθεί η δημοκρατία, η αποκέντρωση και κυρίως η ανάπτυξη πεδίων κοινωνικής δραστηριότητας και δικαιωμάτων.

Στο θέμα αυτό, το τελευταίο, δηλαδή του κοινωνικού κράτους, της κοινωνικής δραστηριότητας, της κοινωνικής αλληλεγγύης, στα θέματα των εργασιακών δικαιωμάτων και των συνδικαλιστικών ελευθεριών θα επικεντρώσω την ομιλία μου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι ιδιαίτερα την περίοδο που περνάει η χώρα μας -και δυστυχώς, θα συνεχίσει για πολύ ακόμα- της βαθύτατης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης και των βαρύτερων συνεπειών στους πολίτες, ένα πολύ σοβαρό θέμα, είναι το ζήτημα της διαφύλαξης όπως και της ενίσχυσης των εργασιακών δικαιωμάτων, που η πλήρης αποδυνάμωσή τους - είναι στο στόχαστρο και του τελευταίου μέρους του δράματος της δημοσιονομικής προσαρμογής, από την τρούκα.

Το δεύτερο μέρος του Συντάγματος, αφορά στα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα. Ιδιαίτερα τα άρθρα 4, 21, 22, 23 και 25, αφορούν στα θέματα της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης, του δικαιώματος στην εργασία, της διασφάλισης των συνδικαλιστικών ελευθεριών, τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου, όπως και του κοινωνικού κράτους δικαίου, που τελούν υπό την εγγύηση του κράτους.

Θέλουμε μέσα από τη συζήτηση αυτή, να ενισχύσουμε πολλές από τις παραπάνω διατάξεις του Συντάγματος, όπως και να αναδείξουμε τη μεγάλη σημασία και την υποχρέωση που έχει η νομοθετική και κυρίως η εκτελεστική εξουσία στην εφαρμογή και ενσωμάτωση των υπαρχουσών -γιατί αποδυναμώνονται συνεχώς- κατευθύνσεων και εντολών του Συντάγματος σε αυτήν τη δύσκολη κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα.

Συγκεκριμένα, αναφερόμαστε στο κοινωνικό κράτος δικαίου, στην ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης, στην προστασία των θεμελιωδών και अपαράγραπτων δικαιωμάτων του ανθρώπου από την πολιτεία και στην πραγματοποίηση της κοινωνικής προόδου, όπως προτρέπει το άρθρο 25 του Συντάγματος, στο δικαίωμα της εργασίας και στην προστασία του από το κράτος, όπως και στις κατευθύνσεις για τις συλλογικές συμβάσεις με ελεύθερες διαπραγματεύσεις, θέμα που συνδέεται με τη βασική αρχή για τη συλλογική αυτονομία και την ενίσχυση των συλλογικών δικαιωμάτων, όπως προβλέπουν τα άρθρα 22 και 23.

Όταν, λοιπόν, συζητάμε όλα αυτά, δεν μπορεί να έχουμε φτάσει σήμερα να έχουμε ενάμισι εκατομμύριο ανέργους. Ποιο δικαίωμα στην εργασία; Ποιος και από ποιον προστατεύεται; Δεν μπορεί να έχουμε ένα μεγάλο μέρος των πολιτών κάτω από το όριο της φτώχειας, σε συνθήκες εξαθλίωσης, να έχουμε ένα κοινωνικό κράτος που συνεχώς, μα συνεχώς, μειώνονται οι δαπάνες του, όπως συμβαίνει και στον τελευταίο προϋπολογισμό, να συμβαίνουν τόσα πολλά και από την άλλη πλευρά, η τρούκα τον τελευταίο καιρό να πιέζει για ακόμα περισσότερες αλλαγές στις ήδη αποδυναμωμένες εργασιακές σχέσεις, κατά αντισυνταγματικό τρόπο θα έλεγα.

Είναι, λοιπόν, απαραίτητο, κατ' αρχάς, να συζητήσουμε σήμερα το θέμα της ενίσχυσης του κοινωνικού κράτους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Θα χρησιμοποιήσω και το χρόνο της δευτερολογίας μου, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Εμείς επαναφέρουμε το θέμα, που το έχουμε συζητήσει πάρα πολλές φορές αλλά θέλουμε να κατοχυρωθεί και συνταγματικά, η αναγνώριση ενός ελάχιστου εγγυημένου επιπέδου διαβίωσης και κοινωνικής ασφάλισης. Ήδη, σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός από τη δική μας, υλοποιούνται με διάφορες, διάφορα προγράμματα ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

Σχετικά με τα θέματα της συνταγματικής Αναθεώρησης αποφεύγουμε το θέμα του εισοδήματος, αλλά συζητάμε πράγματι για την κατοχύρωση του δικαιώματος για μια αξιοπρεπή διαβίωση και κοινωνική ασφάλιση. Από εκεί και πέρα, με βάση αυτήν την αρχή, εμείς ως νομοθετική εξουσία θα προσπαθήσουμε να υλοποιήσουμε τη Συνταγματική επιταγή.

Κύριοι συνάδελφοι, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός, αποτελούν σήμερα το μεγαλύτερο πρόβλημα στην ελληνική κοινωνία και πρέπει ευθέως να υποστηρίξουμε τη συνταγματική κατοχύρωση ενός πραγματικού κοινωνικού δικαιώματος, που θα αποβλέπει στη διασφάλιση του στοιχειώδους αποδεκτού ορίου αξιοπρεπούς διαβίωσης και, με την ευρεία έννοια, της κοινωνικής ασφάλισης.

Το πιλοτικό πρόγραμμα που εφαρμόζεται σήμερα, μεταθέτει επ' αόριστον την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ανά την επικράτεια. Οι ελάχιστοι πόροι -400 ευρώ για τετραμελή οικογένεια- που δίδονται μέσω αυτού του πιλοτικού προγράμματος, δεν είναι σε καμία περίπτωση αυτό που έχει ανάγκη η κοινωνία και αυτό που θέλουμε εμείς.

Και αυτό δεν το λέμε μόνο εμείς. Το λένε όλες οι εκθέσεις του Γραφείου Προϋπολογισμού του κράτους, ακόμα και η τελευταία έκθεση του ΟΟΣΑ, η πρόσφατη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ότι δηλαδή, πέραν όλων των άλλων, εκείνο το οποίο καταλαβαίνουν όλοι -και ο ΟΟΣΑ- είναι ότι αυτή η προσαρμογή έχει διευρύνει τις κοινωνικές ανισότητες και έχει πραγματικά φέρει το βιοτικό επίπεδο των Ελλήνων, που πρέπει να διορθωθεί, σε πολύ άσχημη κατάσταση, στο ναδίρ.

Τώρα θα μιλήσω πιο αναλυτικά για τα θέματα των άρθρων 22 και 23 του Συντάγματος για την ανάγκη ενίσχυσης στα άρθρα αυτά της συλλογικής αυτονομίας και της ισχύος των συλλογικών συμβάσεων, έτσι ώστε, πράγματι, να προστατεύεται το δικαίωμα στην εργασία, τη συνδικαλιστική ελευθερία και τα εργασιακά δικαιώματα.

Στο άρθρο 22 στην παράγραφο 1 αναφέρεται ότι η εργασία αποτελεί δικαίωμα και προστατεύεται από το κράτος που μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών απασχόλησης όλων των πολι-

τών.

Πού βρισκόμαστε σήμερα, κύριοι συνάδελφοι; που είναι αυτή η μέριμνα που επιτάσσει το Σύνταγμα όταν η εφαρμογή αυτής της δημοσιονομικής πολιτικής, όσο σε καμμία άλλη χώρα, προσαρμογής έστω, έχει δημιουργήσει αυτήν την τεράστια ανεργία, τη μεγαλύτερη σε όλη την Ευρώπη με τεράστια διαρθρωτικά προβλήματα στους νέους, στους μακροχρόνια άνεργους;

Από την άλλη πλευρά, στην παράγραφο 2 του άρθρου 22, αρχίζουν οι πρώτες αναφορές σχετικά με τα θέματα της αυτονομίας των συνδικαλιστικών ελευθεριών και σε συνδυασμό με το άρθρο 23 προχωράει το Σύνταγμα και προσπαθεί πράγματι μέσα από τις διατάξεις του να θέσει όλα αυτά τα μεγάλα θέματα. Όμως εμείς θεωρούμε ότι εδώ υπάρχει πεδίο να ενισχυθούν ακόμα περισσότερο αυτά τα δυο άρθρα, ούτως ώστε πραγματικά να μπορέσουμε να ενισχύσουμε τη συλλογική αυτονομία και την ισχύ των συλλογικών συμβάσεων, η οποία πράγματι είναι ανάγκη και προσδιορίζεται και από τις διεθνείς μέχρι τώρα συνθήκες, από το 1939 μέχρι και το 1971, από σχετικά άρθρα του ευρωπαϊκού κοινωνικού δικαίου που, μεταξύ των άλλων, ο μισθός στον ιδιωτικό τομέα συμφωνείται με τους κοινωνικούς εταίρους. Αυτό περιλαμβάνει και τη ρύθμιση του κατώτατου μισθού που προβλέπεται στη ρύθμιση της εθνικής συλλογικής σύμβασης εργασίας, που επί των ημερών του μνημονίου καταργήθηκε.

Όσον αφορά αυτό το νέο κανονιστικό, των εργασιακών συμβάσεων που μας επέβαλαν ορισμένες τροποποιήσεις-απαιτήσεις του μνημονίου και αυτά που επιμένει πρόσθετα να επιβάλλει η τρόικα, πραγματικά και με αυτές τις διατάξεις του Συντάγματος -που εμείς θέλουμε να τις ενισχύσουμε- βλέπουμε ότι αυτήν τη στιγμή υπάρχει διάσταση και με Σύνταγμα μας, και με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο και τις ΔΣΕ.

Γι' αυτό δίνουμε μεγάλη έμφαση σε μια νέα Αναθεώρηση του Συντάγματος. Η χώρα μας και κυρίως οι πολίτες, το κράτος κοινωνικού δικαίου, οι συλλογικές ελευθερίες και τα δικαιώματα θα ταλαιπωρούνται για πάρα πολύ ακόμα, διότι οι πληγές απ' αυτήν τη δημοσιονομική πολιτική και ένα δημόσιο χρέος το οποίο δεν έχει προοπτικές βιωσιμότητας θα παραμείνουν και θα είναι πάρα πολύ μεγάλες. Δίνουμε, πράγματι, μεγάλη σημασία στο να μπορέσουμε να ενισχυθούν αυτές οι διατάξεις του Συντάγματος, και να αφήσουμε έστω και το ελάχιστο στην επόμενη γενιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Ολοκληρώνω.

Και αν μη τι άλλο, αν θεωρούμε ότι οι υπάρχουσες είναι κατευθυντήριες διατάξεις, επιτέλους η νομοθετική και εκτελεστική εξουσία ας υλοποιήσει αυτές τις διατάξεις του Συντάγματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Θωμάς Ψύρρας.

ΘΩΜΑΣ ΨΥΡΡΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Θα αναφερθώ σε τρία ζητήματα: την τροποποίηση του εκλογικού νόμου, το πολιτικό χρήμα και την χρηματοδότηση και τον αριθμό των Βουλευτών.

Σε σχέση με την τροποποίηση του εκλογικού νόμου, με το ν. 3231/2004 και στη συνέχεια με το ν.3636/2008, επιδιώχθηκε ο συνδυασμός της αναλογικότητας και της δυνατότητας σχηματισμού σταθερών κυβερνήσεων με μπόνους στο πρώτο κόμμα. Σήμερα, λοιπόν, είναι δυνατόν να σχηματιστεί κυβέρνηση ακόμα και με 37% ή 38% των ψήφων.

Οι τελευταίες εκλογές πάντως ανέδειξαν δυο μείζονα προβλήματα.

Πρώτον, δεν υπάρχει δικαιολογία για την προνομιούχηση του πρώτου κόμματος, όταν αυτό απέχει πόρρω από την αυτοδυναμία, με ποσοστά μάλλον που μπορούν να κινούνται και κάτω από το 20%, όπως έγινε στις εκλογές το Μάιο.

Δεύτερον, ανακύπτει πρόβλημα αντιπροσώπευσης ιδίως στις τετραεδρικές περιφέρειες, στις οποίες το πρώτο πανελλαδικό κόμμα κερδίζει σχεδόν το σύνολο των εδρών τους, ακόμα και αν τοπικά δεν είναι πρώτο κόμμα.

Αυτό, λοιπόν, που απαιτείται, είναι να καταγραφούν με γνήσιο τρόπο οι πολιτικές δυνάμεις, με βάση την αρχή της ισοδυναμίας της ψήφου.

Η Δημοκρατική Αριστερά, προτείνει την παγίωση του συστήματος της απλής αναλογικής, με άμεση κατάργηση του μπόνους των πενήντα εδρών. Προτείνουμε την κατάργηση του ν. 3636/2008, εκτός από το άρθρο 3, βέβαια, που ρυθμίζει την ποσοστωση των δύο φύλων στις υποψηφιότητες των Βουλευτών και την εκ νέου τροποποίηση του ν. 3231/2004, προκειμένου η αναλογική κατανομή να επεκταθεί στο σύνολο των εδρών.

Σε σχέση με το πολιτικό χρήμα, μέχρι πρόσφατα η Ελλάδα δεν είχε προσαρμοστεί σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα για τη διαφάνεια στο πολιτικό χρήμα. Πρόσφατα η ΔΗΜΑΡ, κατέθεσε πρόταση νόμου για τη χρηματοδότηση, διαφάνεια και ισότητα ευκαιριών στην πολιτική δράση, η οποία ακόμα, δυστυχώς, δεν έχει συζητηθεί στη Βουλή.

Η ΔΗΜΑΡ πρότείνει. Να μειωθεί κατά 25% η κρατική χρηματοδότηση, με δυνατότητα αυτό το ποσοστό να μπορεί να καλυφθεί από ιδιώτες, που θα το δηλώνουν, όμως, στην επιτροπή ελέγχου. Να συνδεθεί η κρατική χρηματοδότηση με το ύψος του δημοσίου ελλείμματος. Να αλλάξουν τα ποσοστά κατανομής της χρηματοδότησης. Να ανασυγκροτηθεί η επιτροπή ελέγχου των οικονομικών των κομμάτων, ώστε να είναι ανεξάρτητη, γιατί η υφιστάμενη ταύτιση ελέγχοντος και ελεγχόμενου, είναι φαύλη και εξόχως ανήθικη. Να απαγορευτεί ο τραπεζικός δανεισμός για τα κόμματα. Να καταργηθεί η χρηματοδότηση των ιδρυμάτων που έχουν τα κόμματα.

Η Κυβέρνηση και η Συμπολίτευση, με το ν. 4304/2014, είχαν μια πρώτη τάξεως ευκαιρία να κάνουν τομές. Αντ' αυτών, διατηρείται η επιτροπή ελέγχου, διατηρείται ο τρόπος κατανομής της κρατικής χρηματοδότησης, προβλέπεται μείωση και όχι κατάργηση της κρατικής χρηματοδότησης για τα ινστιτούτα των κομμάτων και δεν γίνεται λόγος για τα δάνεια των κομμάτων. Τι δάνεια πήραν; Για τι ποσά μιλάμε; Τα αποπληρώνουν; Έχουν μπει σε διακανονισμό; Έχουν βάλει υποθήκες και ποιες; Γιατί ακούμε για οικονομικούς ελέγχους με ορκωτούς λογιστές αλλά κανείς δεν βγάζει τα πορίσματα των ελέγχων στη δημοσιότητα.

Σε σχέση με τη μείωση του αριθμού των Βουλευτών, η ΔΗΜΑΡ έχει ταχθεί υπέρ της μείωσης του αριθμού των Βουλευτών, με ταυτόχρονη αλλαγή του εύρους ορισμένων περιφερειών. Αυτή η τροποποίηση, μπορεί να γίνει και με απλό νόμο. Το ίδιο το Σύνταγμα ορίζει στο άρθρο 5 παράγραφος 1, ότι ο αριθμός των Βουλευτών ορίζεται με νόμο. Δεν μπορεί, όμως, να είναι μικρότερος από διακόσιους ούτε μεγαλύτερος από τριακόσιους.

Υπενθυμίζεται ότι με τον ίδιο πληθυσμό με εμάς, οι Βέλγοι για παράδειγμα, εκλέγουν στην κάτω βουλή εκατόν πενήντα Βουλευτές. Το ίδιο και οι Ολλανδοί, με πληθυσμό δεκαεξίμισι εκατομμύρια, ενώ οι Πορτογάλοι, με πληθυσμό δέκα εκατομμύρια κατοίκους, εκλέγουν διακόσιους τριάντα Βουλευτές.

Δεν είναι μόνο δημοσιονομικοί οι λόγοι που επιβάλλουν τη μείωση των Βουλευτών. Γνωρίζουμε ότι ο ρόλος του Κοινοβουλίου έχει αποδυναμωθεί. Η πλειοψηφία των νομοθετημάτων είναι κυβερνητικής προέλευσης. Έρχονται νομοσχέδια. Είναι χαρακτηριστικό ότι μεταπολιτευτικά ψηφίστηκαν μόνο δύο προτάσεις νόμου, δηλαδή νόμοι προερχόμενοι από τη Βουλή. Σήμερα η Βουλή πρέπει να ενδυναμωθεί, να μπορεί να επιβάλει προτάσεις νόμων.

Επιπλέον, η μείωση του αριθμού των Βουλευτών, θα εξαναγκάσει κόμματα και ψηφοφόρους να επιλέγουν με μεγαλύτερη προσοχή τους υποψηφίους τους. Αυτή η επιλογή, θα επιδράσει κατ' επέκταση θετικά και στην ποιότητα του παραγόμενου νομοθετικού έργου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε μια συνταγματική Αναθεώρηση εν μέσω κρίσης, ελλοχεύουν δύο κίνδυνοι. Ο πρώτος, σχετίζεται με το συνταγματικό λαϊκισμό, δηλαδή, να θεωρήσουμε τη συνταγματική Αναθεώρηση ως «πανάκεια» του πολιτικού και δικηκτικού συστήματος.

Ο δεύτερος, είναι η απόλυτη συνταγματική επανάπαυση. Δηλαδή, να οχυρωθούμε πίσω από την άποψη ότι μια συνταγματική Αναθεώρηση δεν έχει να συνεισφέρει τίποτα στην αντιμετώπιση της κρίσης. Η αλήθεια, όπως πολύ συχνά συμβαίνει, βρίσκεται στη μέση.

Δεν αρκεί μόνο να συζητάμε για την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι ο νέος Πρόεδρος θα κληθεί να αναλάβει καθήκοντα σε μια νέα συνταγμα-

τική περίοδο, πιθανώς με διαφορετικά δεδομένα απ' όσα ισχύουν σήμερα.

Εν όψει, λοιπόν, της συζήτησης που ανοίγει για την αναθεώρηση, πρέπει να ανακοινωθούν έγκαιρα οι πολιτικές αλλαγές που σχετίζονται με τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος, οι οποίες θα γίνουν και τα μεταρρυθμιστικά εργαλεία της νέας προεδρικής περιόδου. Πρέπει να διευκρινιστούν οι αρμοδιότητες που θα αναλάβει ο νέος Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ώστε να γνωρίζει και να γνωρίζουμε ποιο ρόλο αναλαμβάνει.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει η κ. Μαρία Γιαννακάκη.

ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε. Με την άδειά σας και την άδεια του Σώματος, θα κάνω χρήση και της δευτερολογίας μου.

Στο πλαίσιο της πλήρους διάκρισης των εξουσιών, πρέπει να ξετασθεί η καθιέρωση του ασυμβίβαστου μεταξύ της ιδιότητας του Υπουργού και του Βουλευτή, αφού στην κοινοβουλευτική δημοκρατία η κυβέρνηση πρέπει να απολαμβάνει της εμπιστοσύνης της Βουλής και όχι το αντίθετο.

Φυσικά, ένα αντεπιχείρημα θα ήταν ότι έτσι οδηγούμεθα σε κυβερνήσεις τεχνοκρατών. Όμως, δεν ισχύει αυτό, γιατί η κυβέρνηση θα παίρνει την ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή και έτσι παράλληλα θα χτυπιούνται δύο δεινά. Το ένα είναι η προσδοκία της δικαιοματικής υπουργοποίησης και το άλλο το άγχος της επανεκλογής από την πλευρά των Υπουργών. Έτσι, ο Βουλευτής θα έχει τη δυνατότητα να αφοσιώνεται χωρίς περαιτέρω σκέψεις στο ουσιαστικό του έργο, σε αυτό για το οποίο εξελέγη, που είναι η νομοθετική διαδικασία και βέβαια στον έλεγχο της κυβέρνησης.

Συνεπώς, θα έχουμε μια σειρά από ωφέλειες. Ουσιαστικά θα αναβαθμιστεί ο ρόλος του Βουλευτή, θα αυξηθεί η αποδοτικότητα της κυβέρνησης, αφού οι Υπουργοί δεν θα απασχολούνται με τις εκλογικές τους περιφέρειες και παράλληλα θα χτυπηθούν η πατρωνία -για να μη χρησιμοποιήσω άλλη λέξη- και ο κομματικός διαδρομισμός. Γνωρίζουμε ότι αυτό θα μπορούσε να ρυθμιστεί και με έναν απλό νόμο. Όμως, θα συμφωνήσετε μαζί μας ότι μια συνταγματική πρόνοια θα θωράκιζε περαιτέρω μια τέτοια διάταξη.

Βέβαια σε αυτό το πλαίσιο, θα έπρεπε να ξεταστούν μια σειρά από ζητήματα, όπως για παράδειγμα όταν κάποιος απωλέσει την ιδιότητα του Υπουργού, αν θα μπορεί και μετά από πόσο χρονικό διάστημα να ξαναγίνει Βουλευτής. Για παράδειγμα, υπάρχουν σκέψεις και έχουν αρθρογραφήσει έγκριτοι συνταγματολόγοι αλλά και πολιτικοί, για το ότι θα απαγορεύεται να θέσει υποψηφιότητα στις προσεχείς εκλογές σε οποιαδήποτε περιφέρεια της χώρας.

Επειδή υπάρχουν και επιχειρήματα που λένε ότι αυτά είναι δύσκολα πράγματα και δεν γίνονται πουθενά αλλού, θα πω ότι στη Γαλλία, στο Βέλγιο, στο Λουξεμβούργο, στην Ολλανδία και την Πορτογαλία υπάρχει πλήρης διάκριση, ενώ μερική διάκριση υπάρχει στη Σουηδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Βέβαια, ένα παράδειγμα το οποίο όλοι το γνωρίζουμε, απλώς δεν συνειδητοποιούμε την ταύτιση, είναι το παράδειγμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που είναι το εκτελεστικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι επίτροποι, λοιπόν, υποδεικνύονται από τις κυβερνήσεις των χωρών τους και δεν εκλέγονται άμεσα από τους Ευρωπαίους πολίτες. Όμως, οφείλουν να λάβουν ψήφο εμπιστοσύνης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αφού έχουν περάσει από τη βάση της προφορικής εξέτασης από τις αρμόδιες επιτροπές. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι οι επίτροποι είναι εξ ορισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση εξοικονομωμένοι, άλλο τώρα αν έχουν χρηματίσει Υπουργοί σε πολύ σημαντικές θέσεις στις χώρες τους τις περισσότερες φορές.

Αναφορικά με την εκλογή της ηγεσίας των ανώτατων δικαστηρίων της χώρας, θέλω να πω ότι η επιλογή σήμερα γίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ σύμφωνα με το ν.3841/2010 προβλέπεται ακρόαση από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής. Και γι' αυτό υπάρχουν φωνές μέσα στο δικαστικό σώμα και όχι μόνο, που λένε ότι είναι αντισυνταγματικό, ότι έρχεται σε πλήρη

αντίθεση με το άρθρο 90 παράγραφο 5 του Συντάγματος και ότι θα έπρεπε η εκλογή να γίνεται μόνο από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Επειδή, όπως είπαν και συνάδελφοί μου προηγουμένως, εδώ δεν ερχόμαστε να δώσουμε λύσεις και να θέσουμε όλα τα ζητήματα αλλά να καταθέσουμε προτάσεις για το διάλογο, υπάρχουν δύο προτάσεις και σκέψεις πάνω σε αυτό το θέμα.

Η μία, είναι να γίνεται η επιλογή της ηγεσίας των ανώτατων δικαστηρίων της χώρας από ένα ευρύ εκλεκτορικό σώμα στο οποίο θα συμμετέχουν δικαστές, καθηγητές των νομικών σχολών της χώρας, όπως και οι δικηγορικοί σύλλογοι της χώρας και η άλλη, είναι να γίνεται μέσα από την ολομέλεια των δικαστηρίων.

Εδώ, βέβαια, υπάρχει και ο αντίλογος γιατί υπάρχει και η σκέψη ότι αυτό πολύ πιθανόν να ευνοήσει τον συνδικαλισμό μέσα στις τάξεις του δικαστικού σώματος.

Αναφορικά με το ζήτημα του διαχωρισμού Κράτους και Εκκλησίας, θα ήθελα να πω ότι η εκκοσμίκευση είναι συστατικό στοιχείο ενός κράτους δικαίου και θεμέλιος λίθος της δημιουργίας και της σύστασης του κράτους-έθνους από τον Διαφωτισμό και μετά.

Στην Ευρώπη, υπάρχουν διάφοροι βαθμοί εκκοσμίκευσης, όπως το παράδειγμα της Γαλλίας, το οποίο είναι ένα παράδειγμα απόλυτης εκκοσμίκευσης. Μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα έκθεση της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, η οποία αφορούσε τη νομική προσωπικότητα των θρησκειών στην Ελλάδα, έδειχνε παραδείγματα αυτής της διαβάθμισης της εκκοσμίκευσης και των σχέσεων Κράτους και Εκκλησίας ανά την Ευρώπη και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έχουμε, λοιπόν, το παράδειγμα της Γαλλίας, που είναι το παράδειγμα της απόλυτης εκκοσμίκευσης και έχουμε και το παράδειγμα της Ελλάδας. Υπάρχει απόλυτη ανάγκη αποσαφήνισης των σχέσεων Κράτους και Εκκλησίας προκειμένου να αποφευχθούν αλληλεπικαλύψεις και σύγχυση αρμοδιοτήτων.

Μέσα σε μία διαδικασία διαλόγου στο πλαίσιο του απαραίτητου σεβασμού της ιστορικότητας αλλά και του ρόλου του Κράτους αλλά και της Εκκλησίας θα πρέπει να έχουμε ως στόχο τον διαχωρισμό του Κράτους προκειμένου να καταργηθούν οι θεσμικές συναλλαγίες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστούμε. Ο κ. Δημήτριος Αναγνωστάκης έχει τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι βουλευτές, για άρση κάθε παρανόησης και στρέβλωσης θα ήθελα να ξεκαθαρίσω ότι η πρόταση της Δημοκρατικής Αριστεράς για την Αναθεώρηση του Συντάγματος δεν υπηρετεί καμμία άλλη σκοπιμότητα παρά μόνο μία διεκδίκηση: να εκσυγχρονιστεί ο καταστατικός χάρτης της χώρας, να αποκατασταθεί η πολιτική νομιμοποίηση του συστήματος διακυβέρνησης και βέβαια, να ενισχυθούν οι δημοκρατικοί θεσμοί.

Είναι προφανές ότι δημοκρατικοί θεσμοί συμμετοχικής και άμεσης δημοκρατίας είναι το δημοψήφισμα και η λαϊκή νομοθετική πρωτοβουλία.

Και επειδή, κύριε Υπουργέ της Δικαιοσύνης, ξέρω ότι σας αρέσει πάντα να είμαστε τεκμηριωμένοι και με βάση συγκεκριμένες διατάξεις και άρθρα, επιτρέψτε μου να αναφερθώ στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και 2 που σαφώς το Σύνταγμα καθορίζει το πολιτεύμα της χώρας να είναι Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία.

Στην παράγραφο 2 λέει ότι θεμέλιο του πολιτεύματός μας είναι η λαϊκή κυριαρχία και το άρθρο 51 παράγραφος 2 ορίζει ότι η δημοκρατία μας είναι αντιπροσωπευτική, αφού οι βουλευτές αντιπροσωπεύουν το έθνος, αλλά υπάρχει και το άρθρο 44 παράγραφος 2 που μιλάει για τη δυνατότητα διεξαγωγής δημοψηφίσματος.

Μάλιστα, το άρθρο 44, κύριε Υπουργέ, κάνει αναφορά σε δύο μορφές δημοψηφισμάτων: δημοψήφισμα για κρίσιμο εθνικό θέμα για το οποίο σε αυτήν την περίπτωση απαιτείται πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου και απόφαση από εκατόν πενήντα έναν βουλευτές και δημοψήφισμα για ψηφισμένα νομοσχέδια που

ρυθμίζουν σοβαρό κοινωνικό ζήτημα εκτός από τα δημοσιονομικά. Σε αυτή τη δεύτερη περίπτωση απαιτείται πρόταση εκατόν είκοσι Βουλευτών και απόφαση εκατόν ογδόντα Βουλευτών.

Κυρία Πρόεδρε, θα σταθώ σε αυτό το σημείο γιατί έχουμε πολύ πρόσφατο παράδειγμα όταν το σύνολο της Αντιπολίτευσης της παρούσας Βουλής ζήτησε τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για το ζήτημα της μικρής ΔΕΗ.

Σας θυμίζω, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η Κυβέρνηση έδειξε με έναν -θα έλεγα- εκκωφαντικό τρόπο διαχείρισης του ζητήματος ότι απεχθάνεται -και το ρήμα είναι επιλεγμένο με επιείκεια- τη συζήτηση και την προσφυγή στους πολίτες.

Μάλιστα, κατά τη γνώμη της Δημοκρατικής Αριστεράς, παραβίασε κατοχυρωμένα δικαιώματα της μειοψηφίας. Με μία καθαρή μεθόδευση, σας θυμίζω, έθεσε το θέμα στην κρίση του Θερινού Τμήματος και βέβαια απέφυγε -επαναλαμβάνω- να πάει και στο αυτονόητο βήμα που ήταν η εισόδος του θέματος στην Ολομέλεια, κι ας αποφάσιζε η Ολομέλεια.

Έτσι, λοιπόν, βλέπουμε ότι ενώ επιτρέπεται στην αντιπροσωπευτική μας δημοκρατία να υπάρχουν θεσμοί συμμετοχικής και άμεσης δημοκρατίας, αυτοί υπονομεύονται από την κυβερνητική πλειοψηφία κάθε φορά, και βεβαίως στην ουσία είναι κενοί περιορισμένου.

Θυμίζω για όσην αξίαν έχει ότι στη χώρα μας, κυρία Υπουργέ, το δημοψήφισμα εμπεριέχεται σε Σύνταγμα για πρώτη φορά το 1927. Από τότε μέχρι σήμερα επτά δημοψηφίσματα έχουν γίνει και ένα μόνο στην περίοδο της Μεταπολίτευσης.

Για να μην σας κουράζω, εμείς, ως Δημοκρατική Αριστερά, πιστεύουμε ότι σε αυτήν την ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο που διανύει η χώρα, όχι μόνο λόγω της δημοσιονομικής-οικονομικής, πολιτικής κρίσης αλλά γενικότερα αυτής της πολυεπίπεδης, πολυεδρικής, πολύμορφης κρίσης που διέρχεται και η χώρα αλλά και συνολικά -θα έλεγα- και το μοντέλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να αποκαταστήσουμε τη σχέση του πολιτικού συστήματος με τους πολίτες.

Πρέπει, επιτέλους, όπως ειπώθηκε από τον γενικό εισηγητή, τον Γιάννη τον Πανούση, αυτό που σήμερα οριοθετούμε ως κοινωνία των πολιτών να έχει άμεση δυνατότητα παρέμβασης στα πολιτικά δρώμενα της χώρας. Υπό την έννοια αυτή, και όπως πολύ εύστοχα έχει παρατηρήσει και ο αξιότιμος καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, ο Γιώργος ο Σωτηρέλης, επιβάλλεται να φύγουμε από τη διστακτικότητα και να πάμε σε ένα λελογισμένο εμβολιασμό του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος υπό όλες τις αναγκαίες βεβαίως εγγυήσεις με θεσμούς άμεσης δημοκρατίας.

Θέλω, επίσης, να κάνω χρήση του πονήματος μίας επίκουρου καθηγήτριας Συνταγματικού Δικαίου, της κ. Λίνας Παπαδοπούλου, η οποία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Να πούμε ότι είναι από τις Σέρρες;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ: Βεβαίως.

Θέλω να πω, κυρία Υπουργέ, ότι η καθηγήτρια αυτή επιγραμματικά και συμπερασματικά επισημαίνει ότι η αναθεώρηση της συνταγματικής κατάστροφης του δημοψηφίσματος και η εισαγωγή της λαϊκής νομοθετικής πρωτοβουλίας μπορούν να συμβάλλουν στην αναζωογόνηση της αντιπροσώπευσης, όχι όμως και στην αντικατάστασή της, και δεν θα μπορούσαν να άρουν τα εγγενή αλλά και τα επίκτητα μειονεκτήματά τους που πρέπει ασφαλώς να αντιμετωπιστούν αυτόνομα. Επιπλέον, πρέπει να σχεδιαστούν με ασφαλιστικές δικλίδες έναντι πιθανών καταχρήσεων που θα οδηγούσαν σε συμπίεση των δικαιοκρατικών εγγυήσεων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ**)

Έχουμε βέβαια και μία άλλη σχολή, η οποία -αν θέλετε- εκφράζεται εξέχως από τον καθηγητή πάλι του Συνταγματικού Δικαίου, τον Νίκο τον Αλιβιζάτο, που έχει μία καχυποψία ως προς το πώς θα μπορούσε να λειτουργήσει αυτή η άμεση συμμετοχική δημοκρατία, γιατί τη συνδέει ίσως με τη χειραγώγηση της λαϊκής ψήφου από υπο εκκώλαψη -έτσι;- σκληρών κυβερνήσεων. Μάλιστα, αναφέρεται και σε ιστορικά παραδείγματα από δύο Ναπολέοντες στη Γαλλία και από σφετεριστές της εξουσίας όπως ο Γεώργιος Παπαδόπουλος σε εμάς.

Θεωρώ, όμως, ότι πλέον σε μια κοινωνία με ενημερωμένους, καλά πληροφορημένους πολίτες δεν εγκυμονεί τέτοιος κίνδυνος. Ίσα-ίσα, η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών δημιουργεί τη δυνατότητα να υπάρχουν αποφάσεις της νομοθετικής, αλλά και της εκτελεστικής εξουσίας, προς το συμφέρον του ίδιου του λαού.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Κι εμείς ευχαριστούμε πολύ.

Τον λόγο έχει η συνάδελφος και Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. Νίκη Φούντα.

ΝΙΚΗ ΦΟΥΝΤΑ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύρια Υπουργέ, στη σημερινή κοινωνία -ξεκινάω από εκεί που σταμάτησε ο συνάδελφος ο κ. Αναγνωστάκης- της πληροφόρησης και της πληροφορίας πολύ βασικός ρόλος στην πραγματικότητα και στην καθημερινότητα των πολιτών είναι ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Ως προς τον έλεγχο, λοιπόν, της λειτουργίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης υπάρχουν τα άρθρα 14 και 15 του Συντάγματος για τα οποία η Δημοκρατική Αριστερά θεωρεί αναγκαία την επανεξέταση ορισμένων διατάξεων διαφάνειας, νομιμότητας και ευθύνης, υπό το πρίσμα των νέων τεχνολογιών, όπως είναι τα social media.

Χαίρομαι που στην Αίθουσα είναι και ο κ. Παυλόπουλος για να ξεκινήσω με τη συζήτηση περί βασικού μετόχου.

Το πάγιο αίτημα, λοιπόν της καταπολέμησης της διαπλοκής, τα πλοκάμια της οποίας φτάνουν και στα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, προκάλεσε μια εντονότατη συζήτηση κατά τη διαδικασία της προηγούμενης συνταγματικής αναθεώρησης, μια συζήτηση που έμελλε να διαρκέσει περίπου δέκα χρόνια χωρίς ουσιαστικά να έχει κάποιο αποτέλεσμα.

Στην πολυσυζητημένη, λοιπόν, παράγραφο 9 του άρθρου 14 του Συντάγματος απαγορεύεται η συγκέντρωση του ελέγχου περισσότερων μέσων μαζικής ενημέρωσης. Στο επίμαχο σημείο αναφέρεται ότι η ιδιότητα του ιδιοκτήτη, του εταίρου, του βασικού μετόχου ή του διευθυντικού στελέχους επιχείρησης μέσων ενημέρωσης είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του ιδιοκτήτη, του εταίρου, του βασικού μετόχου ή του διευθυντικού στελέχους επιχείρησης που αναλαμβάνει έναντι του δημοσίου ή νομικού προσώπου του ευρύτερου δημοσίου τομέα την εκτέλεση έργων ή προμηθειών ή την παροχή υπηρεσιών.

Εκεί ακριβώς στάθηκε ο δημόσιος διάλογος. Εντέλει, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με μια καυστική ανακοίνωση, απεφάνθη πως οι διατάξεις αυτές αντίκεινται στις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού. Το Σύνταγμα, κατά τους πολέμιους της διάταξης, δεν μπορεί να ρυθμίζει οικονομικές σχέσεις. Το αποτέλεσμα ήταν επί της ουσίας να μην εφαρμοστεί ποτέ η εν λόγω παράγραφος, αλλά ούτε και ο εκτελεστικός νόμος. Καταφέραμε, δηλαδή, ένα άρθρο του Συντάγματος να καταστεί αλυσίτελές και σήμερα να συζητάμε για το αν πρέπει να γίνει ή όχι αναθεώρηση της εν λόγω παραγράφου.

Η συζήτηση σήμερα κινείται σε δύο άξονες: Την κατάργηση της εν λόγω παραγράφου, καθώς δεν χρειάζεται να περιλαμβάνει το Σύνταγμα τέτοιες λεπτομερείς διατάξεις που δύσκολα εφαρμόζονται, αλλά με ταυτόχρονη νομοθετική πρωτοβουλία που θα ρυθμίζει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των μεγάλων ιδιοκτητών γενικότερα του Τύπου.

Ο δεύτερος άξονας είναι η αναθεώρηση της παραγράφου 9, ώστε να περιγράψει ένα γενικότερο και όσο λιγότερο λεπτομερές πλαίσιο και ο εκτελεστικός νόμος, που θα το συνοδεύει, να είναι σαφής και δομημένος, ώστε να μπορέσει να εφαρμοστεί.

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να εξεταστεί αν επηρεάζεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός. Είναι πραγματικά ανεπίτρεπτο να συνεχίζουμε να επενδύουμε σε πρακτικές κακής νομοθέτησης και ακόμη περισσότερο να επιτρέπουμε να καθίσταται ανεφάρμοστο ένα άρθρο του Συντάγματος, με την ανοχή, φυσικά, της πολιτικής εξουσίας. Η καταπολέμηση της διαφθοράς απαιτεί ισχυρή πολιτική βούληση, είτε επιλεγεί η μία είτε η άλλη εκδοχή.

Πληροφόρηθήκαμε δια του Τύπου -και παρακαλώ να μας το επιβεβαιώσετε- ότι πράγματι επίκειται αναθεώρηση της παραγράφου 9 του άρθρου 14. Στην αιτιολογική έκθεση που διέρρευσε, γίνεται παραδοχή του λάθους τόσο του κειμένου της συνταγ-

ματικής διάταξης, όσο και του νόμου που ακολούθησε. Αν ισχύουν αυτά, ελπίζουμε πως θα υπάρξει –και για αυτό γίνεται σήμερα αναφορά σε αυτό το θέμα- ο απαραίτητος διάλογος με τη συνταγματική κοινότητα, αλλά και τα κόμματα, ώστε να διασφαλισουμε όλοι από κοινού ότι ποτέ ξανά ένα άρθρο του Συντάγματος δεν θα είναι κενό νόμου.

Δεν χρειάζομαστε εκ νέου δικαστικές διαμάχες στο Συμβούλιο της Επικρατείας και στα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια.

Χρειαζόμαστε, επιτέλους, νόμους που να τηρούνται και κυβερνήσεις που δεν θα υποκύπτουν σε κάθε λογής συμφέροντα.

Θα πάρω και τη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέψετε, για να ολοκληρώσω με το ερώτημα αν μπορεί ή πρέπει να υπάρχει έλεγχος των ΜΜΕ.

Το Σύνταγμα ορθώς είχε προβλέψει τον ελάχιστο δυνατό έλεγχο των ΜΜΕ. Κυρίως επικέντρωνε στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των μέσων, αλλά και στην κατάργηση των μονοπωλίων. Σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15 ο Τύπος είναι ελεύθερος. Η λογοκρισία και κάθε άλλο προληπτικό μέσο απαγορεύονται. Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπόγονται στον άμεσο έλεγχο του κράτους ως προς τη διασφάλιση της μετάδοσης των πληροφοριών, των ειδήσεων και προϊόντων λόγου και τέχνης με ίσους όρους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπόγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, κάτι που το έχει ξεχάσει νομίζω και το ίδιο το ΕΣΡ.

Κατ' αρχήν, θα μπορούσαμε να συζητήσουμε την επέκταση των προστατευτικών διατάξεων του Τύπου και στα ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης –ραδιόφωνο, τηλεόραση- και στα νέα μέσα, όπως ιστοσελίδες και διαδικτυακούς σταθμούς, συμπεριλαμβάνοντας τον όρο του τύπου «όλα τα μέσα που παράγουν και διακινούν ειδήσεις». Ειδήσεις και όχι γνώμες. Είναι σημαντικό. Άλλωστε, η σχετική διάταξη στο άρθρο 15 ήταν προγενέστερη του διαχωρισμού «παρόχου περιεχομένου» και «παρόχου δικτύου».

Παράλληλα, θεωρούμε ότι μια θεσμική αναγνώριση των ηλεκτρονικών μέσων θα κατοχύρωνε και τους εργαζόμενους δημοσιογράφους, που με βάση τα καταστατικά των δημοσιογραφικών ενώσεων δεν δικαιούνται της δημοσιογραφικής αναγνώρισης και ανώτατης.

Είναι γνωστό πως τα sites δεν αναγνωρίζονται από τις Ενώσεις, γιατί δεν αποδίδεται στους δημοσιογράφους το γνωστό ως αγγελιόσημο.

Όταν πριν από χρόνια πήγε να γίνει μία ρύθμιση, αντέδρασαν οι ιδιοκτήτες καθώς δεν ήθελαν να χάσουν τα χρήματα της δημοσιογραφικής δαπάνης. Πλέον, όμως, τα sites είναι όλο και περισσότερο κατοχυρωμένα στη συνείδηση των πολιτών. Πιστεύουμε πως είναι καιρός να υπάρξει και πάλι συζήτηση για τη ρύθμιση αυτή.

Με την επέλαση των νέων τεχνολογιών θα πρέπει να γίνει ουσιαστικά μία διερεύνηση των όρων των ηλεκτρονικών ΜΜΕ, αν όχι με αναθεώρηση, με σχετικό, έστω, εκτελεστικό νόμο, ο οποίος θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει ρυθμίσεις για ιστοσελίδες, διαδικτυακά, ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά μέσα, πλατφόρμες επικοινωνίας και μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Η διατύπωση θα πρέπει να έχει μακροπρόθεσμο ορίζοντα, καθώς το Σύνταγμα δεν μπορεί να αναθεωρείται κάθε φορά που η τεχνολογία βγαίνει μπροστά από κάθε νομοθεσία. Θα πρέπει να είμαστε, δηλαδή, μπροστά από τις εξελίξεις. Θα πρέπει να διασφαλίσουμε την προστασία των προσωπικών δεδομένων, το ότι η πληροφορία που διακινείται είναι ασφαλής και, φυσικά, την ασφάλεια του ίδιου του χρήστη, ο οποίος γίνεται κοινωνός αυτής της πληροφορίας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Τον λόγο έχει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων ο κ. Χαράλαμπος Αθανασίου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να ευχαριστήσω τη ΔΗΜΑΡ για την επερώτηση, γιατί δίδεται μία ευκαιρία να διευκρι-

νίσουμε μερικά πράγματα κυρίως όσον αφορά τη διαδικασία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν σε μια δημοκρατική χώρα προέχει η εφαρμογή του Συντάγματος, η αναθεώρησή του αναμφισβητούμενη είναι η κορυφαία πράξη του αναγκαίου θεσμικού εκσυγχρονισμού της. Σήμερα, τριάντα εννιά χρόνια μετά το Σύνταγμα του 1975, που για την εποχή του, κατά κοινή ομολογία, ήταν ένα άρτιο Σύνταγμα, το οποίο εξασφάλισε στη χώρα μας τη μακροβιότερη και σταθερότερη δημοκρατική διακυβέρνηση στη συνταγματική της ιστορία και δεκατρία χρόνια μετά την αναθεώρηση του 2001, αλλά και έξι χρόνια μετά την ατελή αναθεώρηση του 2008 –την τελευταία την ονόμασα και «κολοβή αναθεώρηση»– επιβάλλεται μία συνολική επαναξιολόγηση των συνταγματικών μας ρυθμίσεων και θέσεων, μία συνολική επαναξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο συγκροτείται και ασκείται η κρατική εξουσία, του τρόπου με τον οποίο συγκροτείται και λειτουργεί η ίδια η κοινωνία των πολιτών μέσα από την άσκηση των συνταγματικών δικαιωμάτων, ατομικών και συλλογικών.

Η συνολική αυτή επαναξιολόγηση περιλαμβάνει τους τομείς του δημόσιου βίου και ιδίως –ενδεικτικά αναφέρω– την εκλογή και ενίσχυση του ρυθμιστικού ρόλου του Προέδρου της Δημοκρατίας, τη λειτουργική αναβάθμιση του Κοινοβουλίου, το ασυμβίβαστο Υπουργών και Βουλευτών, την ασυλία των Βουλευτών, την ευθύνη των Υπουργών, την οικονομία και τον κρατικό παρεμβατισμό, τις δημόσιες συμβάσεις, την ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων, την οργάνωση και λειτουργία των πολιτικών κομμάτων, τη δικαιοσύνη, τη λειτουργία των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Είναι τομείς που θα στηρίζονται, βεβαίως, στις αρχές του κράτους δικαίου, αρχές οι οποίες έχουν αναφερθεί και κατ' επανάληψη. Τις ανέφερε πριν από λίγο και ο εισηγητής σας, ο κ. Πανούσης.

Σήμερα που οι πολιτικές δυνάμεις αναδιατάσσονται, οι κοινωνικές δυνάμεις προωθούν νέες ισορροπίες συμφερόντων και οι προσδοκίες των πολιτών αναζητούν νέες εκφράσεις, η κοινωνία είναι αντιμέτωπη με διαρθρωτικά προβλήματα και δεν εμπιστεύεται απόλυτα τον τρόπο λειτουργίας του πολιτικού μας συστήματος, εν όψει της κατάρρευσης της νοηματοδότησης του πολιτικού βίου και των πολιτικών ιδεολογιών. Έτσι, διαμορφώνεται μια πλήρης αναντιστοιχία ανάμεσα στο πολιτικό σύστημα και στις ανάγκες της κοινωνίας, ανάμεσα στον τρόπο διακυβέρνησης και στις ανάγκες του πολίτη.

Βέβαια, στην ελληνική πολιτική ζωή περισσεύουν οι προτάσεις και τα νέα μέτρα, ο πληθωρισμός των οποίων υπονομεύει την αξιοπιστία του πολιτικού λόγου και του πολιτικού κόσμου.

Ωστόσο, η λειτουργία της Αναθεώρησης του Συντάγματος παρέχει την ευκαιρία σε όλες τις πολιτικές δυνάμεις όπως και κλίμα πραγματικής συναίνεσης επιβεβαιώσουν την εμμονή τους στο κράτος δικαίου και μάλιστα στην πιο σύγχρονη όψη του. Και δεν είναι καθόλου αυτόνομη η μηχανιστική, η κοινή θέση των πολιτικών δυνάμεων να μην αυξηθούν οι περιορισμοί κανενός συνταγματικού δικαιώματος, αλλά, αντίθετα, να ενισχυθούν οι αμυντικές ρήτρες και οι θεσμικές εγγυήσεις που περιβάλλουν όλα τα συνταγματικά δικαιώματα.

Για να έχει, όμως, νόημα η επανεξέταση των συνταγματικών διατάξεων, πρέπει να κυριαρχήσει η συστηματική προσέγγιση αυτών και όχι η προσέγγιση με κριτήρια πολιτικών στόχων, όπως γινόταν μέχρι σήμερα, γιατί δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε ότι η μεταβολή των συνταγματικών διατάξεων συνοδεύεται με την ελίδα πολυσήμαντων βελτιώσεων.

Γι' αυτό, το νέο Σύνταγμα πρέπει να ορά το αύριο και όχι να οριοθετείται στις ανάγκες του σήμερα και βέβαια πρέπει να καθιστά αυτόνομο το κράτος απέναντι στην εκάστοτε κομματική κυβέρνηση. Και αυτό γίνεται πιο επιτακτικό σήμερα, εν όψει της ανάγκης της αντιμετώπισης της βαθιάς πολιτικής και οικονομικής κρίσης που διέρχεται η χώρα, η οποία χρειάζεται απρόσκοπτη πραγματοποίηση επενδύσεων, αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας και θεσμικό εκσυγχρονισμό. Διαφορετικά, μάταια θα είναι κάθε προσπάθεια οποιασδήποτε κυβέρνησης, οποιουδήποτε ηγέτη, όσο κι αν έχει όραμα, όσο κι αν επιθυμεί να πάει τη χώρα δυο βήματα μπροστά.

Την ανάγκη αυτή για αναθεώρηση βασικών αναθεωρήσιμων διατάξεων του Συντάγματος η Κυβέρνηση έθεσε από την αρχή που ανέλαβε την ευθύνη διακυβέρνησης της χώρας ως πρωταρχική προτεραιότητά της και επιδίωξή της. Ο δε Πρωθυπουργός

εδώ και δύο χρόνια ομιλεί για την ανάγκη της αναθεώρησης. Να θυμίσω και το συνέδριο που διοργανώθηκε στο Ναύπλιο, στο Βουλευτικό του Ναυπλίου, όπου τέθηκαν οι βασικές κατευθυντήριες γραμμές για την αναθεώρηση.

Προσωπικά πιστεύω ότι η αναθεώρηση δεν πρέπει να είναι ευρεία, αλλά περιορισμένη σε βασικές για τη λειτουργία του πολιτεύματος και την ανάπτυξη διατάξεις, πλην όμως, να είναι τολμηρή και αποτελεσματική. Όμως, γι' αυτό θα αποφασίσει η Βουλή.

Αυτά είχα να σας πω όσον αφορά την ανάγκη αναθεώρησης.

Ως προς το διαδικαστικό, όπως είναι γνωστό, η εκκίνηση της διαδικασίας Αναθεώρησης του Συντάγματος δεν εμπίπτει στον κύκλο αρμοδιοτήτων του Υπουργού Δικαιοσύνης. Αυτό σαφώς προκύπτει από την απλή ανάγνωση των άρθρων 110 του Συντάγματος και 119 του Κανονισμού της Βουλής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 110, παράγραφος 2 του Συντάγματος, για την αναθεώρησή του είναι αναγκαία η υποβολή σχετικής πρότασης από πενήντα τουλάχιστον Βουλευτές. Με τον τρόπο αυτό, η αφετηρία της αναθεωρητικής διαδικασίας προϋποθέτει κοινοβουλευτική πρωτοβουλία. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης δεν δύναται να υποκαταστήσει, αλλά ούτε και να εκβιάσει τη λήψη σχετικής νομοθετικής πρωτοβουλίας.

Η διάταξη αυτή, μαζί με τη διάταξη του περιορισμού της Αναθεώρησης ανά πενταετία –και κάνω μία παρένθεση εδώ για να πω ότι ίσως πρέπει να δούμε στην Αναθεώρηση την πενταετία και απευθύνομαι και σε εσάς, κύριε καθηγητά, κύριε Παυλόπουλε, που έχετε την ευθύνη από πλευράς της κοινοβουλευτικής πρωτοβουλίας- νομίζω ότι πρέπει να αφορά μόνο διατάξεις που έχουν ήδη αναθεωρηθεί.

Δεν βλέπω τον λόγο γιατί δεν μπορεί να γίνει μία Αναθεώρηση και πριν περάσει μία πενταετία για διατάξεις που δεν είχαν αναθεωρηθεί πριν, δηλαδή δεν ήταν αναθεωρητέες. Για να μην τα μεπερδεύουμε, είναι σαφής ο διαχωρισμός του όρου «αναθεωρήσιμος», που είναι επιθετικός προσδιορισμός, από τον όρο «αναθεωρητέος» που είναι ρηματικό επίθετο.

Οι ρυθμίσεις που εισάγονται με τις διατάξεις αυτές αποσκοπούν στη διάσωση του κύρους του καταστατικού χάρτη από συχνές και ευκαιριακές αναθεωρήσεις, μεταποπίζοντας την ευθύνη για τη λήψη σχετικής πρωτοβουλίας στο Κοινοβουλευτικό Σώμα.

Σε συνέχεια της πρότασης των πενήντα τουλάχιστον Βουλευτών, η διαπίστωση της ανάγκης Αναθεώρησης πρέπει να επικυρωθεί από το 3/5 τουλάχιστον του όλου αριθμού των Βουλευτών, από τους εκατόν ογδόντα, σε δύο ψηφοφορίες που απέχουν μεταξύ τους τουλάχιστον ένα μήνα.

Η απόφαση αυτή της Βουλής προσδιορίζει δεσμευτικά τις υπό αναθεώρηση διατάξεις. Δεν προσδιορίζει, όμως, το νέο περιεχόμενό τους. Αυτό δεν είναι έργο της ίδιας Βουλής, αλλά της νέας Βουλής που θα προκύψει από τις νέες εκλογές, της λεγόμενης «αναθεωρητικής Βουλής».

Η αναθεωρητική Βουλή δεσμευόμενη από τον καθορισμό των υπό αναθεώρηση διατάξεων που έκρινε η προηγούμενη Βουλή και μη δικαιούμενη να επεκτείνει την αναθεωρητική πρωτοβουλία σε άλλες, θα αποφασίσει για το νέο περιεχόμενο των συγκεκριμένων άρθρων, με πλειοψηφία του απόλυτου αριθμού των Βουλευτών, δηλαδή των εκατόν πενήντα ένα.

Το σχήμα αυτό –για να μην μεπερδεύομαστε- δηλαδή η αρχική απόφαση για Αναθεώρηση με εκατόν ογδόντα ψήφους, κατάστροψη νέων διατάξεων με εκατόν πενήντα ένα τουλάχιστον, μπορεί κατά το Σύνταγμα να αντιστραφεί. Εάν μία υποψήφια για αναθεώρηση διάταξη κατά την πρώτη φάση δεν συγκεντρώνει μεν εκατόν ογδόντα, αλλά αποσπάσει τουλάχιστον εκατόν πενήντα ένα, μπορεί να αναθεωρηθεί από την αναθεωρητική Βουλή. Όμως, σε αυτήν την περίπτωση απαιτούνται εκατόν ογδόντα ψήφοι, έτσι ώστε να διασφαλίζεται με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο η απαιτούμενη αυξημένη συναίνεση.

Με τον τρόπο αυτόν το Σύνταγμα μοιράζει την αναθεωρητική εξουσία. Η Βουλή, που έχει αρχικά την αναθεωρητική πρωτοβουλία, προσδιορίζει τις αναθεωρητέες διατάξεις χωρίς να μπορεί να τις νοηματοδοτήσει. Η αναθεωρητική Βουλή προσδιορίζει το περιεχόμενό τους, χωρίς να μπορεί να αναθεωρήσει διατάξεις άλλες από αυτές για τις οποίες εξουσιοδοτήθηκε.

Εν όψει των ανωτέρω γίνεται σαφές ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης δεν δικαιούται να δρομολογήσει, όπως –προφανώς από παραδρομή αναφέρεται στο πρώτο σκέλος της επερώτησης- τη συνταγματική Αναθεώρηση, αλλά ούτε και να αποφασίσει την υλοποίησή της, όπως επισημαίνεται στο δεύτερο σκέλος αυτής. Το Σύνταγμά μας είναι σαφές, ορίζοντας ρητώς τη σχετική διαδικασία και θέτοντας συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Όσον αφορά την επίτευξη της μέγιστης δυνατής συναίνεσης, αυτή αποτελεί προϊόν κοινοβουλευτικού διαλόγου και σε κάθε περίπτωση συνεννόησης μεταξύ των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του ελληνικού Κοινοβουλίου. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης μπορεί ασφαλώς να συνδράμει σε αυτή, εφόσον του ζητηθεί η κρίση ή κριθεί αναγκαίο. Το Σύνταγμα, ωστόσο, δεν του απονέμει ή επιφυλάσσει σχετική αρμοδιότητα.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να πω ότι η κοινοβουλευτική επιτροπή, η οποία πήρε την πρωτοβουλία, είναι έτοιμη και νομίζω ότι εντός του Δεκεμβρίου θα κατατεθεί η πρόταση. Είναι μία ευκαιρία για μία ευρεία συναίνεση για την Αναθεώρηση, όπως ανέφερα, τουλάχιστον για τις διατάξεις για τις οποίες συμφωνούμε. Ελπίζω να γίνει αυτό με τη σοβαρότητα και την ευθύνη που αρμόζει στην κορυφαία αυτή πράξη του θεσμικού εκσυγχρονισμού της χώρας μας και να σταθούμε όλοι στο ύψος των περιστάσεων, να συμπλεύσουμε με συναίνεση, ηρεμία και υπευθυνότητα προς όφελος της πατρίδος και του λαού.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θωραξεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι οκτώ μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί-συνοδοί τους από το 2^ο Γενικό Λύκειο Κερατσινίου.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατικής Αριστεράς κ. Κουβέλης.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ (Πρόεδρος της Δημοκρατικής Αριστεράς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Δημοκρατικής Αριστεράς επέλεξε τη διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου για να αναδείξει το ζήτημα της ανάγκης να προωθηθεί η συνταγματική Αναθεώρηση, το έκανε γιατί ήταν η πιο πρόσφορη διαδικασία και προφανώς όχι γιατί ήθελε να ελέγξει τον Υπουργό Δικαιοσύνης, διότι πράγματι τη σχετική πρωτοβουλία την έχει η Βουλή των Ελλήνων. Ειδικότερα, πενήντα Βουλευτές μπορούν να καταθέσουν την πρότασή τους και να εκκινήσει η σχετική διαδικασία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένα ζήτημα: Το πρόβλημα της χώρας μας είναι θεσμικό; Το πρόβλημα της χώρας μας είναι πολιτικό; Το πρόβλημα της χώρας είναι θεσμικό και πολιτικό; Θα έλεγα ότι είναι και τα δύο. Γι' αυτό ακριβώς η αντιμετώπιση του ζητήματος πρέπει να γίνεται και στα δύο αυτά επίπεδα, και στο θεσμικό και στο πολιτικό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν πάρα πολύ σωστές διατάξεις μέσα στο Σύνταγμα ως το αποτέλεσμα της συμφωνίας των πολιτικών δυνάμεων της κοινωνίας. Αυτό είναι το Σύνταγμα, το consensus, το κοινωνικοπολιτικό consensus. Ας αναρωτηθούμε όμως –και το λέω αυτό κυρίως για να αναδείξω την επισήμανση που έκανα λίγο πριν, ότι το πρόβλημα της χώρας είναι και πολιτικό- το εξής: Πόσες διατάξεις αυτού του Συντάγματος, με άμεσο ή έμμεσο τρόπο, δεν έχουν παραβιάσει οι εκάστοτε κυβερνήσεις; Πόσες διατάξεις αυτού του Συντάγματος, με τη σαφήνεια του περιεχομένου της ρύθμισής τους, δεν εφαρμόστηκαν, με αποτέλεσμα καταστάσεις και συνθήκες της κοινωνίας και των πολιτών να παραμένουν αρρύθμιστες, διότι δεν εφαρμόστηκαν οι σχετικές διατάξεις του Συντάγματος;

Και, βεβαίως, υπάρχουν διατάξεις του Συντάγματος που έχουν χαρακτηριστεί κατευθυντήριες, δεν έχουν επιτακτικότητα. Γι' αυτό και συναντά κανείς την άρνηση όταν επικαλείται τη σχετική διάταξη του Συντάγματος, παραδείγματος χάριν για το δικαίωμα στην εργασία, και ακούει «μα, είναι κατευθυντήρια η διάταξη και

όχι επιτακτική».

Όμως, ακόμη και ο κατευθυντήριος χαρακτήρας της διάταξης –και όχι μόνο αυτής της διάταξης που προανέφερα, αλλά και άλλων διατάξεων- δεν ακολούθηθηκε. Η εκτελεστική εξουσία δεν εναρμονίστηκε προς εκείνα τα οποία το Σύνταγμα έδειχνε τουλάχιστον ως κατευθύνσεις.

Μιλάει, για παράδειγμα, το Σύνταγμα και για τη δυνατότητα έκδοσης πράξεων νομοθετικού περιεχομένου. Δεν υπάρχει κατάχρηση στην έκδοση των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου; Βρίσκεται σε απόλυτη συνταγματική τάξη αυτή η αθρόα έκδοση πράξεων νομοθετικού περιεχομένου; Προφανώς όχι. Και η επίκληση του όποιου λόγου σπουδαιότητας ή και ανάγκης της άμεσης ρύθμισης δεν μπορεί να δικαιολογήσει την υπέρχρηση –για να μην πω την παράβαση της συνταγματικής διάταξης- έως και την κατάχρηση.

Όμως, υπάρχουν όντως ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν με τη συνταγματική Αναθεώρηση. Οι Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Δημοκρατικής Αριστεράς αναφέρθηκαν διεξοδικά σε πάρα πολλά από αυτά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να επισημάνουμε ότι ρυθμίσεις που εισηγούμαστε να περιληφθούν στο πλαίσιο της Αναθεώρησης του Συντάγματος θα μπορούσε να τις κάνει ο κοινός νομοθέτης, δηλαδή η Βουλή των Ελλήνων. Αν εκρίνετο αναγκαστικά ο αριθμός των διακοσίων, των διακοσίων πενήντα Βουλευτών και όχι των τριακοσίων, δεν χρειαζόταν συνταγματική αναθεώρηση. Θα μπορούσε ο κοινός νομοθέτης να το αποφασίσει.

Αν εκρίνετο, για παράδειγμα, ότι πρέπει να έχουμε τη διάκριση των εξουσιών και στο επίπεδο του ασυμβίβαστου του Βουλευτή ή του μέλους της Κυβέρνησης και πάλι ο κοινός νομοθέτης θα μπορούσε να το επιβάλει με συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση.

Αν, όμως, εισηγούμαστε ότι αυτά πρέπει να αποτελέσουν το περιεχόμενο της συνταγματικής αναθεώρησης, για να τεθούν ως διατάξεις του Συντάγματος, το κάνουμε όχι για κανέναν άλλο λόγο, αλλά γιατί κρίσιμα ζητήματα που μπορεί να αντιμετωπίσει ο νομοθέτης, τα αντιμετωπίζει και μετά από λίγο στη βάση των πολιτικών σκοπιμοτήτων ή και των κομματικών ιδιοτελειών αλλάζει ο νόμος, στη βάση των συσχετισμών που υπάρχουν μέσα στη Βουλή.

Να η ύπαρξη του πολιτικού ζητήματος το οποίο εν αρχή σας είπα ότι το πρόβλημα της χώρας δεν είναι μόνο θεσμικό, αλλά είναι και πολιτικό και γι' αυτό η αντιμετώπιση πρέπει να γίνεται και στα δύο αυτά επίπεδα.

Η συνταγματική Αναθεώρηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι –που πρέπει να γίνει, πρέπει να δρομολογηθεί κατά τις διατάξεις του Συντάγματος και με τις σχετικές προβλέψεις- πρέπει να γίνει ακριβώς για να τονωθεί το πολιτικό σύστημα και να απομακρύνει παθογένειες που το έχουν προσβάλει και το έχουν οδηγήσει σε αυτήν την κατάσταση, η οποία, αν θέλετε, είναι μία κατάσταση που οδηγεί τους πολίτες πάρα πολλές φορές να στρέφουν την πλάτη τους και προς την πολιτική και προς τους πολιτικούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί εμείς ζητάμε το εκλογικό σύστημα να αποτελέσει μία πάγια ρύθμιση του Συντάγματος; Το ζητάμε ακριβώς διότι δεν μπορεί το εκλογικό σύστημα να προσαρμόζεται στις εκάστοτε ανάγκες, ιδιαίτερα της κυβερνώσας παράταξης, αλλά πρέπει με έναν σταθερό, με έναν πάγιο τρόπο να εκφράζει τους κοινωνικοπολιτικούς συσχετισμούς και γι' αυτό και η σχετική μας επιμονή στην καθιέρωση της απλής και ανόθευτης αναλογικής, με κατάργηση του μόνου, το οποίο πράγματι ως ρύθμιση αποτελεί στοιχείο, κατά την άποψή μου, που προσβάλλει επί της ουσίας την αντιπροσωπευτικότητα.

Υπάρχουν και άλλα ζητήματα που έχουν σχέση με τις παθολογίες οι οποίες επισημαίνονται στη λειτουργία του πολιτικού συστήματος. Νομίζω ότι θα συμφωνήσετε όλες και όλοι σε αυτό: Τι χρειάζεται το άρθρο 86 του Συντάγματος, αυτό δηλαδή που αναφέρεται στην ποινική ευθύνη των μελών της Κυβέρνησης, των Υπουργών, των Αναπληρωτών Υπουργών και των Υφυπουργών; Γιατί να μην κρίνεται για τις παράνομες πράξεις του το οποίο μέλος της Κυβέρνησης από το φυσικό του δικαστή, χωρίς, αν θέλετε, όλες αυτές τις ρυθμίσεις οι οποίες ουσιαστικά εμπόδια δημιουργούν, εγείρουν διάφορα προσκόμματα ή και προσχήματα, με αποτέλεσμα να έχουμε και την ατιμωρησία;

Έχετε δει –και απευθύνομαι στους συναδέλφους που με έναν ιδιαίτερο τρόπο ασχολούνται με τα Σύνταγματα, όχι μόνο της χώρας αλλά και των άλλων χωρών- ποτέ συνταγματική ρύθμιση, όπως αυτή του άρθρου 86 του Συντάγματος, για την ποινική ευθύνη των μελών της Κυβέρνησης να έχει δώδεκα παραγράφους;

Έχετε δει ποτέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε συνταγματική διάταξη, όχι μόνο στα δικά μας ελληνικά Σύνταγματα, αλλά και στα Σύνταγματα των άλλων χωρών να ρυθμίζεται με έναν τόσο αναλυτικό τρόπο η υπόθεση της ποινικής ευθύνης των μελών της Κυβέρνησης, έτσι ώστε να καταντά, αν θέλετε και πρόσημα και μάλιστα όχι ικανό, αλλά ανίκανο να καλύψει τα ακάλυπτα; Θέλει –λέει- και εκτελεστικό νόμο. Τι θα πει περισσότερο «εκτελεστικός νόμος» για την ευθύνη των μελών της Κυβέρνησης από αυτό που πάρα πολύ αναλυτικά, ως νόμος πια και όχι ως συνταγματική διάταξη, λέει το Σύνταγμα μας;

Βεβαίως, η συνταγματική Αναθεώρηση πρέπει στην κυριολεξία να τονώσει τους κοινωνικούς ελέγχους της ασκούμενης πολιτικής.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ: Ψηφίστηκε από Βουλευτές, όμως, **ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ (Πρόεδρος της Δημοκρατικής Αριστεράς):** Προφανώς, κύριε συνάδελφε, ψηφίστηκε από Βουλευτές, αλλά δεν ψηφίστηκε από όλους τους Βουλευτές.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ: Συμφωνούμε.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ (Πρόεδρος της Δημοκρατικής Αριστεράς): Γι' αυτό σας είπα λίγο πριν ότι η όποια συνταγματική Αναθεώρηση, το οποίο Σύνταγμα τι καταγράφει; Καταγράφει την κοινωνικοπολιτική συμφωνία, το consensus. Και το consensus αναδεικνύεται στη βάση των πλειοψηφιών και των μειοψηφιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μπορούσαμε πάρα πολλά να πούμε, αλλά να πούμε μερικά από εκείνα τα οποία έχει αναδείξει η ίδια η ζωή ως αναγκαιότητα, η οποία νομίζω ότι οδηγεί στην παραδοχή να αντιμετωπιστούν στο επίπεδο του Συντάγματος τα κοινωνικά δικαιώματα, η συλλογική αυτονομία. Είχαμε, για παράδειγμα, κάτω από τη δυσκολία της περιόδου που διανύει η χώρα μας, κατάργηση της επεκτασιμότητας των συλλογικών συμβάσεων, είχαμε περιορισμό της συλλογικής αυτονομίας και είχαμε καθιέρωση του λεγόμενου «εγγυημένου εισοδήματος», που δεν έχει καμία σχέση με εκείνο το οποίο είχαμε αναδείξει και στην προηγούμενη αναθεωρητική διαδικασία του έτους 2007, αλλά που δυστυχώς, επειδή, όπως θυμάστε, σταμάτησε εκείνη η διαδικασία για άλλους λόγους, δεν καθιερώθηκε το εγγυημένο εισόδημα στην αξιοπρεπή διαβίωση, προκειμένου να διαμορφωθεί και στοιχεία αγωγιμότητας και όχι μόνο διακήρυξης.

Θα μπορούσαμε να πούμε πάρα πολλά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά αυτή είναι διαδικασία η οποία θα πρέπει να αναπτυχθεί μετά την απόφαση της Βουλής, για να κινηθεί η συνταγματική Αναθεώρηση.

Με απόλυτο σεβασμό στο χρόνο, για να μην κάνω κατάχρηση, θέλω ολοκληρώνοντας να αναφερθώ σε ένα ζήτημα το οποίο θεωρώ κρίσιμο. Η διάκριση των εξουσιών περιλαμβάνει αναμφισβήτητα χωριστά τα καθήκοντα του νομοθέτη Βουλευτή και χωριστά τα καθήκοντα του μέλους της εκτελεστικής εξουσίας.

Να συμφωνήσουμε ή να μη συμφωνήσουμε –κάνω μία υπόθεση εργασίας και λέω «ας συμφωνήσουμε»- να μειωθεί ο αριθμός των Βουλευτών. Δεν είναι, όμως, εκεί το πρόβλημα. Το πρόβλημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι η Βουλή, ως το κατ' εξοχήν εκφραστικό όργανο της λαϊκής κυριαρχίας, δεν λειτουργεί έτσι. Γι' αυτό και θα με ενθυμείται ο αγαπητός συνάδελφος κ. Παυλόπουλος επίμονα να υποστηρίζω κάθε φορά που η Βουλή οδηγούνταν σε συνταγματική Αναθεώρηση, ότι επιτέλους η Βουλή των Ελλήνων, για να είναι πράγματι εκφραστικό όργανο της λαϊκής κυριαρχίας, πρέπει να αποκτήσει στοιχεία κυβερνώσας Βουλής.

Βεβαίως, η συνταγματική Αναθεώρηση πρέπει να γίνει, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να περιλαμβάνει ρυθμίσεις σαν κι αυτές που βλέπω να προτείνονται, όπως, επί παραδείγματι, για τη συνταγματοποίηση της οικονομίας ή για την ενίσχυση –λέει της ιδιωτικής οικονομίας. Δεν προσέρχομαι στην όποια αντιδικία και στον όποιο αντίλογο αναφορικά με την ιδιωτική οικονομία και το δημόσιο τομέα. Όχι. Όμως, δεν μπορεί να συνταγματοποιείται το οικονομικό σύστημα, πολλώ δε μάλλον δεν μπορούν να συνταγματοποιούνται ρυθμίσεις που αφορούν στη λειτουργία της

οικονομίας.

Για παράδειγμα, δεν μπορεί να αναφέρεται –διότι το διάβασα και αυτό– ως στοιχείο συνταγματικής Αναθεώρησης που πρέπει να εξασφαλιστεί με τροποποίηση της σχετικής διάταξης του άρθρου 16 του Συντάγματος, η δυνατότητα η Ελλάδα να αποτελέσει –αυτό λέει ουσιαστικά– κέντρο εκπαίδευσης με προφανή, όπως η σχετική είδηση διαβάστηκε από εμένα, οικονομικά και άλλα οφέλη.

Τι θέλω να πω; Η συνταγματική Αναθεώρηση, για να δικαιολογείται, πρέπει να έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα. Ο χαρακτήρας δεν μπορεί να είναι άλλος, παρά η τόνωση της λειτουργίας του πολιτικού συστήματος ως έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας, τα κοινωνικά και συλλογικά δικαιώματα και ζητήματα που έχουν σχέση με τη δημοκρατία. Εκεί ακριβώς εντάσσεται και ο βασικός μέτοχος. Θα μπορούσαμε να πούμε πάρα πολλά για το πώς πρέπει να αναρρυθμιστεί η σχετική διάταξη και γιατί πρέπει να αναρρυθμιστεί. Όμως, δράττομαι της ευκαιρίας να πω για το βασικό μέτοχο το εξής: Μη θεωρήσετε ότι είναι ένα παρεμπίπτον ή ένα δευτερεύον ζήτημα. Η υπόθεση του βασικού μετόχου που αφορά στη συγκέντρωση και τη συγκεντροποίηση των μέσων μαζικής μνημέρωσης είναι μεγάλο πρόβλημα λειτουργίας της δημοκρατίας. Ότι υπάρχουν πλευρές που έχουν ανάγκη εξορθολογισμού, βεβαίως υπάρχουν. Όμως, μη θεωρήσει κανείς ότι η ύπαρξη του ελέγχου της λειτουργίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης αναφορικά με το βασικό μέτοχο είναι ένα μόνο οικονομικό ζήτημα και ένα ζήτημα ελευθέρου ή μη ελευθέρου ανταγωνισμού.

Θα μπορούσαμε πάρα πολλά να επισημάνουμε σήμερα, αλλά η διαδικασία της επίκαιρης επερώτησης δεν το επιτρέπει. Μ' αυτές τις θέσεις, χωρίς άλλη σκοπιμότητα, παρά μόνο με τη σκοπιμότητα να αλλάξει το πολιτικό σύστημα, να βελτιωθεί και να αντιμετωπίσει παθογένειες, εμείς προσερχόμαστε και υποστηρίζουμε τη διαδικασία που πρέπει να δρομολογηθεί, της Αναθεώρησης του Συντάγματος.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Το λόγο έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Δεν θέλω να λάβω τον λόγο ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Δεν θέλετε τον λόγο; Θα τον λάβετε μετά;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Όταν σας τον ζητήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Όχι, με τη σειρά.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Προχωρήστε παρακάτω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Η σειρά σας ήταν και σας έδωσα το λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Δεν είπατε σε κανέναν άλλο για τη σειρά του.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω και εγώ στο τέλος, γιατί έχω μια υποχρέωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Η ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητείται σήμερα μια όντως σοβαρή επίκαιρη επερώτηση της Δημοκρατικής Αριστεράς, ως συνέχεια παρεμβάσεων-προτάσεων, που έχουν κατατεθεί και συζητούνται, όχι μόνο μέσα στο Κοινοβούλιο, αλλά και στη δημόσια συζήτηση, από σχετικούς, αλλά και από άσχετους. Τίθενται συγκεκριμένα ερωτήματα, αν και κατά την άποψή μας ήδη έχουν δοθεί απαντήσεις σε αυτά. Μέσα από τη στάση και τη συμπεριφορά της συγκυβέρνησης οι απαντήσεις είναι προφανείς.

Από τη μέχρι τώρα εμπειρία μας, είναι σύνθηρες, όταν δεν μπορούν να πλειοδοτήσουν οικονομικά και εννοώ όταν υπόσχονται ανέφικτες παροχές, να καταφεύγουν στην πλειοδοσία μεγάλων διακηρύξεων και ιδεών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήμουν εκεί τον Απρίλιο του 2012, στο Ζάππειο, όταν ο σημερινός Πρωθυπουργός κ. Σαμαράς, πανηγυρικά παρουσιάζει τις θέσεις της Νέας Δημοκρατίας για τους θεσμούς, την κοινωνία και την ασφάλεια και πρότεινε μάλιστα να γίνει μια μεγάλη Συνταγματική Αναθεώρηση. Ξεκίνησε τότε λέγοντας: «Να αλλάξουμε τα πάντα. Να θεμελιώσουμε

μία νέα Μεταπολίτευση». Και είδαμε όλοι πού έχουμε καταλήξει.

Τότε ήταν επίσης το ΠΑΣΟΚ που κατηγορήσε τον κ. Σαμαρά ότι εξαγγέλλει γενικότερες ιδέες, που του κατηγορήσαν επίσης ότι εκφωνεί με στόμφο τον υπερσυντηρητικό του λόγο και επιλέγει τη φυγομαχία σε όλα τα μεγάλα θέματα που προϋποθέτουν δύσκολες αποφάσεις και συνεπάγονται ανάληψη ευθύνης και κόστους. Αυτά έλεγαν τότε. Και ένας Θεός ξέρει τι θα πουν όταν θα διαλυθεί αυτή η ερμαφρόδιτη συγκυβέρνηση.

Δεν έχει νόημα να επιστρέψουμε στη προηγούμενη αναθεώρηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και τη στάση που κράτησαν ορισμένοι εκείνη την περίοδο. Χαμένες ευκαιρίες, ανεπίστρεπτες.

Αυτός, λοιπόν, ο αδιόρθωτος δικομματισμός που βιώνουμε, εύχομαι και πιστεύω ότι έχει κλείσει τον κύκλο του, με όποια προσπάθεια και αν έχει μετεξελιχθεί σήμερα. Πιστεύει κανείς ότι έχουμε συνειδητοποιήσει, όλες οι πολιτικές δυνάμεις την αξία της σύμπνοιας, σε ό,τι αφορά τη λήψη σημαντικών αποφάσεων και δη αυτή που αφορά τη Συνταγματική Αναθεώρηση; Πιστεύει κανείς ότι οι συγκυβερνήτες σήμερα έχουν την ισχυρή βούληση να προχωρήσουν στο δρόμο των μεταρρυθμίσεων; Πιστεύει κανείς ότι υπάρχει η αναγκαία πολιτική ωριμότητα των κομμάτων της συγκυβέρνησης, των ηγεσιών τους ιδιαίτερα, που είναι οφθαλμοφανές ότι δεν εκφράζουν την πλειοψηφία των κοινοβουλευτικών τους ομάδων και όχι μόνο; Πιστεύει κανείς ότι τα κόμματα εξουσίας είναι σε θέση να αφήσουν στο περιθώριο μικροπολιτικές αντιπαραθέσεις και κομματικές σκοπιμότητες, ώστε να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε με σύνεση, προκειμένου η επικείμενη Αναθεώρηση του Συντάγματος να αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα;

Έχουν προταθεί πάρα πολλά για την Αναθεώρηση του Συντάγματος. Ήδη ο πριν από εμένα κατελθών του Βήματος, ο Πρόεδρος της Δημοκρατικής Αριστεράς, αναφέρθηκε σε πολλά και σοβαρά θέματα, για τα οποία θα μπορούσα να συμφωνήσω σε πολλά, κύριε Πρόεδρε.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι το μεγάλο ζητούμενο όλων όσων υπηρετήσουν το έθνος ή θέλουν να το υπηρετήσουν είναι η επανίδρυση του διαλυμένου και διεφθαρμένου κράτους, προτάσσοντας την κοινωνική δικαιοσύνη και την ποιότητα της ζωής. Όλοι όσοι για χρόνια πορεύονταν ψευδολογώντας, αυτοί που εγκαθίδρυσαν και τη κομματοκρατία, με ποιο ειδικό κράτος θα αρθούν και θα σταθούν στις ιστορικές στιγμές που διαδραματίζονται και καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε όλοι μας;

Δεν είναι δυνατόν τα κόμματα εξουσίας, οι έχοντες δηλαδή το μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης για όλα όσα βιώνουμε, αλλά και για την Ελλάδα που κληροδοτούμε στις επόμενες γενιές, όλοι αυτοί να ορίσουν την ανασύνταξη της ελληνικής κοινωνίας ή την επανίδρυση του κράτους, όταν έχουν τόσα θέματα ανοιχτά, όταν έχουν προκαλέσει το δημόσιο αίσθημα, όταν έχουν πλήρως απαξιωθεί. Όσο κι αν ορισμένοι προσποιούνται ότι δεν το αντιλαμβάνονται, ιστορικά έχουν κλείσει τον κύκλο τους με καταχρεωμένες κομματικές επιχειρήσεις, εγκληματικά ένοχες, που αλληλοπροστατεύονται, επιδιώκοντας μόνο την πολιτική επιβίωση των ηγεσιών τους. Είναι, άραγε, σε θέση, μέσα από τις ενοχές τους, την απέλπιδα προσπάθειά τους να προστατευθούν, να κάνουν την υπέρβαση και να ορίσουν την πορεία της χώρας με ένα νέο καταστατικό χάρτη;

Κατά τη δική μας εκτίμηση, των Ανεξαρτήτων Ελλήνων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πατρίδα μας χρειάζεται εκλογές για συντακτική συνέλευση. Ένα καινούργιο εξ' αρχής Σύνταγμα. Ίσως να είναι η τελευταία μας ιστορική ευκαιρία, αν και η συγκυβέρνηση αυτών που σήμερα αρνούνται ακόμα και να συζητήσουν στο ίδιο τραπέζι είναι προ των πυλών. Ένα νέο Σύνταγμα που θα αποτελέσει καταλύτη για έναν ελπιδοφόρο κοινωνικό μετασχηματισμό και για μία Ελλάδα που αξίζει σε όλους μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Χρυσής Αυγής, ο συνάδελφος Βουλευτής Αχαΐας κ. Αρβανίτης.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ-ΑΒΡΑΜΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ποιος είναι δυνατόν να διαφωνήσει με όσα κατά τρόπο εμπει-

ριστατωμένο η προλαλήσασα συνάδελφος των Ανεξαρτήτων Ελλήνων εξέθεσε ενώπιον ημών; Τουλάχιστον η Χρυσή Αυγή συμφώνει κατά κεραίαν.

Το ερώτημα είναι αν το «δέον» μπορεί να μεταβληθεί σε «είναι». Και αυτοί, οι οποίοι είναι εις θέσιν και ex officio, αλλά και εν τη ουσία, να εφαρμόσουν το δέον, είναι ακατάλληλοι. Και είναι ακατάλληλοι, όχι επειδή εγώ, ως αντιπολιτευόμενος, το κρίνω αορίστως. Οι κριτές είναι τα μέχρι τούδε έργα των και τα αρνητικά καταστροφικά αποτελέσματα για το έθνος, που είχαν ως συνέπεια αυτά τα έργα.

Συμφωνούμε οπωσδήποτε ότι πρέπει να γίνει αναθεώρηση του Συντάγματος. Αλλά πώς να γίνει, όπως ευστόχως επεσήμανε η προλαλήσασα, όταν αυτοί, οι οποίοι είναι εντεταλμένοι να προκηφύσουν εις την αναθέωρησιν και μάλιστα έχοντες την πλειοψηφίαν, έχουν αυτό το αμαρτωλό παρελθόν;

Συμφωνούμε, λοιπόν, με την επίκαιρη επερώτηση της Δημοκρατικής Αριστεράς, ότι είναι αναγκαία η συνταγματική αναθεώρησης. Αλλά θα ήταν πολύ καλύτερα να γίνει μετά τις εκλογές, έστω κι αν υπάρχει μία απώλεια χρόνου, εξαιτίας των υπό του ομιλούντος προεκθεθέντων, αν όμως ξεκαθαρίσει το πολιτικό τοπίο, κάτι που το βρίσκω, βέβαια, δύσκολο.

Η Δημοκρατική Αριστερά έχει κάνει εδώ μία αδόκιμη διατύπωση. Πιστεύω ότι δεν την έκανε εσκεμμένως, αλλά από λάθος του συντάξουσας την επερώτηση. Λέει ότι πιστεύει πως οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση, από τη στιγμή που όλες οι πολιτικές δυνάμεις έχουν διαπιστώσει αδυναμίες και ανάγκη αναθεώρησης ορισμένων διατάξεων, βαίνει τελικά σε βάρος της λειτουργίας του πολιτικού συστήματος. Ο αξιότιμος κ. Κουβέλης είπε ότι πρέπει να αλλάξει το πολιτικό σύστημα και είχε απόλυτο δίκιο. Δεν θα έπρεπε, λοιπόν, να υπάρχει αυτή η διατύπωση του πολιτικού συστήματος, το οποίο είναι εφθαρμένο εις βάθος, σεσηπός, ανήθικο στην εφαρμογή του.

Μεταξύ άλλων, στην επίκαιρη αυτή επερώτηση της Δημοκρατικής Αριστεράς ενδεικτικώς αναφέρεται το εκλογικό σύστημα.

Τι είναι αυτό το μπόνους του πρώτου κόμματος; Έχει καμμία σχέση με τη λαϊκή κυριαρχία; Καμμία απολύτως. Την προσβάλλει βαναύσως.

Όσον αφορά στο εκλογικό σύστημα, δεν μπορούμε εμείς ως Χρυσή Αυγή παρά να πάρουμε θέση και να πούμε ότι πρέπει να είναι αξιοκρατικό και να απηχεί τη βούληση της πλειοψηφίας του εκλογικού σώματος, να απηχεί τη λαϊκή κυριαρχία. Ποιο είναι αυτό το σύστημα; Μπορούμε να βρούμε ποιο είναι αυτό το σύστημα εν ομολογία και αγαστή συμπονοία. Να μην το ονομάσουμε αν είναι απλή αναλογική, αν είναι ενισχυμένη αναλογική, αν είναι οποιοδήποτε άλλο πλειοψηφικό ή οτιδήποτε άλλο. Είναι ζήτημα καθαρά αξιοκρατικό.

Όσον αφορά τη διαφάνεια στη χρηματοδότηση των κομμάτων, ποια διαφάνεια; Τα κόμματα να αυτοχρηματοδοτούνται. Εμείς δίνουμε τα μισά από ό,τι παίρνουμε, από την αποζημίωσή μας και ορισμένες φορές για κοινωνικό έργο και πολύ παραπάνω. Εγώ, μάλιστα, χαρακτηριστικά έχω πει -αν και απεχθάνομαι να περι-αυτολογώ- ότι θέλω να έχω τη βενζίνη και τα τσιγάρα μου. Τι τις θέλουμε τις χρηματοδοτήσεις τα κόμματα από τον ελληνικό λαό; Για ποιο λόγο; Ήδη αμωραργεί με τα επαίσχυντα μηνύματα, τα προδοτικά μηνύματα.

Η ευθύνη των Υπουργών: Εδώ δεν υπάρχει καμμία συζήτηση. Πιστεύω ότι υπάρχει ομοφωνία των κομμάτων. Και οπωσδήποτε το άρθρο 86, αυτό το επαίσχυντο άρθρο, πρέπει να καταργηθεί και όχι να τροποποιηθεί.

Η βουλευτική ασυλία. Για ποιο λόγο να μην αρθεί και να υπάρχει η βουλευτική ασυλία; Δεν το αντιλαμβάνομαι. Ο Βουλευτής δεν παύει να είναι Έλληνας πολίτης. Αν υποπίπτει σε οιοδήποτε αδίκημα, οπωσδήποτε πρέπει να τον περιμένει το δικαστήριο. Αλλά ποιο δικαστήριο; Μια ανεξάρτητη δικαστική εξουσία. Θα φθάσω εκεί. Τρέχει ο χρόνος, είναι αμελικτος εχθρός.

Στη διάκριση των εξουσιών, υπάρχει τύποις διακρίσεις των εξουσιών. Ουσία μία εξουσία υπάρχει, η εκτελεστική εξουσία και συμβαδίζει με την κατ ευφημισμόν λεγομένην τετάρτην εξουσίαν που κατέστη πρώτη, σύμβουλος και δότης κατευθυντήριων γραμμής της εκτελεστικής εξουσίας, με την παραπλήρη του λαού και τον αποπροσανατολισμό του λαού. Ψεύδονται εν γνώσει και παραπλανούν το λαό. Αυτό είναι μεγάλο έγκλημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Γι' αυτό ακριβώς, για τα μέσα ενημερώσεως θα έπρεπε το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασεως να συγκροτείται από έναν εν ενεργεία Ανώτατο Δικαστή, από έναν ακαδημαϊκό και έναν άλλον καταξιωμένο πολίτη, δεδοκιμασμένον εις την κοινωνικήν πορείαν και όχι από αυτούς τους κυριούς εκεί. Όχι μόνο να επιβάλλονται βαρύτατα πρόστιμα, αλλά αν υποτροπιάζουν τα μέσα ενημερώσεως, αυτά τα αισχρά μέσα κατευθυνόμενων, να αφαιρείται η άδεια. Να αφαιρείται παντελώς η άδεια. Προέχει το συμφέρον του ελληνικού λαού και του έθνους. Να τι έκαναν και σε εμάς. Είμαστε νόμιμο πολιτικό κόμμα. Μας χαρακτήρισαν -ως δικασταί επενέβησαν στη δικαστική εξουσία- εγκληματική οργάνωση, χωρίς καν να έχει αρχίσει η ανάκριση. Για όνομα του Θεού! Εκεί έφθασαν και συνεχίζουν την καταστροφική και την παραπληροφόρηση του λαού.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, δύο λέξεις θέλω να πω ακόμα. Στον κ. Κουβέλη δώσατε χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Έχετε δίκιο. Αλλά, ξέρετε, ξεκινάει η διαδικασία και θα έχετε το χρόνο.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ-ΑΒΡΑΜΗΣ: Δύο λέξεις μόνο.

Όσον αφορά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, πρέπει να εκλέγεται από το λαό. Και επίσης, όσον αφορά στο άρθρο 42 παράγραφος 2, σύμφωνα με το οποίο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει το δικαίωμα μόνο της αναβλητικής αρνησικυρίας, όχι, να έχει το δικαίωμα της αρνησικυρίας. Ως Πρόεδρος όλων των Ελλήνων, θα εκφράζει το συμφέρον όλων των Ελλήνων. Αν έρχεται από οποιαδήποτε κυβέρνηση ένας νόμος προς υπογραφή, να αρνείται να τον κυρώσει. Αυτό το άρθρο πρέπει οπωσδήποτε να τροποποιηθεί. Είπαμε για τα μέσα ενημερώσεως.

Όσο για τον αριθμό των Βουλευτών, όπως προσφυώς ελέγχετη προηγουμένως, δεν έχει σημασία ο αριθμός των Βουλευτών. Εμείς έχουμε πει να μειωθεί, να κατέλθει εις τον αριθμόν των δικασίων. Δεν έχει σημασία. Σημασία έχει η ποιότης και ο τρόπος λειτουργίας του κοινοβουλευτικού συστήματος, η αξιοκρατία πάνω απ' όλα, η οποία δεν υπάρχει.

Ένα άλλο θέμα είναι το ασυμβίβαστο υπουργικών και βουλευτικών καθηκόντων. Τι δουλειά έχει να είναι Βουλευτής ένας ο οποίος ασκεί πολιτικά καθήκοντα; Καμμία απολύτως.

Επίσης, ένα άλλο θέμα είναι η επιλογή της ηγεσίας των Ανωτάτων Δικαστηρίων. Τι προτείνει η μετριότης μου; Προτείνει Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, συγκροτούμενο από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, δύο Αρεοπαγίτες και τους Επιθεωρητές του Αρείου Πάγου που θα επιλέγουν τους αξίους -αυτό έχει μεγάλη σημασία- οι οποίοι γυρίζουν στα πρωτοδικεία, γυρίζουν στα εφετεία και ξέρουν την απόδοση κάθε δικαστού και όχι να επεμβαίνει η Κυβέρνηση με τον τρόπο που επεμβαίνει.

Λυπάμαι, κύριε Υπουργέ. Το λέω ειλικρινά. Η Κυβέρνηση επεμβαίνει κατά τρόπο βαναύσο, απαράδεκτο και κάθε άλλο παρά ηθικό εις τα έργα της δικαιοσύνης, εις τα έργα της δικαστικής εξουσίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ-ΑΒΡΑΜΗΣ: Κάτι τελευταίο: Να ενισχυθεί η νομοθετική εξουσία. Αυτήν τη στιγμή νομοθετεί ουσιαστικά η πλειοψηφία της εκτελεστικής. Τι είναι αυτό; Δημοκρατία; Αν είναι δυνατόν!

Τέλος, οι σχέσεις εκκλησίας και κράτους είναι ένα θέμα που θίγει η Δημοκρατική Αριστερά. Εδώ θα με βρει παντελώς αντίθετο. Να μην πάρω το γεγονός ότι επί αιώνες συντρέχει και συμπλέει ο ελληνισμός με την Ορθοδοξία. Δεν μπορεί να έχουμε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο και να είναι οιονεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου η Εκκλησία της Ελλάδος, η Ορθόδοξος Ελληνική Εκκλησία και να εισηγούνται τον πλήρη διαχωρισμό εκκλησίας και κράτους.

Όχι, κύριοι. Εμείς είμαστε απολύτως ενάντιοι και αυτό θα το πολεμήσουμε.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γκιόκας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, τα τελευταία χρόνια γίνεται μια μεγάλη και κατά τη γνώμη μας, αποπροσανατολιστική συζήτηση γύρω από το ζήτημα της αναμόρφωσης του πολιτικού συστήματος. Στόχος αυτής της συζήτησης, μέρος της οποίας είναι και η συζήτηση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος, είναι να πείσει ότι για την ίδια την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης και για τις μεγάλες αρνητικές συνέπειες που έφερε στη λαϊκή πλειοψηφία, φταίει κατεξοχήν ο τρόπος λειτουργίας του πολιτικού συστήματος.

Στόχος είναι, επίσης, να δημιουργήσει προσδοκίες –ψεύτικες, λέμε εμείς– στο λαό ότι αν αλλάξει αυτός ο τρόπος λειτουργίας, τότε θα αντιμετωπιστεί η κρίση ή θα δημιουργηθούν μεγαλύτερες δυνατότητες για την επίλυση των λαϊκών προβλημάτων.

Αυτή η συζήτηση, που δεν είναι καινούργια, πάει χέρι-χέρι μ' εκείνες τις θεωρίες, που χρόνια τώρα αποδίδουν το ξέσπασμα της κρίσης και τις συνέπειές της για το λαό στη διαφθορά, την αδιαφάνεια, το μέγεθος του κρατικού τομέα, τις μονοκομματικές κυβερνήσεις, στην έλλειψη συνεννόησης και συναίνεσης μεταξύ των κομμάτων.

Ακόμα και αν ορισμένα φαινόμενα είναι υπαρκτά, όπως για παράδειγμα η εκτεταμένη διαφθορά, δεν αποτελούν την αιτία της κρίσης. Απόδειξη γι' αυτό αποτελεί το γεγονός ότι η κρίση χτύπησε όλες τις χώρες, ακόμη και εκείνες που έχουν προχωρήσει σε αλλαγές, όπως αυτές που προτείνονται για τη Συνταγματική Αναθεώρηση από την Κυβέρνηση ή από άλλα κόμματα.

Μ' αυτόν τον τρόπο επιδιώκεται να μείνει στην αφάνεια και τελικά στο απυρόβλητο ο πραγματικός αίτιος της κρίσης των λαϊκών προβλημάτων, που είναι η ίδια οικονομική και πολιτική εξουσία του κεφαλαίου, το ίδιο το καπιταλιστικό σύστημα, η Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή ο δρόμος τον οποίο φυσικά υπηρέτησαν με συνέπεια και τα παλιά κυβερνητικά κόμματα, τον οποίον όμως υπηρετούν και τα νέα ή ανερχόμενα κόμματα που φιλοδοξούν να πάρουν μέρος ή να αναλάβουν την κυβερνητική διαχείριση.

Να, γιατί λέμε ότι η συζήτηση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος με τους όρους με τους οποίους γίνεται, έχει στοιχεία αποπροσανατολισμού.

Φυσικά, η πρωτοβουλία της Νέας Δημοκρατίας ή άλλων κομμάτων για τη Συνταγματική Αναθεώρηση δεν είναι απλά μια επικοινωνιακού χαρακτήρα ενέργεια. Υπηρετεί συγκεκριμένες επιδιώξεις του συστήματος, προωθεί αντιδραστικές αλλαγές που στοχεύουν στο εξής: Το σημερινό Σύνταγμα και κατ' επέκταση το σημερινό κράτος, από τη μια να γίνουν ακόμα πιο εχθρικά και αυταρχικά απέναντι στο λαό και από την άλλη να υπηρετούν ακόμα καλύτερα και πιο αποτελεσματικά τα συμφέροντα του κεφαλαίου.

Κάποιες απ' αυτές τις αλλαγές έχουν ήδη ξεκινήσει σε νομοθετικό επίπεδο και επιδιώκεται να αποτυπωθούν και συνταγματικά.

Αυτόν τον στόχο υπηρετούν οι προτάσεις, κάποιες από τις οποίες υιοθετούν κι άλλα κόμματα, όπως για παράδειγμα αυτή για την ενίσχυση της εκτελεστικής εξουσίας έναντι της νομοθετικής, όπως είναι η μείωση του αριθμού των Βουλευτών, το ασυμβίβαστο της ιδιότητας Βουλευτή και Υπουργού, η ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του Προέδρου της Δημοκρατίας, που φτάνουν μέχρι και την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας απευθείας από το λαό.

Γενικότερα, μέσω τέτοιων προτάσεων, όπως είναι για παράδειγμα το ασυμβίβαστο της ιδιότητας Βουλευτή-Υπουργού ή η ενίσχυση του θεσμού του Προέδρου της Δημοκρατίας, υπάγονται ως στόχος η δημιουργία τέτοιων θεσμών και η στελέχυσή τους με πρόσωπα, τα οποία με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα και ικανότητα θα υλοποιούν την αντιλαϊκή πολιτική.

Είπε για παράδειγμα η Εκπρόσωπος της ΔΗΜΑΡ ότι με το ασυμβίβαστο Υπουργού-Βουλευτή ή Υπουργού θα είναι αφοσιωμένοι στο κυβερνητικό έργο, φέρνοντας, μάλιστα, σαν παράδειγμα αυτό της Κομισιόν. Η Κομισιόν, αλήθεια, τι είναι; Είναι κανένας φιλολαϊκός θεσμός; Είναι ο πιο αντιδραστικός θεσμός της Ευρω-

παϊκής Ένωσης.

Άρα, αυτή η αφοσίωση στο κυβερνητικό έργο, αντικειμενικά, οδηγεί στο εξής: Θεσμοί και πρόσωπα που έχουν μείνει ανεπηρέαστα από την εκάστοτε πολιτική συγκυρία και κυρίως από την αντίσταση, τη διεκδίκηση, την παρέμβαση και τους αγώνες του λαού, θα είναι άτεγκτοι και αφοσιωμένοι στην υπεράσπιση και την εφαρμογή της αντιλαϊκής πολιτικής.

Ένα άλλο ζήτημα αποτελούν οι προτάσεις για την αναθεώρηση διατάξεων, όπως είναι το άρθρο 16 ή το άρθρο 24 για την προστασία του περιβάλλοντος. Με αυτές τις προτάσεις επιδιώκεται να ενισχυθεί η δράση και η κερδοφορία του κεφαλαίου στους τομείς της παιδείας και της υγείας. Επιδιώκεται να αλλάξουν εκείνες οι διατάξεις, που αφορούν για παράδειγμα την προστασία του περιβάλλοντος κι έβραζαν κάποιους περιορισμούς στην ανεξέλεγκτη δράση των επιχειρηματικών ομίλων.

Μια τρίτη και πολύ επικίνδυνη πλευρά στις προτάσεις και τη συζήτηση για τη συνταγματική Αναθεώρηση είναι εκείνη που στο όνομα της διαφάνειας προωθεί την ανοικτή παρέμβαση στη λειτουργία των κομμάτων, τον περιορισμό των συνδικαλιστικών ελευθεριών, την ενίσχυση της καταστολής, για την αντιμετώπιση του εργατικού λαϊκού κινήματος.

Ήδη, σε νομοθετικό επίπεδο, προχωρούν τέτοιες ρυθμίσεις, όπως είναι η αλλαγή του συνδικαλιστικού νόμου και η ουσιαστική απαγόρευση του δικαιώματος στην απεργία. Όπως επίσης είναι ο νόμος που ψηφίστηκε πριν λίγες μέρες για τα οικονομικά των κομμάτων και που στο όνομα, δήθεν, της διαφάνειας από τη μια θεσμοθετούσε τη φανερότητα κι επίσημη διαπλοκή κομμάτων και Βουλευτών με επιχειρηματίες και από την άλλη προωθούσε ένα γενικευμένο φακέλωμα όσων χρηματοδοτούν ένα κόμμα, ακόμη και με ένα ευρώ, πλήττοντας ιδιαίτερα εκείνα τα κόμματα που στηρίζονται στη λαϊκή στήριξη.

Φυσικά, δεν έχουν σκοπό να σταματήσουν εδώ. Ήδη, υπάρχει ένα ολόκληρο νομοθετικό «οπλοστάσιο» με αντιδραστικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης, που δεν μένουν μόνο στο ζήτημα των οικονομικών των κομμάτων, αλλά επεκτείνονται ακόμα και σε ζητήματα οργάνωσης για το πώς πρέπει να λειτουργεί ένα κόμμα, πώς πρέπει να είναι το καταστατικό του. Αυτά προωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό ακόμη θα χρειαστώ, κύριε Πρόεδρε.

Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θεωρούμε ότι η συζήτηση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος εγκυμονεί πολύ αντιδραστικές κι επικίνδυνες αλλαγές. Αλλαγές που πρέπει ο λαός να αντιπαλέψει και να ακυρώσει. Αλλαγές που ανατρέπουν δικαιώματα τα οποία είχαν κατακτηθεί ή παραχωρηθεί σε μια προηγούμενη ιστορική περίοδο.

Βεβαίως, αν υπάρχουν θετικές προτάσεις, όπως είναι για παράδειγμα αυτές για την καθιέρωση της απλής αναλογικής ή για την αλλαγή του νόμου περί ευθύνης Υπουργών, προκειμένου να φύγουν τα σημερινά εμπόδια ή για την αλλαγή του τρόπου ανάδειξης της ηγεσίας της δικαιοσύνης και του εναγκαλισμού με την εκάστοτε Κυβέρνηση, το ΚΚΕ θα τις στηρίξει, χωρίς ωστόσο να έχει και χωρίς -πολύ περισσότερο- να καλλιεργεί. αυταπάτες ότι με αυτόν τον τρόπο θα αλλάξει κάτι ριζικά υπέρ του λαού.

Το ΚΚΕ πιστεύει ακράδαντα ότι το σημερινό Σύνταγμα δεν μπορεί να μεταρρυθμιστεί ούτε να βελτιωθεί υπέρ του λαού. Όπως, επίσης, δεν μπορεί να υπάρξει προσοδευτικό ή φιλολαϊκό Σύνταγμα στο πλαίσιο της σημερινής εξουσίας του κεφαλαίου. Γιατί αυτή η εξουσία και η οικονομική της βάση είναι που σε τελική ανάλυση καθορίζει τα στενά και ασφυκτικά για το λαό όρια και του πιο προσοδευτικού Συντάγματος.

Η επίκληση ή η αναγνώριση ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων στο Σύνταγμα, όπως το δικαίωμα στην εργασία, τη μόρφωση, την υγεία, θα μένει κενό γράμμα, θα είναι ένα ευχολόγιο όσο αναγνωρίζεται και κατοχυρώνεται η ατομική καπιταλιστική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής, όσο κατοχυρώνεται η ταξική εκμετάλλευση και καταπίεση.

Θεωρούμε ότι πραγματικά κυρίαρχος μπορεί να γίνει ο λαός, όταν θα έχει στην ιδιοκτησία του και θα αξιοποιεί τον πλούτο που παράγει. Γι' αυτό απαιτείται μια άλλη εξουσία, μια εργατική λαϊκή εξουσία που θα έχει ως βασικά στοιχεία της την κοινωνικοποίηση

των μέσων παραγωγής, τον κεντρικό σχεδιασμό της οικονομίας, τον εργατικό λαϊκό έλεγχο, την αποδέσμευση από τους διεθνείς οργανισμούς, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Σε αυτό το πλαίσιο μιας νέας κοινωνικής οργάνωσης μπορούν να υπάρχουν νέοι θεσμοί διακυβέρνησης και εξουσίας, μια ανώτερη μορφή δημοκρατίας, που θα ξεκινάει στους τόπους δουλειάς, στην παραγωγική μονάδα, στην κοινωνική υπηρεσία, τον παραγωγικό συνεταιρισμό, θα οργανώνεται σε τοπικό, περιφερειακό και πανελλαδικό επίπεδο σε μια πρωτόγνωρη μορφή άμεσης συμμετοχής ελέγχου, αιρετότητας, λογοδοσίας και ανάκλησης των εκλεγμένων αντιπροσώπων του λαού.

Ο λαός έχει και το δικαίωμα να παλεύει σε μια τέτοια κατεύθυνση και έχει, επίσης, και τη δύναμη να την επιβάλλει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος των Ανεξάρτητων Δημοκρατικών Βουλευτών, ο συνάδελφος κ. Καπερνάρος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, όχι μόνο θα συμφωνήσω ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος των Ανεξάρτητων Δημοκρατικών Βουλευτών, αλλά θα ευχαριστήσω με τιμή την ΔΗΜΑΡ γι' αυτήν την επερώτησή της για να δημιουργήσει θέμα, διότι αυτός είναι ο σκοπός και να αποτραπεί η συνέχιση της φίμωσης των Βουλευτών και επί του έργου τους πρακτικά, διότι είναι αδύναμοι στο να έχουν άλλο προσφορότερο τρόπο προσέγγισης ενός τόσο σοβαρού θέματος.

Επαναλαμβάνω τις ευχαριστίες μου στη ΔΗΜΑΡ, διότι πρώτα απ' όλα, έχω μια ερώτησή στο μυαλό μου. Κύριε Υπουργέ, απευθύνομαι σε εσάς ως εκπρόσωπο της Κυβέρνησης. Δεν άκουσα καμία απάντηση επί των τριών ερωτημάτων αυτής της επίκαιρης επερώτησης. Περιμένα να ακούσω έστω και τυπικά τι απαντάτε στο γιατί δεν έχει ήδη δρομολογήσει τη συνταγματική Αναθεώρηση, κ.λπ.. Γιατί δεν αποφασίζει ποτέ να υλοποιηθεί αυτό που είτε ο κύριος Υπουργός στις 10 Οκτωβρίου του 2014 περί αναθεωρήσεως του Συντάγματος; Γιατί δεν απήντησε η Κυβέρνηση σε αυτά τα ερωτήματα, που μας έδωσε την ευκαιρία επαναλαμβάνω σήμερα να εκφράσουμε και εμείς τις απόψεις μας;

Οι λόγοι είναι ευνοϊκοί. Εκείνο, όμως, που δεν θεωρώ ευνοϊκό είναι γιατί δεν έκανε χρήση του άρθρου 110 του Συντάγματος η Αξιωματική Αντιπολίτευση, ο ΣΥΡΙΖΑ, και να φέρει την υπογραφή πενήντα Βουλευτών να συζητήσουμε γι' αυτό το θέμα, όπως έχει υποχρέωση ως Αξιωματική Αντιπολίτευση, διότι για κάποιους λόγους-τους όποιους λόγους-η συγκυβέρνηση δεν το έπραξε.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, λοιπόν, δεν το έφερε και εδώ διατυπώνω και εγώ αυτήν την ερωτηματική μου σκέψη. Βέβαια, ρητορικό είναι το ερώτημα. Η απάντηση, όμως, αναμένεται. Για ποιο λόγο, ενώ το δικαίωμα αυτό παρέχεται από τον Ιούνιο του 2013, κανένα από τα δυνάμενα κόμματα, η Νέα Δημοκρατία και ο ΣΥΡΙΖΑ, η Κυβέρνηση και η Αξιωματική Αντιπολίτευση, δεν έφεραν το θέμα αυτό στο ελληνικό Κοινοβούλιο;

Ιδιαίτερα αναμένουμε απάντηση όλοι οι Βουλευτές από την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Και για να βάλω αυτή την πονηρή σκέψη: Για σκεφτείτε να γίνουν αιφνιδιαστικές εκλογές. Πάμε μια κοινοβουλευτική περίοδο πίσω με τις άλλες δύο περιόδους, δηλαδή ήμουν νιός και γέρασα για να ανασυνταχθεί το Σύνταγμα.

Πάμε στο βασικό μας θέμα. Κύριε Πρόεδρε, με όλο μου το σεβασμό θα ήθελα να χρησιμοποιήσω και το χρόνο της δευτερολογίας μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Δεν έχετε δευτερολογία, κύριε Καπερνάρο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ: Τότε θα προσπαθήσω, με την άδειά σας. Είστε ευγενής, το ξέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Η ευγένεια, όμως, δεν εκλαμβάνεται...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ: Κοιτάξτε. Θα είστε τόσο ευγενής ώστε να με συγχωρήσετε να μην εκφραστώ ελεύθερα, γιατί μαζί με το Σύνταγμα πρέπει να αναθεωρήσουμε αυτόν τον ιλαρώ τραγικό Κανονισμό της Βουλής, που για τέτοια σοβαρά θέματα, με τα οποία ασχολούμαστε δίνει αυτόν τον χρόνο των έξι λεπτών για τους Κοινοβουλευτικούς Εκπρόσωπους. Σε επίπεδο Κοινο-

βουλευτικών Εκπροσώπων να μιλάμε έξι λεπτά για την αναθεώρηση του Συντάγματος!

Αυτό σε ποια χώρα της υποσαχάριας Αφρικής γίνεται; Διότι άκουσα τον κύριο Πρόεδρο του ΣΥΡΙΖΑ προηγουμένως που έλεγε: «Σε ποια άλλη χώρα;». Κατ' αυτήν την έννοια είναι οι παρατηρήσεις που εξέφρασε.

Εν πάση περιπτώσει, ας μην πάρω άλλο χρόνο γι' αυτό. Ευχαριστώ πάρα πολύ από τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Θα έχετε χρόνο, αλλά σε όλη την Ευρώπη είναι δύο λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ: Σας ευχαριστώ.

Προτείνουμε, λοιπόν, ότι πρέπει πριν από το άρθρο 1 του Συντάγματος που μιλάει για την ταυτότητα του πολιτεύματός μας - όποιο κι αν είναι αυτό - να βάλουμε μία διάταξη σύμφωνα με την οποία οι τρεις εξουσίες -ιδιαίτερα οι κοινοβουλευτικοί άνθρωποι- η εκτελεστική και η νομοθετική εξουσία κυρίως, να είναι υποχρεωμένες να εφαρμόζουν το Σύνταγμα. Να υπάρχει και μία πρόβλεψη για το τι γίνεται στην περίπτωση που το εξευτελιζουν, όπως τώρα. Διότι, αυτό το Σύνταγμα, βεβαίως και έχει σπουδαίες διατάξεις, οι οποίες τι κάνουν; Δεν εφαρμόζονται.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Εγώ είμαι νέος Βουλευτής και όχι καριέρας κι ήρθα με μία προϋπόθεση, ότι θα έχω αυτό που λέει το Σύνταγμα, δηλαδή την ελευθερία της έκφρασης. Έτσι λέει το άρθρο του Συντάγματος. Θα το διαβάσω -ας χάσω χρόνο- γιατί το θεωρώ πολύτιμο και γιατί κάποιοι μας ακούνε. Διαβάζω: «Οι Βουλευτές έχουν απεριόριστο το δικαίωμα της γνώμης και ψήφου κατά συνείδηση».

Αυτό είναι όλο το Σύνταγμα, αυτό είναι όλη η Κοινοβουλευτική Ομάδα, αυτό είναι ο κοινοβουλευτικός άνδρας αν σέβεται τον εαυτό του, σέβεται το Σύνταγμα, σέβεται το κράτος, σέβεται το λαό. Εάν θέλετε να ισχύσει αυτό που λένε ότι «εγώ δεν θα ριξω την Κυβέρνηση», ας το βάλουμε όρο. Να μπει ένας όρος ότι μόνο τότε εξαιρείται ο Βουλευτής, όταν με την ψήφο του δεν ρίχνει την Κυβέρνηση.

Είναι δυνατόν; Ή έχει ή δεν έχει. Και λέμε: Τι Σύνταγμα να φτιάξουμε εμείς, που δεν έχουμε την ελευθερία της έκφρασης; Και μην μου πείτε ότι θα διαφωνήσει κανείς εδώ, ότι ο Βουλευτής, ο αξιοπρεπής Βουλευτής που σέβεται το εαυτό του και σέβεται το Σύνταγμα, είναι αυτό που λέει το Σύνταγμα στη διάταξη του άρθρου 60.

Δεύτερον: Στα έξι λεπτά τώρα, πώς να καθόμαστε και να κάνουμε προτάσεις; Αυτό είναι που θα μας απασχολήσει, σ' αυτόν τον Κανονισμό. Είναι σοβαρά πράγματα. Εμείς σήμερα είμαστε, αβύριο δεν είμαστε. Λέμε, αν μείνουν τα Ελληνόπουλα να συνεχιστεί το κράτος. Αυτό είναι;

Διαβάστε το βιβλίο, το «Αγαπημένο μου Σύνταγμα», που έχει βγάλει ο πρώην Πρόεδρος του Αρείου Πάγου ο Βασίλης Νικόπουλος να δείτε τι λέει. Το Σύνταγμα είναι ο υποκαταστατικός χάρτης της χώρας, είναι η καταστατικός χάρτης, είναι η υπόστασή μας. Πες μου τι Σύνταγμα έχεις, να πω τι κράτος έχεις. Και λέει πως ό,τι είναι το Ευαγγέλιο για τη θρησκεία μας, είναι το Σύνταγμα για την κοινωνία μας. Λέμε ότι αυτό το Σύνταγμα εκπροσωπεί αυτήν τη στιγμή και έπρεπε να αλλάξει το άρθρο 86, αυτό το όνειδος που προσβάλλει, αυτό το άρθρο καταισχύνη για την προσωπικότητα του Έλληνα πολίτη. Θα πρέπει να αναθεωρηθεί, θα πρέπει να το αλλάξουμε. Το λένε αυτό από την επαύριον που ίσχυε ο εκτελεστικός νόμος, από το Δεκέμβριο του 2003, όσον αφορά το άρθρο αυτό που μπήκε το 2001 στην Αναθεώρηση του Συντάγματος.

Γιατί δεν το έβγαλε η Βουλή το 2007, το 2008; Παρέμεινε. Έκτοτε «θα το βγάλουμε». Αυτό που πρέπει να μάθει οι ελληνικός λαός είναι τη σημασία του, που τον εξευτελίζει και εξευτελίζει βεβαίως αυτούς που το έβαλαν και το ψήφισαν. Διότι αν κάποιος Υπουργός ή Υφυπουργός το Μάρτιο του 2012, δύο - τρεις μήνες πριν από τις εκλογές, έκανε οικονομικό έγκλημα σε βαθμό κακουργήματος, σήμερα αυτό έχει παραγραφεί. Και όχι μόνο σήμερα, αλλά από τον Ιούνιο και μετά. Είναι παραγεγραμμένο, όταν για όλους τους Έλληνες τα εγκλήματα που είναι σε βαθμό κακουργήματος και ειδικά τα οικονομικά, παραγράφονται σε δεκαπέντε συν πέντε, είκοσι χρόνια.

Αυτό είναι το άρθρο που δεν εξευτελίζει το Σύνταγμα και το

άρθρο 4 περί ισότητας και ισονομίας; Και μιλάμε για Σύνταγμα; Το Σύνταγμα πρέπει να αναθεωρηθεί, πρέπει να ανασυνταχθεί και πρέπει να δημιουργηθεί εξ υπαρχής. Θα κρατήσουμε τις θεμελιώδεις διατάξεις, αυτές οι οποίες είναι υγιείς, αυτές οι οποίες συγκροτούν σκέψη και πράξη δημοκρατίας και θα αλλάξουμε όλα τα άλλα, τα επονειδίδια που εξευτελίζουν την προσωπικότητα των Ελλήνων.

Τρίτον: Πρέπει να αλλάξουμε συμπεριφορά. Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε κατ' αυτήν την έννοια να μην εκφράζεται ελεύθερα ο Βουλευτής. Θα το συνειδητοποιήσουμε, ήρθε η ώρα, ήρθε το πλήρωμα του χρόνου.

Όλοι εμείς εδώ έχουμε υποχρέωση ιστορικά απέναντι στο μέλλον των παιδιών μας, αν σεβόμαστε τους εαυτούς μας, τις οικογένειές μας, τους συμπατριώτες μας, τους συνέλληνές μας, να αλλάξουμε εμείς συμπεριφορά, λέγοντας τι; Ότι σέβομαι τον εαυτό μου και σέβομαι το Σύνταγμα. Έχω ελευθερία στην έκφραση.

Κανένας πρόεδρος του κόμματος, κανένας αρχηγός της φυλής δεν είναι δυνατόν να ανατρέψει τα δημοκρατικά αισθήματα αυτού του λαού και τη δημοκρατική ψυχή του Έλληνα που πιστεύει στην δημοκρατία, από τα έγκατα της ιστορίας μέχρι σήμερα.

Η δημοκρατία τι λέει; Ότι καθυποτάσσεται ο Βουλευτής, ότι κατεχύνεται ο Βουλευτής; Είναι ενεργούμενο, είναι εργαλείο ο Βουλευτής; Είναι παράγωγο; Είναι εκτελεστικό όργανο;

Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ, όμως, σας παρακαλώ να μείνουμε εδώ, στο άρθρο 60 του Συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο, αν δεν σεβόμαστε τον εαυτό μας ως μονάδες, δεν μπορούμε να φτιάξουμε κοινωνία, γιατί θα είμαστε μια κοινωνία σε λανθάνουσα μορφή.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, και θα ευχαριστήσω και πάλι το ΣΥΡΙΖΑ γι' αυτή την επερώτηση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ: Της ΔΗΜΑΡ είναι η επερώτηση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ: Σωστά. Είναι της ΔΗΜΑΡ. Ζητώ συγγνώμη.

Τους μέφομαι ειλικρινά, που μέχρι σήμερα δεν έφεραν το θέμα και η Κυβέρνηση και η Αξιωματική Αντιπολίτευση, και οι Νέα Δημοκρατία-ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ, έτσι ώστε να είναι όλοι μαζί σήμερα -όπως θα έπρεπε να είναι- οι Βουλευτές εδώ, για να εκφράζουν άποψη και όχι μόνο οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι.

Είναι μια επίκαιρη επερώτηση που σας χαρακτηρίζει και σας συγκαίρει.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Με όλο το σεβασμό στην ελευθερία της έκφρασης, νομίζω ότι ως απόλυτα έγκριτος δικηγόρος συμφωνείτε πως η ελευθερία της έκφρασης είναι διάφορη από την ελευθερία του χρόνου και αυτός που μιλάει ελεύθερα μπορεί σε ένα λεπτό να πει πολύ περισσότερα από αυτόν που δεν λέει τίποτα, μιλώντας μια ώρα. Έχουμε πάρα πολλά χαρακτηριστικά παραδείγματα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ: Δεν υπάρχει ελευθερία έκφρασης χωρίς ελευθερία λόγου. Η έκφραση εξωτερικεύεται με το λόγο. Όταν δεν έχω δικαίωμα στο λόγο, δεν έχω δικαίωμα στην έκφραση και τούμπαλιν. Αυτά τα δύο είναι ομογενή.

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, η παρατήρησή σας δεν είναι εύστοχη και σας λέω ότι, όπως το νοείτε εσείς, ενεργοποιήστε το άρθρο 60, όπως το λέει ο συνταγματικός νομοθέτης, για τον εαυτό σας, ώστε να αρχίσουμε από το Προεδρείο και να σας μιμηθούμε και εμείς, οι καινούργιοι Βουλευτές.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Νομίζω ότι κάνατε ένα λάθος. Λόγος και έκφραση είναι το ίδιο. Ο χρόνος δεν μπορεί να είναι ελεύθερος. Ο λόγος και η έκφραση, που είναι το ίδιο, είναι σαφώς ελεύθερα.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ (Πρόεδρος της Δημοκρατικής Αριστεράς): Κύριε Πρόεδρε, μπορεί να έχεις λόγο, αλλά να μην έχεις έκφραση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Ναι. Και μπορεί να μην μιλάς καθόλου και με το σώμα σου να λες πολύ περισσότερα από αυτά που λέει ο άλλος μιλώντας πολύ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Αυτή είναι η έκφραση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Εκείνος που σου στερεί το να μιλάς, είναι αυτός που έχει όλες τις ευθύνες και τα λάθη, όχι το πόσο θα μιλάς.

Ποιος εκ των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων θέλει τον λόγο; **ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Έχετε τον λόγο, κυρία Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Αφού βλέπω ότι η Κυβέρνηση διατάζει τόσο πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Να είμαστε δίκαιοι. Μίλησε η Κυβέρνηση.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ο Υπουργός δήλωσε αναρμόδιος. Καλά δεν κατάλαβα;

Κύριε Πρόεδρε, περίμενα να ακούσω τις τοποθετήσεις των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων των συγκυβερνώντων κομμάτων, διότι η τοποθέτηση του Υπουργού ήταν, νομίζω, η σύνοψη ή η επιτομή της άρνησης απάντησης.

Η επίκαιρη επερώτηση της ΔΗΜΑΡ συγκροτείται κατά βάση στο ερώτημα γιατί, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν έχετε ξεκινήσει εδώ και ενάμιση χρόνο τη διαδικασία συνταγματικής αναθεώρησης; Και η απάντηση του κυρίου Υπουργού -όλοι την ακούσαμε- είναι ότι ήταν αναρμόδιος ο Υπουργός, στον οποίο απευθύνθηκε η επίκαιρη επερώτηση, για να απαντήσει, αλλά και για να εκκινήσει αυτή τη διαδικασία.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για την συνταγματική αναθεώρηση δεν γίνεται στο πλαίσιο μιας επίκαιρης επερώτησης, όπου ένα κόμμα, πρώην κυβερνητικό, ρωτάει γιατί δεν ξεκινάει η συζήτηση και η Κυβέρνηση απαντάει ότι είναι αναρμόδια.

Η συνταγματική αναθεώρηση δεν είναι σύνθημα και η κοινοτοπία δεν είναι συνταγματική θεωρία ούτε και συνταγματική ιδεολογία.

Ο λόγος για τον οποίο η Κυβέρνηση, τα κυβερνητικά κόμματα δεν ανέλαβαν τη συνταγματική πρωτοβουλία να ξεκινήσει με περιεχόμενο η συζήτηση για την αναθεώρηση του Συντάγματος έγκειται στη βαθιά περιφρόνηση των κομμάτων αυτών για το ίδιο το Σύνταγμα. Περιφρόνηση που εκδηλώνεται με την «εργαλειοποίηση» του Προέδρου της Δημοκρατίας, προς έκδοση σωρηδόν, κατά ριπάς, πράξεων νομοθετικού περιεχομένου. Περιφρόνηση και απαξίωση του Συντάγματος που εκδηλώνεται με τα κατεπείγοντα νομοσχέδια, για να μη γίνεται συζήτηση και να μην υπάρχει ελευθερία έκφρασης. Περιφρόνηση του Συντάγματος που εκδηλώνεται με τους κοινοβουλευτικούς εκβιασμούς, με την άρνηση συζήτησης προτάσεων της Αντιπολίτευσης. Να σας πω ότι εκκρεμούν προτάσεις νόμου του ΣΥΡΙΖΑ από τον Αύγουστο του 2012 και δεν έχουν έρθει καν για συζήτηση στην επιτροπή και στην Ολομέλεια. Περιφρόνηση που εκδηλώνεται με την άρνηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου, θεμελίου και αυτού της δημοκρατικής κοινοβουλευτικής λειτουργίας. Περιφρόνηση που εκδηλώνεται με την απαξίωση του Συντάγματος σε κάθε νομοθετική πρωτοβουλία αυτών των κομμάτων.

Πόσες φορές ο ΣΥΡΙΖΑ, η Αξιωματική Αντιπολίτευση, δεν διατύπωσε εντός του Κοινοβουλίου τη συνταγματική αγωνία που εκπηγάει από τον συνταγματικό πατριωτισμό του άρθρου 120 του Συντάγματος; Πόσες φορές, κύριοι της ΔΗΜΑΡ, δεν κάναμε εμείς ενστάσεις αντισυνταγματικότητας για εκτρωματικά νομοσχέδια, όπως οι νόμοι των οκτακοσίων σελίδων σε ένα άρθρο -τα ψηφίσατε, λυπάμαι- και πόσες φορές δεν μας απαντήσατε εσείς ότι αυτά είναι διαδικαστικά;

Αποχώρησε ο κ. Τσουκάλης, αλλά είναι εκείνος που κατά βάση επιχειρηματολόγησε για το ότι η συζήτηση περί συνταγματικότητας της νομοθετικής διαδικασίας είναι κάτι διαδικαστικό, αποπροσανατολιστικό, που δεν πρέπει να μας αποσπά από τον κύριο στόχο. Ποιος είναι ο κύριος στόχος; Η μνημονιοποίηση του Συντάγματος; Η ένταξη της μνημονιακής λαίλαπας στο συνταγματικό πλαίσιο; Η κατάργηση του Κοινοβουλίου και η κατάλυση του κοινοβουλευτισμού μέσα από αυτές τις εκτρωματικές διαδικασίες;

Κύριοι της Κυβέρνησης για να απαντήσω εγώ στην ερώτηση της ΔΗΜΑΡ, ο λόγος για τον οποίο δεν ξεκίνησε η συζήτηση αυτή με πρωτοβουλία των κυβερνώντων και συγκυβερνώντων κομμάτων είναι διότι η Κυβέρνηση δεν έχει καμμία πρόθεση και

καμμία διάθεση να ενισχύσει εκείνους του συνταγματικούς θεσμούς ή να δημιουργήσει νέους, κατά τρόπον ώστε να ενισχυεται η λαϊκή βούληση και η λαϊκή κυριαρχία, η λαϊκή και κοινωνική πρωτοβουλία, να υπάρχουν δημοψηφίσματα, όπως εμείς προτεινόμε, με λαϊκή πρωτοβουλία, να υπάρχει νομοθετική, κοινωνική πρωτοβουλία, να μπορεί ο λαός δηλαδή με συγκεκριμένο αριθμό υπογραφών να φέρνει στη Βουλή προς συζήτηση και ψήφιση προτάσεις, να ενισχυθεί το πολίτευμα ως κοινωνικό κράτος δικαίου, κάτι που έχει καταρρακωθεί.

Δεν υπάρχει καμμία τέτοια διάθεση. Και ξέρετε πώς εκδηλώθηκε η έλλειψη αυτής της διάθεσης; Εκδηλώθηκε με την πρώτη πράξη που έκανε η συγκυβέρνηση -στην οποία τότε συμμετείχατε, κύριοι της ΔΗΜΑΡ- αμέσως μετά τη συμπλήρωση της προθεσμίας των πέντε ετών από την τελευταία αναθεώρηση, στις 27 Μαΐου 2013. Ποια ήταν η πρώτη πράξη της Κυβέρνησης; Ήταν η εισήγηση εκ μέρους ενός λειψού Υπουργικού Συμβουλίου -χωρίς τις υπογραφές των Υπουργών που είχαν οριστεί από το δικό σας κόμμα- στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας πράξης νομοθετικού περιεχομένου για το μαύρο στην ΕΡΤ.

Δεν είναι, λοιπόν, ποτέ δυνατόν να συζητάμε, όταν διατρανώνει η Κυβέρνηση με τον πλέον κυνικό και ωμό τρόπο τη διάθεσή της να ισοπεδώσει το Σύνταγμα και όταν ως πρώτη πράξη, την ώρα που έπρεπε να αρχίσει η συζήτηση για τη συνταγματική Αναθεώρηση, φέρνει το «μαύρο» στην ΕΡΤ, πράξη δικτατορικής αντίληψης και χουντικής κοπής. Δεν είναι δυνατόν να συζητάμε και να διερωτάσθε γιατί δεν ξεκινάει με κυβερνητική πρωτοβουλία η συζήτηση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος.

Όσο για το εάν διερωτάσθε γιατί δεν ξεκινά με πρωτοβουλία του ΣΥΡΙΖΑ, είναι νομίζω αυτονόητη η απάντηση. Προσπατούμενο και προϋπόθεση για να γίνει μια τέτοια συζήτηση είναι η συναίνεση ότι ο βασικός κορμός του Συντάγματος, το κοινωνικό κράτος, το κράτος δικαίου, η διάκριση των εξουσιών, η προστασία του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της παιδείας, η αρχή της διαφάνειας, όλα αυτά αποτελούν κοινή αντίληψη. Εδώ υπάρχει πλήρης χάσμα, πλήρης απόσταση μεταξύ της αντίληψης που εκπροσωπεί ο ΣΥΡΙΖΑ ως κόμμα της Αριστεράς και της καθεστωτικής πρακτικής που εκδηλώνεται σταθερά και αμετανόητα όλο αυτό το διάστημα από πλευράς των συγκυβερνώντων κομμάτων.

Δύο παρατηρήσεις: Πρώτον, το ξέρετε ότι αυτή τη στιγμή, με δεδομένη την προθεσμία στις 11 Φεβρουαρίου 2015, καταληκτική ημερομηνία κατά την οποία ή θα εκλεγεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή θα προκηρυχθούν εκλογές -εμείς λέμε να προκηρυχθούν εκλογές- και με δεδομένο...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα λίγο χρόνο για να διατυπώσω δυο σκέψεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Κаланτζής): Βέβαια, έχετε τον λόγο για ένα λεπτό, ευχαριστώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Για δυο λεπτάκια, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

Με δεδομένη, λοιπόν, αυτήν την καταληκτική ημερομηνία, με δεδομένη ακόμα την υποχρεωτική συνταγματική απόσταση ενός μηνός μεταξύ των δύο ψηφοφοριών για την Αναθεώρηση του Συντάγματος, για να γίνει αυτήν τη στιγμή Αναθεώρηση του Συντάγματος πρέπει και αυτή να γίνει μέσω πράξης νομοθετικού περιεχομένου ή με διαδικασία fast track. Διότι θα πρέπει να έχει κατατεθεί πρόταση -κάτι που δεν έχει γίνει-, να έχει συγκροτηθεί ειδική επιτροπή -κάτι που δεν έχει γίνει-, μετά από συζήτηση στη Βουλή -κάτι που δεν έχει γίνει-, να υποβάλει η επιτροπή τις προτάσεις της στη Βουλή για το πόρισμά της και εν συνεχεία να γίνει νέα συζήτηση επί των προτάσεων της επιτροπής στην Ολομέλεια και δύο ψηφοφορίες που έχουν απόσταση ενός μηνός μεταξύ τους. Δηλαδή πρέπει να τα έχετε τελειώσει όλα αυτά μέχρι τις 11 Ιανουαρίου, όταν η συζήτηση για τον προϋπολογισμό ολοκληρώνεται στις 7 Δεκεμβρίου.

Εάν αυτήν την αντίληψη επιθυμεί να προωθήσει η Κυβέρνηση είναι κατάδηλο για άλλη μία φορά ότι αυτή διαδηλώνει την περιφρόνηση στο Σύνταγμα και στη δημοκρατική αρχή. Εάν αυτές τις ασφικτικές προθεσμίες επιχειρεί να κάμψει η Κυβέρνηση, για να χρησιμοποιήσει τη συνταγματική Αναθεώρηση ως πρόσχημα, ως όχημα και ως άλλοθι για να εκβιάσει την εκλογή Προέδρου

της Δημοκρατίας από μια Βουλή η οποία είναι πλήρως αναντίστοιχη προς την κοινωνία και τη λαϊκή βούληση, τότε για άλλη μία φορά η Κυβέρνηση αποδεικνύει την αντίληψή της για την κάμψη κάθε αρχής, ακόμη και των κορυφαίων διαδικασιών, στον βωμό -και με στόχο- της εξυπηρέτησης κυβερνητικών και δυστυχώς μικροκομματικών σκοπιμοτήτων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ολοκληρώνω με μια φράση, κύριε Πρόεδρε. Σας ευχαριστώ για την ανοχή.

Είναι αυτονόητο ότι το Σύνταγμα επιδέχεται και χρήζει αναθεώρησης, όχι προς την κατεύθυνση προς την οποία εσείς οδηγείτε μέσα απ' αυτήν την πολιτική ούτε με τον τρόπο και τις διαδικασίες που απ' ό,τι φαίνεται απεργάζεστε και οι οποίες υποβαθμίζουν ακόμη περισσότερο τη δημοκρατική λειτουργία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Κаланτζής): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Καραγκούνης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πάντα όταν γίνεται κουβέντα, ειδικά στο Κοινοβούλιο, για τη συνταγματική Αναθεώρηση, νομίζω ότι είναι ύψιστη και κορυφαία. Διότι είναι σαφές -εμείς το έχουμε πει πάρα πολλές φορές- ότι κάποιες από τις διατάξεις του αρχικού κειμένου του Συντάγματος του 1975 έχουν εμφανίσει σημεία θεσμικής και πολιτικής κόπωσης, ύστερα από τη σχετικές μακρά εφαρμογή τους και βεβαίως λόγω της οφθαλμοφανούς μεταβολής των αντίστοιχων κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων από τότε που θεσπίστηκαν.

Επίσης, έχουν διαπιστωθεί παραδεδωμένες αστοχίες των προγενέστερων Αναθεωρήσεων του Συντάγματος, που έχουν οδηγήσει ακόμα και σε σοβαρές δυσλειτουργίες του ίδιου του πολιτεύματος και χρέος μας είναι να τις διορθώσουμε. Είναι χρέος της Βουλής να τις διορθώσει και, βεβαίως, αυτό κάνουμε.

Έρχομαι να απαντήσω στα ερωτήματα που έθεσε η επίκαιρη επερώτηση της ΔΗΜΑΡ και συγκεκριμένα στο κατά πόσον έχουμε καθυστερήσει την όλη αυτή διαδικασία. Σας το είπα νωρίτερα και ο Υπουργός, Καθυστερήσει δεν υπήρξε. Έχουμε ξεκινήσει αυτή τη συζήτηση για τη συνταγματική Αναθεώρηση ήδη από το 2011.

Η Νέα Δημοκρατία έχει καταθέσει κοντά στα τριάντα ένα, τριάντα δύο σημεία για συνταγματική Αναθεώρηση -διατάξεις που χρήζουν συνταγματικής Αναθεώρησης- και τα έχουμε καταθέσει στον δημόσιο διάλογο. Έχει ήδη συσταθεί επιτροπή από τη Νέα Δημοκρατία και σύντομα, βεβαίως, θα καταθέσει την έκθεσή της.

Διαβάζοντας, κύριε Πρόεδρε, την επίκαιρη επερώτηση της ΔΗΜΑΡ και βλέποντας όλα τα σημεία στα οποία έχετε αναφερθεί και έχετε επισημάνει, θα έλεγα ότι στα περισσότερα συμφωνούμε και είναι και δικές μας προτάσεις, όχι ως προς την τελική ρύθμιση, αλλά τουλάχιστον ως προς την πρόθεση να συζητήσουμε τις πολύ συγκεκριμένες διατάξεις. Αναφέρω χαρακτηριστικά το εκλογικό σύστημα, τη διαφάνεια, τον νόμο περί ευθύνης Υπουργών, τη βουλευτική ασυλία.

Βεβαίως, δεν αναφέρομαι στο άρθρο 26, γιατί γνωρίζετε ότι σύμφωνα με το άρθρο 110 του Συντάγματος δεν είναι στις αναθεωρητέες διατάξεις. Έχουμε τις δικές μας απόψεις για τις σχέσεις Κράτους-Εκκλησίας. Ομοίως και στα εργασιακά ζητήματα, θέμα στο οποίο επιτρέψτε μου να πω ότι οι διατάξεις του Συντάγματος είναι αρκετά επαρκείς.

Αναγνωρίζουμε όλοι τη δύσκολη δημοσιονομική κατάσταση, την οποία βεβαίως σιγά σιγά, όσο η χώρα φεύγει από τα δεσμά του μνημονίου, θα μπορέσουμε να αποκαταστήσουμε. Είναι λοιπόν οι δημοσιονομικές δυσχέρειες και ανάγκες που προφανώς έχουμε μπροστά μας να διορθώσουμε, αλλά σε κάθε περίπτωση θεωρούμε ότι δεν υπάρχει χρεία αλλαγής αυτών των διατάξεων.

Υπάρχει, βεβαίως, το ερώτημα το οποίο τέθηκε -και ιδιαίτερα από την Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ- το αν έχουμε καθυστερήσει. Σαφέστατα δεν έχουμε καθυστερήσει. Η Νέα

Δημοκρατία είναι αυτή η οποία έχει θέσει στον δημόσιο διάλογο την ανάγκη Αναθεώρησης του Συντάγματος ως προμετωπίδα.

Το έχει πει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός πάρα πολλές φορές. Χρειάζεται να γίνουν αυτές οι αλλαγές. Χρειάζεται να φύγουμε από διατάξεις, οι οποίες πραγματικά έχουν κρατήσει και την οικονομία της Ελλάδος πολύ κάτω. Εγώ θα αναφερθώ ιδιαίτερα στο άρθρο 16 και το άρθρο 24 του Συντάγματος, όπου εκεί θα μπορούσαν να γίνουν πραγματικά αλλαγές και να πάρουμε την πρωτοβουλία και να υπάρξει συναίνεση, όπως το είπατε, κύριε Πρόεδρε, στο να αλλάξει η φιλοσοφία της οικονομίας σε αυτή τη χώρα. Η χώρα το έχει ανάγκη αυτό. Το έχει ανάγκη η νεολαία.

Άκουσα την Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ να μιλάει για τις ενστάσεις αντισυνταγματικότητας που έχετε κάνει. Για το «πάπλωμα» όμως δεν είπατε τίποτε. Ποια είναι η πρότασή σας για τη συνταγματική Αναθεώρηση; Πότε την έχετε θέσει στον δημόσιο διάλογο, για να καταλάβω; Βεβαίως, το άρθρο 110 του Συντάγματος...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Θα σας απαντήσω. Θα μου δώσετε τον λόγο ο κύριος Πρόεδρος για να σας απαντήσω.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Είναι πολύ συγκεκριμένο το τι αναφέρεται στο άρθρο 110. Με πρωτοβουλία σας με πενήντα Βουλευτές θα μπορούσατε να είχατε φέρει το θέμα τουλάχιστον στον δημόσιο διάλογο, εδώ στο Κοινοβούλιο, να συζητήσουμε για τη συνταγματική Αναθεώρηση. Βεβαίως όμως εσείς αναλίσκεστε -κι έτσι βλέπετε το Σύνταγμα- στο πως θα κάνετε ενστάσεις αντισυνταγματικότητας εδώ στους νόμους. Για την ουσία όμως δεν άκουσα τίποτα. Δεν άκουσα ποια είναι η ατζέντα σας για τις διατάξεις Αναθεώρησης. Δεν άκουσα ποιες είναι οι προτάσεις σας. Γιατί στην ουσία μιλάτε για συναίνεση, αλλά δεν έχουμε δει πουθενά συναίνεση.

Μας κατηγορείτε ότι εμείς μεταχειριζόμαστε το Σύνταγμα αλά καρτ. Εσείς μεταχειρίζεστε το Σύνταγμα αλά καρτ. Για να απαντήσω στο βασικό ερώτημα, κύριε Πρόεδρε, της Δημοκρατικής Αριστεράς: Βεβαίως και δεν έχουμε καθυστερήσει, γιατί βρισκόμαστε στο μέσο της τετραετίας. Σε κάθε περίπτωση, έχουμε μπροστά μας άλλα δύο χρόνια να συζητάμε και να αποφασίσουμε για το Σύνταγμα και να κάνουμε ουσιαστικό διάλογο με συναίνεση. Δεν είμαστε εμείς που χρησιμοποιούμε το Σύνταγμα αλά καρτ. Άλλοι χρησιμοποιούν το Σύνταγμα αλά καρτ και μας θέτουν και συγκεκριμένες προθεσμίες.

Ιδού λοιπόν πεδίο δόξης λαμπρό να συζητήσουμε για το Σύνταγμα, να συζητήσουμε για αυτά που απασχολούν ουσιαστικά τον ελληνικό λαό.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Κωνσταντίνος Τριαντάφυλλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, συζητούμε σήμερα με πρωτοβουλία της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Δημοκρατικής Αριστεράς μια διαφορετικού τύπου επίκαιρη επερώτηση, μια επίκαιρη επερώτηση που προφανώς δεν απευθύνεται σε ολιγωρία της Κυβέρνησης σε επίπεδο κυβερνητικής πολιτικής. Αυτό όμως το οποίο γίνεται σαφές είναι ότι απευθύνεται στις δύο μεγάλες Κοινοβουλευτικές Ομάδες που υπάρχουν στη Βουλή, σε σχέση με το κατά πόσον θα ξεκινήσει η διαδικασία της συνταγματικής Αναθεώρησης.

Αυτό είναι πραγματικότητα, καθώς, όπως γνωρίζετε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η πρωτοβουλία για να ξεκινήσει μια διαδικασία συνταγματικής Αναθεώρησης ανήκει στο Κοινοβούλιο, στη Βουλή των Ελλήνων και μπορεί να την αναλάβει μια Κοινοβουλευτική Ομάδα ή μια ομάδα από πενήντα Βουλευτές.

Αυτό το δικαίωμα λοιπόν αυτήν τη στιγμή το έχει η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ. Βεβαίως, από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ έχουν διατυπωθεί τον τελευταίο ενάμιση χρόνο πάρα πολλές και συγκεκριμένες προτάσεις σε σχέση με διατάξεις, για τις οποίες θα μπορούσαμε να καταλήξουμε σε μια συνανετική συνταγματική Αναθεώρηση.

Ξεκινώντας το ουσιαστικό κομμάτι της σημερινής μου ομιλίας, θα ήθελα να πω ότι το Σύνταγμα δεν μπορεί να λύσει τα πάντα

και δεν μπορεί να μιλήσει για όλα ή να περιγράψει τα πάντα. Είναι ένα κείμενο, το οποίο είναι, όπως λέμε στο Συνταγματικό Δίκαιο, ελλειπτικό, περιεκτικό και όχι περιπλωσιολογικό. Για τον λόγο αυτό δεν είναι δυνατόν οτιδήποτε απασχολεί την ελληνική πολιτική ή οικονομική ζωή να περιγράφεται στο Σύνταγμα.

Το Σύνταγμα λοιπόν ως ένα τέτοιο κείμενο πρέπει να είναι και διαχρονικό και να επιτελεί έναν ιστορικό ρόλο, που είναι ο ιστορικός ρόλος της ανταπόκρισης της διαγενεακής, αλλά στο πέρας των δεκαετιών να μην έχει την ανάγκη των συνεχών Αναθεωρήσεων.

Αυτό, βεβαίως, όπως ανέφερε και ο Υπουργός Δικαιοσύνης, δεν έχει να κάνει με τους περιορισμούς που θέτει το Σύνταγμα σε σχέση με την Αναθεώρησή του.

Η διεθνής πρακτική, η διεθνής νομοθεσία ουσιαστικά προβλέπει έναν διαφορετικό τρόπο Αναθεώρησης, στις περισσότερες χώρες, του Συντάγματος. Το να υπάρχουν αυτές οι ασφαλιστικές δικλίδες που υπάρχουν στην ελληνική έννομη τάξη και στο Σύνταγμα μας ουσιαστικά δεν δυσκολεύει τη συνταγματική Αναθεώρηση στην κατεύθυνση του να την περιορίσουν. Το αντίθετο συμβαίνει. Δυσκολεύουν την ουσιαστική διαδικασία συνταγματικής Αναθεώρησης στο κομμάτι το οποίο έχει να κάνει με διατάξεις οι οποίες θα έπρεπε να αλλάξουν και, λόγω των διαφόρων διελκυστίνδων οι οποίες προβλέπονται στο Σύνταγμα, δεν αλλάζουν.

Βεβαίως, αναφέρομαι, όπως αντιλαμβάνεστε, στο ζήτημα, το οποίο έχει να κάνει με τον χρονικό περιορισμό αλλά και τη μεσολάβηση εκλογών.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι, όσον αφορά αυτές τις δικλίδες που υπάρχουν στο Σύνταγμα, θα μπορούσαμε να ξεκινήσουμε τη συζήτηση από εκεί, προκειμένου να αναθεωρήσουμε τις συγκεκριμένες διατάξεις και βεβαίως να διατηρήσουμε το ζήτημα, το οποίο έχει να κάνει με τις εκατόν ογδόντα ψήφους που χρειάζονται, προκειμένου να αναθεωρηθεί μία συγκεκριμένη συνταγματική διάταξη.

Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσαμε αυτά στα οποία συμφωνούν οι περισσότερες από τις κυβερνητικές δυνάμεις, αυτά στα οποία συμφωνούν οι περισσότερες από τις πλειοψηφικές δυνάμεις να μπορούν να αναθεωρούνται και με αυτόν τον τρόπο να καθίσταται το Σύνταγμα μας πολύ πιο σύγχρονο και -αν θέλετε- ανταποκρίνεται καλύτερα στον ρόλο του.

Είναι το Σύνταγμα μας ένα Σύνταγμα το οποίο αντικατοπτρίζει τη χώρα της κρίσης; Είναι ένα Σύνταγμα, το οποίο αλλάζει τη χώρα ή η Αναθεώρησή του θα μπορούσε να αλλάξει τη χώρα στην προσπάθεια να βγούμε από την κρίση;

Εγώ νομίζω ότι, αν μπορούσαμε ποτέ να οδηγήσουμε στην παρούσα πολιτική συγκυρία τη Βουλή των Ελλήνων σε μία Αναθεώρηση του Συντάγματος, αυτό που θα έπρεπε να έχουμε στο μυαλό μας όλες οι πολιτικές δυνάμεις δεν είναι ποιος ιδεολογικά ή πολιτικά ή μικροπολιτικά θα κυριαρχήσει έναντι του άλλου, αλλά το κομμάτι, το οποίο έχει να κάνει με την απόλυτη συναίνεση στη διαδικασία της συνταγματικής Αναθεώρησης στην προσπάθεια να μην μπει ξανά η χώρα σε κρίση. Όχι απλά δηλαδή να βγούμε από την κρίση, αλλά να μη βιώσει ξανά ο ελληνικός λαός, οι επόμενες γενιές αντίστοιχη κρίση με τη σημερινή. Αυτό θα έπρεπε να αποτελεί τον πρωταρχικό στόχο αυτής εδώ της συζητούμενης σήμερα συνταγματικής Αναθεώρησης.

Με αυτήν την έννοια, θεωρώ όλα τα κυρίαρχα προτάγματα, οι προκλήσεις που υπάρχουν σήμερα διεθνώς, αλλά και σε επίπεδο ελληνικής κοινωνίας, θα έπρεπε να τύχουν μιας ευρύτατης συζήτησης, όχι μόνο μεταξύ των ανθρώπων της Αιθούσης, όχι μόνο εντός της Αιθούσης, αλλά και εκτός αυτής.

Βεβαίως, το Προεδρείο, κύριε Προεδρεύοντα, της Βουλής θα μπορούσε να αναλάβει την πρωτοβουλία να ανοίξει τη συζήτηση και πέρα από τις βουλευτικές έδρες, μέσω του διαδικτύου, σχετικά με τις διατάξεις, οι οποίες μπορούν και πρέπει να αναθεωρηθούν, όχι γιατί πρέπει να πάμε σε έναν συνταγματικό λαϊκισμό, αλλά γιατί η συμμετοχικότητα, η συμμετοχή των πολιτών μπορεί να οδηγήσει σε ακόμα καλύτερες ρυθμίσεις και ουσιαστικά να κατοχυρώσει στην πράξη ότι θα είναι ένα Σύνταγμα, το οποίο όχι απλά θα ξεπεράσει την κρίση, όχι απλά θα βγάλει τη χώρα από την κρίση, αλλά θα μπορέσει να μας οδηγήσει σε μια κατάσταση που δεν θα βιώσει ξανά η χώρα παρόμοια κρίση.

Με αυτήν την έννοια λοιπόν νομίζω ότι οι συνταγματικές ρυθμίσεις οι οποίες πρέπει να αναθεωρηθούν είναι αρκετές και κυρίως εγώ θα τις περιέγραφα στις εξής κατηγορίες:

Το πρώτο κομμάτι έχει να κάνει με τη διαφάνεια και τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος. Εδώ έχουμε τις διατάξεις για τη βουλευτική ασυλία, όπως, επίσης, και για την ποινική ευθύνη των Υπουργών. Για αυτές τις διατάξεις είναι δεδομένο –εγώ πιστεύω ότι θα βρούμε τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση, προκειμένου να τις αναθεωρήσουμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα ήθελα κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, τα δύο λεπτά της ανοχής σας.

Με αυτήν την έννοια, θεωρώ ότι προστατεύουμε τον πολιτικό κόσμο της χώρας, προστατεύουμε τα κόμματα και τις κυβερνήσεις, όχι με την έννοια να αφήσουμε απροστάτευτους τους ανθρώπους οι οποίοι ασκούν διοίκηση και κυβέρνηση, αλλά με την έννοια ότι δεν μπορεί να υπάγονται σε διαφορετικές παραγραφές αδικημάτων διαφορετικά πρόσωπα ανά την επικράτεια.

Δεύτερον, είναι άλλο πράγμα η πολιτική ευθύνη των πολιτικών προσώπων και άλλο πράγμα η ποινική ευθύνη των πολιτικών προσώπων.

Για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα δεν μπορεί να συζητά ούτε η αρμόδια επιτροπή ούτε να αποφασίζει η Ολομέλεια της Βουλής, σχετικά με την άρση της ασυλίας των Βουλευτών και αυτό γιατί το άρθρο για τη βουλευτική ασυλία υπάρχει επί πολλές δεκαετίες, αλλά και το άρθρο για την ευθύνη των Υπουργών υπάρχει περισσότερες δεκαετίες.

Το ζήτημα -που είναι πάρα πολύ σημαντικό- είναι να ξεκαθαρίσουμε αυτά τα θέματα σε σχέση με τις διάφορες ασυλίες που υπάρχουν, να διαχωρίσουμε την πολιτική και ποινική ευθύνη και με αυτόν τον τρόπο να προστατεύσουμε ακόμη περισσότερο τον πολιτικό κόσμο της χώρας.

Θα κλείσω με άλλες δύο κατηγορίες διατάξεων. Η πρώτη έχει να κάνει με την ωριμότητα της ελληνικής δημοκρατίας, που αφορά κυρίως την πρόωγη προκήρυξη εκλογών. Αυτό δεν είναι δυνατόν να επαφίεται στην απόφαση του εκάστοτε Πρωθυπουργού, αλλά απαιτεί ουσιαστικά απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής των Ελλήνων. Αυτό πρέπει να κατοχυρωθεί και με έναν τρόπο να περιγραφεί, έτσι ώστε να μην επιδέχεται άλλης αμφισβήτησης.

Βεβαίως, το ζήτημα του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού, με εξαιρέσεις που μπορούν να αποφασίζονται από εκατόν ογδόντα Βουλευτές, είναι κάτι που έχει να κάνει με τη διαγενεακή δικαιοσύνη, δεν έχει να κάνει με ευρωπαϊκές ή άλλες υποχρεώσεις της χώρας. Έχει να κάνει με το ότι μία γενιά δεν μπορεί να ζει εις βάρος της άλλης.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με τη διαδικασία της συμμετοχότητας των πολιτών. Λαϊκή νομοθετική πρωτοβουλία με συλλογή υπογραφών, νομοθετική πρωτοβουλία της τοπικής αυτοδιοίκησης, δημοψηφίσματα σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, ζητήματα ηλεκτρονικής συμμετοχής των πολιτών. Τώρα που πλέον υπάρχει μεγάλη συμμετοχή πολιτών μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, αυτά είναι θέματα που πρέπει να ενταχθούν στην ελληνική δημοκρατία, ώστε με αυτόν τον τρόπο η ελληνική δημοκρατία όχι απλώς να καταστεί πιο ελκυστική, αλλά κυρίως πιο αποτελεσματική.

Είναι αυτό το κρίσιμο μονοπάτι της συνταγματικής Αναθεώρησης που τελικά μπορεί να οδηγήσει όχι στον συνταγματικό λαϊκισμό, αλλά κυρίως σε μία ευρύτερη συζήτηση, πολύ πιο υγιή, πιο πολιτική και τελικά μία συζήτηση πολύ πιο συναινετική.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Αριστεράς, ο αγαπητός συνάδελφος, Βουλευτής Αχαΐας, κ. Τσοκάλης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Δημοκρατική Αριστερά κατέθεσε τη συγκεκριμένη επίκαιρη επερώτηση. Με αυτή της την ενέργεια έπραξε το μοναδικό που μπορούσε να πράξει σύμφωνα με τον αριθμό των Βουλευτών της και σύμφωνα με τον Κανονισμό

της Βουλής, δηλαδή να προκαλέσει μία συζήτηση στον φυσικό χώρο τον οποίο αφορά το θέμα, που είναι το ελληνικό Κοινοβούλιο.

Πράγματι, κύριε Υπουργέ, πρωτοβουλία του Κοινοβουλίου και των Βουλευτών είναι η εκκίνηση της διαδικασίας της συνταγματικής Αναθεώρησης. Όμως, δεν είχαμε άλλον τρόπο να προκαλέσουμε αυτήν τη συζήτηση. Άλλα κόμματα και άλλοι Βουλευτές μπορούσαν να προκαλέσουν με άλλον τρόπο τη συγκεκριμένη συζήτηση.

Προκαλέσαμε, λοιπόν, τη συζήτηση και δηλώνουμε -και εγώ και όλοι- ως Δημοκρατική Αριστερά ότι, αν διαθέταμε τον απαιτούμενο από το άρθρο 110 του Συντάγματος αριθμό των πενήντα Βουλευτών, ήδη η διαδικασία αυτή, με πρωτοβουλία της Δημοκρατικής Αριστεράς, θα είχε εκκινήσει εδώ και πολύ καιρό.

Απευθύνομαι, λοιπόν, στους Βουλευτές και στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες. Αυτή η συζήτηση ήταν μία ευκαιρία να διαπιστώσουμε τις δύο βασικές προϋποθέσεις για τη μεγάλη αυτή διαδικασία της Αναθεώρησης του Συντάγματος, δηλαδή κατά πόσον υπάρχουν ευρύτατες πολιτικές πλειοψηφίες και κατά πόσον μπορούμε να προκαλέσουμε μία ευρύτερη συζήτηση.

Από τις τοποθετήσεις όλων των πτερυγών φαίνεται ότι ίσως να είναι κάπως δύσκολο αυτό, παρ' όλο που στον δημόσιο λόγο όλες οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες και οι εκπρόσωποί τους διακηρύσσουν τη θέλησή τους, την άποψή τους, ότι το Σύνταγμα πρέπει να αλλάξει.

Η Δημοκρατική Αριστερά προσεγγίζει το συγκεκριμένο θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με πολύ μεγάλη υπευθυνότητα και με πολύ μεγάλη προσοχή, γιατί, όπως πολύ σωστά εξήγησε ο κύριος Υπουργός στην ομιλία του, η πρόβλεψη του άρθρου 110 του Συντάγματος, με τις διαδοχικές ψηφοφορίες από δύο διαφορετικές Βουλές πρέπει να προκαλεί την εύλογη προσοχή και υπευθυνότητα απέναντι σε αυτό το ζήτημα.

Ερώτηση: Μπορεί να εξασφαλίσει κάποιος ποιοι θα είναι οι σχετισμοί στην καθοριστική Βουλή, που θα προσδιορίσει το περιεχόμενο των διατάξεων; Αρκούν και μόνο οι εκατόν ογδόντα της πρώτης Βουλής, ούτως ώστε η Αναθεωρητική Βουλή να ολοκληρώσει σωστά το έργο της; Όχι.

Γι' αυτό ακριβώς απαιτείται συναίνεση, ευρύτατος διάλογος και βεβαίως προτάσεις, οι οποίες να αναφέρονται και να επεκτείνονται και να προβάλλονται στο απώτερο μέλλον, γιατί μπορούμε να πούμε ότι δεν είναι τιμητικό για το πολιτικό μας σύστημα και για την ελληνική πολιτεία, τη δημοκρατική πολιτεία, ουσιαστικά, η «νομοθετικοποίηση» του Συντάγματος, να έχουμε Αναθεωρήσεις του Συντάγματος πιο συχνά απ' ό,τι τροποποιούνται νόμοι.

Η Αναθεώρηση του 2001 και η ατελής Αναθεώρηση του 2008 οδήγησαν στην αναγκαιότητα για νέα Αναθεώρηση, γεγονός που υποδηλώνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι δυστυχώς οι Αναθεωρήσεις του Συντάγματος, αυτή η κορυφαία διαδικασία, έχει χρησιμοποιηθεί διαχρονικά από το πολιτικό σύστημα ως στοιχείο ουσιαστικά εκλογικής διαχείρισης και πολιτικών ιδιοτελειών.

Να θυμίσω, επίσης, την Αναθεώρηση του 1986. Γνωρίζουμε όλοι για ποιο λόγο έγιναν το 2001 και 2008, που ουσιαστικά χάθηκε μία ευκαιρία πολύ σοβαρή, πολύ κρίσιμη για την Αναθεώρηση και επικριστηκαμε μόνο στην κατάργηση του ασυμβίβαστου των Βουλευτών.

Πρέπει να γίνει με τον ίδιο τρόπο η νέα Αναθεώρηση; Προφανώς όχι. Πρέπει να γίνει με πάρα πολύ σοβαρό τρόπο. Όμως, δεν πρέπει να καθυστερήσει. Δεν πρέπει να καθυστερήσει, γιατί υπάρχει κοινή αντίληψη, κοινωνική αντίληψη ότι το Σύνταγμα, ορισμένες βασικές διατάξεις, πρέπει να αναθεωρηθούν.

Όμως, το κρίσιμότερο από όλα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι η αρτιότητα του Συντάγματος. Έχουμε ένα πάρα πολύ καλό Σύνταγμα. Έχει εκθειαστεί και από διεθνείς παρατηρητές και διεθνείς παράγοντες το ελληνικό Σύνταγμα. Το πρόβλημα είναι ο τρόπος εφαρμογής του.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Θα φέρω ένα παράδειγμα, επειδή ο χρόνος δεν επαρκεί.

Κύριε Υπουργέ, πρόκειται για ένα ζήτημα το οποίο δυστυχώς δεν έχουμε εντοπίσει επαρκώς. Σύμφωνα με το άρθρο 82 παράγραφος 1, κύριε Υπουργέ, η κυβέρνηση καθορίζει και κατευθύνει

τις γενικές πολιτικές της χώρας. Οι πολιτικές που ασκούνται στη χώρα προσδιορίζονται από την κυβέρνηση. Η κυβέρνηση, σύμφωνα με αυτό το άρθρο, αποτελείται από τον Πρωθυπουργό και τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, που σημαίνει ότι το Υπουργικό Συμβούλιο καθορίζει τις πολιτικές και όχι ο κύριος Πρωθυπουργός.

Για να είναι σωστή, λοιπόν, η λειτουργία του κοινοβουλευτικού μας πολιτεύματος, θα πρέπει το Υπουργικό Συμβούλιο, κύριε Υπουργέ, και εσείς προσωπικά ως μέλος του Υπουργικού Συμβουλίου να συσκέπτεσθε, να συνεδριάζετε και να αποφασίζετε την κυβερνητική πολιτική.

Τι έχει καθιερωθεί, τι έχει εμπεδωθεί στην Ελλάδα; Ότι την πολιτική την καθορίζει ο Πρωθυπουργός και το Υπουργικό Συμβούλιο απλώς διεκπεραιώνει διά των προτάσεων νόμου.

Αν αυτή η στρέβλωση δεν αντιστραφεί -το φέρνω ως παράδειγμα- δηλαδή, πραγματικά το Υπουργικό Συμβούλιο να χαράζει, να προσδιορίζει πολιτικές και ο Πρωθυπουργός απλώς και μόνο να διασφαλίζει την ενότητα της κυβέρνησης και να επιβλέπει την υλοποίηση της συγκεκριμένης πολιτικής, έχουμε μία τεράστια στρέβλωση.

Κλείνω με το εξής: Την Τρίτη έχουμε μία ενδιαφέρουσα συνάντηση εδώ, στη Βουλή. Έρχεται κλιμάκιο της GRECO. Η GRECO είναι η Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που αξιολογεί τα κράτη όσον αφορά στο πλαίσιο που διαθέτει κατά της διαφθοράς.

Όπως γνωρίζετε, η χώρα μας το 2012 είχε τεθεί σε ιδιότυπο εμπόριο εκ μέρους της GRECO, γιατί δεν είχε εκπληρώσει δεκατρείς όρους διαφάνειας του πολιτικού συστήματος. Η μόνη που φέραμε και ψηφίσαμε ως μνημονιακή υποχρέωση ήταν το νομοσχέδιο για το πολιτικό χρέμα.

Ακούστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για ποια πράγματα θα ελεγχθούμε και θα αξιολογηθούμε από την τρόικα: εξέταση του κοινοβουλευτικού συστήματος, διαφάνεια της νομοθετικής διαδικασίας -θα επαναλάβω για άλλη μία φορά ότι έχουμε έναν νόμο για την καλή νομοθέτηση τον οποίο δεν έχουμε εφαρμόσει ποτέ- αμοιβές, επιδόματα και οικονομικές πηγές της Βουλής, ηθικές αρχές και κανόνες λειτουργίας, σύγκρουση συμφερόντων, απαγόρευση ή περιορισμός κάποιων δραστηριοτήτων, παραδείγματος χάριν, ώρα, χορηγίες κ.ά., ασυμβίβαστα, απασχόληση μετά το πέρας της κοινοβουλευτικής θητείας, δημόσιες συμβάσεις, κατάχρηση δημοσίων πόρων, κατάχρηση εμπιστευτικής πληροφορίας, συμβάσεις με τρίτα μέρη, «πόθεν έσχες», επιτήρηση και μέτρα επιβολής, συμβουλευτική εκπαίδευση. Γι' αυτά όλα θα ελεγχθούμε. Πολλά απ' αυτά είναι στοιχεία τα οποία πρέπει να τύχουν και της συνταγματικής πρόβλεψης.

Θα παρακολουθήσω αυτή την επιτροπή και θα προσπαθήσω, κύριε Υπουργέ, να είμαι όσο το δυνατόν επιεικής για την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα σ' αυτούς τους κρίσιμους τομείς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Και εμείς ευχαριστούμε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ: Από πότε η παραβίαση του Συντάγματος λέγεται στρέβλωση, κύριε Τσουκάλη;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Άλλο παραβίαση, άλλο στρέβλωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Τον λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Γιάννης Πανούσης και θα κλείσουμε τη συζήτηση με τον κύριο Υπουργό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΟΥΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κοινός παρονομαστής, αγαπητοί συνάδελφοι, της ομιλίας του Προέδρου της ΔΗΜΑΡ και των Βουλευτών του κόμματος είναι ένας: Το Σύνταγμα δεν εκφράζει το του κρείττονος συμφέρον, δηλαδή το δίκαιο των ισχυρών, και δεν ταυτίζεται με τη θέληση της οικονομικά και πολιτικά κυρίαρχης τάξης. Συνιστά έναν εννοιακό θεσμό. Γι' αυτό, χρησιμοποιώντας έννοιες και ρήτρες του συνανήκειν, επιχειρεί να αποκτήσει ή να πετύχει τη συναίνεση και νομιμοποίηση του μέγιστου αριθμού των πολιτών.

Με αυξημένο, λοιπόν, κύρος και θεσμική ισχύ το Σύνταγμα επιδιώκει την ειρηνική συμβίωση, την ισορροπία των συμφερόντων που εκφράζουν τον δεδομένο συσχετισμό κοινωνικοπολιτικών δυνάμεων και έτσι συνιστά τη νομική πλαισίωση του κρατικού φαινομένου, κείμενο όμως υπερκείμενο των άλλων κανόνων της συγκεκριμένης έννομης τάξης.

Η συντεταγμένη εξουσία, εξ ου και Σύνταγμα, θεσπίζεται από κυρίαρχη εξουσία με λαϊκή προέλευση, που θέτει όρια και πλάισια και κατευθυντήριες διατάξεις στην εκτελεστική εξουσία. Όμως, στη σύγχρονη εκδοχή τους προβλέπει και τη λήψη μέτρων κοινωνικής πολιτικής.

Ο Φώτης Κουβέλης υπογράμμισε ότι χρειάζεται θεσμική και πολιτική θωράκιση της δημοκρατίας. Ακούγοντας, όμως, πολλές ομιλίες σήμερα διαπίστωσα ότι δεν έχουμε ούτε ένα μίνιμουμ συμφωνίας, ούτε ως προς το θεσμικό ούτε ως προς το πολιτικό μέρος.

Τι είναι το Σύνταγμα; Ένας πολιτικός νόμος, μία πολιτική συμφωνία ή, αν θέλετε, ένας πολιτικός συμβιβασμός, με στόχο την ανασύσταση της ενότητας μιας κοινωνίας σε κρίση, αρκεί βέβαια να μην είναι ένα εικονικό, πλασματικό Σύνταγμα που κανείς δεν εφαρμόζει.

Δεν νοείται, επίσης, όπως έγραφε ο αείμνηστος Αριστόβουλος Μάνσης, η συνταγματική πραγματικότητα να είναι αντισυνταγματική. Αυτά που ειπώθηκαν από τον Πρόεδρό μας: αμφίβολη ερμηνεία, καταστρατήγηση κ.λπ.. Το Σύνταγμα δεν μπορεί και δεν πρέπει να μεταβάλλει την πολιτικοκοινωνική πραγματικότητα ούτε, όμως, να εμπεριέχει ένα δεύτερο κρυφό Σύνταγμα εκτάκτων συνθηκών. Θα πρέπει, όμως, να προσέξουμε να μην αυτοπεριορίζουμε το εθνικό και δημόσιο συμφέρον στο όνομα μιας μνημονιακής ή αντιμνημονιακής προσαρμογής.

Δεν πιστεύω προσωπικά στους ένθεν μονόδρομους απόλυτης αλήθειας και γνήσιας έκφρασης του, κατ' αυτούς, μοναδικού λαϊκού αισθήματος ή και αποκλειστικής ερμηνείας του εθνικού συμφέροντος.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αν δεν νοείται αριστερό Σύνταγμα σε μία ευρωπαϊκή και καπιταλιστική χώρα, κατά τον ίδιο τρόπο δεν νοείται και πολιτική αλλαγή στη χώρα, όταν οι αριστερές δυνάμεις μαλώνουν μεταξύ τους για το τι είναι το Σύνταγμα. Η ΔΗΜΑΡ πιστεύει ότι οι συνταγματικές θεσμικές μεταρρυθμίσεις θα συμβάλουν στον εκσυγχρονισμό του καταστάστικού μας χάρτη, στην αποκατάσταση της πολιτικής νομιμοποίησης του συστήματος διακυβέρνησης και στη βελτίωση της λειτουργίας, τόσο του πολιτικοδιοικητικού μας συστήματος όσο και των δημοκρατικών μας θεσμών. Προσοχή! Όποιος και αν κυβερνά αυτή τη χώρα. Γνωρίζετε τις απόψεις μας για το ποιος θέλουμε να κυβερνήσει.

Στην Ελλάδα της κρίσης και κυρίως στον οραματισμό για την Ελλάδα που εξέρχεται της κρίσης, πρέπει να προβλεφθούν ασφαλιστικές δικλίδες, καθώς η ρευστότητα του πολιτικού σκηνικού ή αποστασιοποίηση των πολιτών από τις δημοκρατικές διαδικασίες -αποχή- θέτουν σε κίνδυνο τη νομιμοποίηση της κοινοβουλευτικής εκπροσώπησης. Αυτό αφορά όλους μας, και αυτούς που τώρα κατηγορούν και αυτούς που αύριο θα κατηγορούνται.

Τελειώνοντας, θέλω να πω ότι πιστεύω σ' αυτό που είχε πει ο Τόμας Τζέφερσον, ότι δηλαδή κάθε εποχή και κάθε γενιά θα πρέπει να θεσπίζει το Σύνταγμά της. Μιλάμε ιδίως για τη γενιά της κρίσης. Γι' αυτό χρειάζεται μεγαλύτερη λαϊκή συμμετοχή στην αναθεωρητική διαδικασία και λιγότερη μικροψυχία, θα έλεγα, των πολιτικών των κομμάτων τουλάχιστον που βρίσκονται στη Βουλή. Αυτό, δηλαδή το ότι η γενιά της κρίσης πρέπει να φτιάξει το δικό της Σύνταγμα, θα είναι η μεγαλύτερη θεσμική προσφορά της δικής μας γενιάς στη γενιά των παιδιών μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε καθηγητά, διότι αποδείξατε ως πρώτος επερωτών - είδα και την πρωτολογία σας και τη δευτερολογία σας- ότι χρησιμοποιήσατε και αξιοποιήσατε τον χρόνο που σας δίνει ο Κανονισμός λέγοντας πάρα πολλά, εκ των οποίων τα περισσότερα - για να μην πω όλα- ήταν ιδιαίτερα σοβαρά, σε πολύ λιγότερο χρόνο. Πώς γίνεται αυτό δεν ξέρω. Πάντως, ευχαριστούμε πολύ.

Ολοκληρώνουμε τη συζήτηση με τον Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Αθανασίου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Υπουργός Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Θα ήθελα να συμφωνήσω με τον Πρόεδρο κ. Κουβέλη. Πράγματι, το θέμα της Αναθεώρησης δεν είναι μόνο θεσμικό ζήτημα, αλλά και πολιτικό.

Το είπα, κύριε Πρόεδρε, και στην απάντησή μου στην επερώτηση. Σας διαβάζω ακριβώς τι είπα: «Είναι αναγκαία σήμερα η Αναθεώρηση, πολύ περισσότερο διότι υπάρχει πλήρης αναντιστοιχία ανάμεσα στο πολιτικό σύστημα και στις ανάγκες της κοινωνίας, ανάμεσα στον τρόπο διακυβέρνησης και στις ανάγκες του πολίτη.»

Όσον αφορά τα επιμέρους θέματα που θίχτηκαν, δεν είναι του παρόντος να αναφερθώ. Αναφέρθηκε το θέμα της ασυλίας. Έχουμε άποψη γι' αυτό, η οποία έχει γραφτεί στο πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας, ότι δηλαδή η ασυλία νοείται μόνο για την παροχή ψήφου ή για την έκφραση γνώμης του Βουλευτή και όχι για τα αδικήματα του κοινού Ποινικού Δικαίου.

Όσον αφορά τον νόμο περί ευθύνης Υπουργών, ήταν προτεραιότητα της Κυβέρνησης αλλά και όλων των κομμάτων της Βουλής ότι πρέπει να αλλάξει το άρθρο 86, αλλά βεβαίως και ο νόμος περί ευθύνης Υπουργών. Έχει ειπωθεί κατά κόρον. Μάλιστα, έγινε ειδική ημερίδα από τη Νέα Δημοκρατία και στο Ναύπλιο, αλλά αναφέρθηκε σ' αυτό εκτεταμένα και ο Πρωθυπουργός, όταν ανέλυε τις διατάξεις οι οποίες πρέπει να αναθεωρηθούν.

Όσον αφορά τη μείωση του αριθμού των Βουλευτών, θα τα πούμε όταν έρθει η ώρα. Θα συμφωνήσω, όμως, ότι δεν είναι εκεί το πρόβλημα, αλλά είναι μία ιδιαίτερη συζήτηση.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτό δεν χρειάζεται Αναθεώρηση.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Υπουργός Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Ο κ. Καπερνάρος είπε ότι δεν απάντησα στα ερωτήματα. Απλήρησα στα ερωτήματα –δεν θα με πρόσεξε στην επερώτηση– και επεκτάθηκα και σε άλλα. Προφανώς, αν ανατρέξει στα Πρακτικά, θα το δει.

Όσον αφορά αυτό που είπε η εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, πρέπει να πω ότι οι προηγούμενες Αναθεωρήσεις, αν ρίξετε μία ματιά, έχουν μία χρονική απόκλιση από επτά μέχρι δεκαπέντε έτη. Άρα, λοιπόν, η πενταετία δεν είναι κάτι το οποίο είναι πολύ μακρινό. Δείτε τις προηγούμενες Αναθεωρήσεις. Πολύ περισσότερο, η Κυβέρνηση, ευθύς ως ανέλαβε την ευθύνη της διακυβέρνησης της χώρας, μίλησε για τις αδυναμίες του Συντάγματος, είπε ότι χρειάζεται Αναθεώρηση και, μάλιστα, καθόρισε και ποιες συγκεκριμένα διατάξεις είναι αυτές.

Τώρα να μη λέμε ότι πρέπει να γίνει πριν από την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Οι εκλογές θα γίνουν τον Ιούνιο του 2016. Συνεπώς μη τρέφετε αυταπάτες ότι οι βουλευτικές εκλογές θα γίνουν πιο γρήγορα.

Όσον αφορά το κράτος δικαίου, το οποίο λέτε ότι παραβιάζει η Κυβέρνηση, μήπως το παραβιάζουν οι εκπρόσωποί σας; Θα

αναφερθώ σε αυτό, αφού είναι μια απάντηση την οποία πρέπει να πάρετε. Είναι νόμος ψηφισμένος. Το δηλώνει και δεν τον εφαρμόζει η περιφερειάρχης σας. Χειροκροτείτε καταλήψεις, παραβιάζετε το άρθρο 335 του Ποινικού Κώδικα και διάφορα άλλα.

Τι αποτελεί περιφρόνηση στο Σύνταγμα από πλευράς Κυβέρνησης; Μήπως είναι περιφρόνηση από εσάς που υπονομεύετε τους θεσμούς; Τι άλλο πράγμα είναι η μη υπονόμηση του κορυφαίου πολιτειακού θεσμού, η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας; Όπως βλέπετε, τα πυροτεχνήματα των τελευταίων ημερών πέφτουν στο κενό.

Όσον αφορά αυτό το ζήτημα, γιατί συζητήθηκε κατά κόρον, πιστεύω ότι οι Βουλευτές όλων των παρατάξεων σχετικά με το ζήτημα του κορυφαίου αυτού πολιτειακού θεσμού θα σταθούν στο ύψος των περιστάσεων. Για να μην πω, αυτό που λέει ο λαός, ότι εάν η ψηφοφορία ήταν μυστική, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα έπαιρνε πολύ περισσότερες από τις διακόσιες ψήφους. Αλλά αυτό είναι ένα άλλο ζήτημα.

Είμαι, όμως, υποχρεωμένος να απαντήσω στις αιχμές. Εγώ δεν πιστεύω –και δεν πιστεύει κανείς στο Κοινοβούλιο αυτό– ότι υπάρχουν αργυρώνητοι Βουλευτές ή Βουλευτές οι οποίοι δεν θα ψηφίσουν κατά συνείδηση. Αυτά όσον αφορά τη λειτουργία του κράτους δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Θα ήθελα να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών οικονομικού έτους 2015».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της υπ' αριθμόν 4/4/6-12-214 επίκαιρης επερώτησης των Βουλευτών της Δημοκρατικής Αριστεράς προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σχετικά με τη συνταγματική Αναθεώρηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 14.02' λύεται η συνεδρίαση για τη Δευτέρα 1^η Δεκεμβρίου 2014 και ώρα 18.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος κοινοβουλευτικό έλεγχο: συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ